

Tidningsnotiser m.m. hämtade ur Smålandsposten 1910 – 1929.

Sammanställda av Anders Ring, Vislanda.

Ur Smålandsposten N:o 37 Onsdagen den 9 Mars 1910.

Smålands allmoge. En lokalafdelning af Smålands allmoge bildades i Härlunda den 6 dennes.

Styrelsen har fått följande sammansättning: ordf. nämndeman Håkan Johansson, Knoxhult, v. ordf. fjärdingsman E. Lindberg, ledamöter: landtbrukarne P. G. Nilsson, Vashult, Otto Svensson, Krampanäs, Karl Olsson, Trolleboda, Karl Elof Magnusson, Spjutaretorp, Lars Johan Svensson, Ulriksmåla, Peter Bengtsson, Billarp, Magnus Bengtsson, Torbjörnahult, Magnus Olsson, Häradsbäck, och kyrkovärden Peter Jonsson i Häradsmåla. Mot Allboafdelningens kandidatlista förekom ingen anmärkning. De närvarande ansågo att man allmänt bör gå till det blifvande landstingsmannavalet och rösta med densamma skrifves till oss.

Ur Smålandsposten N:o 59 Måndagen den 18 April 1910.

Hastigt dödsfall. I onsdags e.m. afled helt plötsligt i sitt hem, arrendatorn C. J. Magnusson i Kronotorpet under Häradsmåla, Härlunda socken, skrifves till oss.

Ur Smålandsposten N:o 114 Måndagen den 25 Juli 1910.

Biskopsvisitationen i V. Thorsås pastorat

(Speciellt referat för Smålandsposten).

Biskopsvisitationen tog sin början i fredags med visitation i Härlunda kl. 12 på dagen, jämte konsistorie amanuensen F. Hjelmqwist, hvilken tjänstgjorde som notarie, kyrkoherde L. C. Haglund, komministerne K. Hjertström och A. Hallengren voro dessutom tillstädes.

Sedan församlingens konfirmander från föregående och innevarande år samt folkskolebarnen jämte ett större antal församlingsmedlemmar tagit plats i kyrkan börjades förrättningen med afsjungandet af ps. 204 v. 1-3, hvarefter komminister A. Hallengren besteg predikstolen uppläsande såsom text konung Davids 65:te ps. Sedan han i några väl valda ordalag hälsat dels biskopen Lindström välkommen och dagens förrättningar dels bringat den till pastoratet nyutnämnde kyrkoherden L. C. Haglund församlingens lyckönskan och välkomsthälsning afslöts talet med bönen "Fader vår", hvarefter de båda sista verserna af ps. 120 sjöngos. Därefter vidtogs förhör i såväl innanläsning som kristendomskunskap med folkskolebarnen, hvilket förhör i tur och ordning leddes af församlingens 3:ne lärarinnor, uti sistnämnda kunskapsämne fortsatte biskopen därefter en god stund med barnen.

Då berörda förhör afslutats tog biskopen plats i altaret, hvarefter nattvardsungdomen framträdde i koret och af honom förhördes i sin kristendomskunskap. Efter slutadt förhör framhöll biskopen uti sitt anförande det intryck han genom de anställda förhören kommit

att med afseende på barnens kunskap inhämta, hvilket om ej i allo tillfredställande svar af barnen kunnat afgifvas, dock likväl som slutomdöme vitsordade deras kunskapsmått såsom fotad på sann kristlig grund. Sedan några förmaningsord till såväl barnen som äldre församlingsmedlemmar framsagts, afslöt biskopen sitt tal med nedkallande af Herrens välsignelse öfver de närvarande och församlingen. Därefter slöts akten med afsjungandet af ps. 500 v. 6-7.

Härefter togs kyrkans arkiv och delvis öfriga inventarier i skärskådande hvarjämte skärskådades handlingarna öfver församlingens donationer och fonder, och till sist tog kyrkogården i betraktande, hvarefter dagens förhandlingar voro avslutade.

Slutligen samlades man i den närbelägna prästgården, dit äfven församlingens kyrko- och skolråd af herrskapet Hjertström till middagen inbjudits.

Ur Smålandsposten N:o 190 Måndagen den 5 December 1910.

Gåfva. Gustaf Jonasson, f.d. i Karsemåla, Härlunda, har nu fjärde året från Amerika som julgåfva till mindre bemedlade personer i församlingen genom handlanden Johan Olsson, Häradsbäck bemedlat 73 kr., meddelas oss.

Ur Smålandsposten N:o 1 Måndagen den 2 Januari 1911.

Kommunalt. Till ledamöter i nästa års taxeringsnämnd för Härlunda socken, har valts nämndeman Håkan Johansson i Knoxhult och handlanden Karl Olsson i Billarp. Suppleanter blefvo J. M. Nilsson i Knihult och Carl Olsson, Trolleboda.

Ur Smålandsposten N:o 5 Onsdagen den 11 Januari 1911.

De äldsta, utgjorde vid årsskiftet inom Härlunda församling: Enkan Katarina Johansdotter, Trufvedstorp, född 1816, samt enklingen Olof Håkansson, Häradsbäck, född 1817.

Dessutom finnes i församlingen 29 personer, som äro mellan 80 och 90 år gamla.

Ur Smålandsposten N:o 7 Lördagen den 14 Januari 1911.

Den gamla död. En olyckshändelse med dödlig utgång timade torsdagen mellan jul och nyår i Härlunda i det 67-åriga hustrun till M. Haraldsson i Långasjömåla, kom för nära elden hvarvid kläderna fattade eld och hon derigenom tillfogades så svåra brännsår å kroppen, att hon senare afled. Hustru Haraldsson som senare tider varit sängliggande och svagsint, lär hafva haft svårt att stiga upp då hon var alldeles ensam i stugan, och var det nu vid ett sådant tillfälle, som hon stigit upp och gått ut i köket, där hon lär hafva fallit hufvudstupa mot elden i den öppna liggande spisen.

Hon forslades samma dag på väg till Wexiö lasarett, men afled på vägen efter omkring en mils färd.

Ur Smålandsposten N:o 14 Fredagen den 27 Januari 1911.

Olyckshändelse. 19-åriga ynglingen Vilhelm Augustsson från Brändetorp i Härlunda församling blef i måndags illa skadad i vänstra handen af en exploderande dynamitknallhatt. Den skadade erhöll första vården hos läkaren i Ryd men måste sedan söka läkarehjälpen på lasarettet i Wexjö, meddelas oss.

Ur Smålandsposten N:o 27 Lördagen den 18 Februari 1911.

Två gamla ur tiden. Tacksägelse hölls den 12 dennes i Härlunda efter tvenne åldringar, änklungen Jonas Jönsson från Thorbjörnshult och hustrun Märta Persdotter från Ellagölshult, som i dagarna när nog samtidigt skattat åt förgängelsen, och hvilkas sammanlagda lefnadsålder utgjorde 176 år och 3 månader, meddelas oss.

Ur Smålandsposten N:o 185 Onsdagen den 29 November 1911.

Lyckad lång lefnad. Förra söndagen, före den allmänna gudstjänsten, begrofs å Härlunda griftegård stoftet efter församlingens äldste medlem, änkan Katharina Johansdotter Nord från backstugan Ensamheten under Trufvedstorp, som afled den 20 dennes i den höga åldern af 95 år 2 mån. och 11 dagar.

Den gamla hade att intill det sista glädja sig öfver jämförelsevis godt bibehållna såväl kroppskrafter som själsförmögenheter. Så berättas t.ex., att hon vid 8-tiden på aftonen var uppe och stickade på strumpa, två timmar innan döden kom och gästade det lilla ensliga hemmet, där hon vårdades af sin dotter.

Utrustad med godt minne och en stor klarhet i förståndet, kunde hon för den tillfällige besökaren intressant relatera tilldragelser från fjärran aflägsna tider af sin långa lefnadsdag. Hon ägde därjemte mycket god insikt i vår kristna troslära, och hyste en rörande vördnad och orubblig tillförsikt till fädrens Gud.

Ur Smålandsposten N:o 189 Onsdagen den 6 December 1911.

Småländska död i Amerika. Den 25 sistlidne september afled efter ett års vistelse i Chicago, soldatenkan Bengta Sjöberg, bördig från Härlunda församling i en ålder af omkring 81 år. Omgifven och omhuldad af sina i Chicago boende 6 barn fick hon sluta sina dagar i kretsen af dessa, hvilka i 23 år under hennes vistelse i fäderneslandet rikligt underhållit henne.

Trots den höga åldern, mottog hon i fjor med synnerligt intresse sina barns inbjudan till dem i Amerika. Begåfvad som hon var med en kärnfrisk natur, godt humör och god hälsa, tvekade hon ej att göra sig redo för öfverresan, realiserade sitt bohag och begaf sig åstad, glad i hågen att få återse sina älsklingar och säga dem ett muntligt tack för det goda som de visat henne. Öfverresan gick lyckligt och de ömsesidiga önskingarna voro uppfyllda. I kretsen af de sina fick hon ock i frid sluta sina ögon samman.

Gåfva från konungen. Hustrun till torparen P. M. Danielsson under Amundshylte i Härlunda socken hade för en tid sedan i skrifvelse till konungen framhållit dels familjens stora fattigdom och dels det lidande, hon i sommar undergått, till följd af operation i ena handen, hvaraf följt nedsatt arbetsförmåga. Konungen med efter inhämtad närmare kännedom i saken genom pastorsämbetet i V. Thorsås församling, såsom tillfällig hjälp tilldelat familjen Danielsson ett belopp af 20 kr., skrives till Smålandsposten.

Ur Smålandsposten N:o 197 Onsdagen den 20 December 1911.

Olyckshändelse. Den 16 dennes på aftonen var hemmansägaren Peter Bengtsson i Billarp ute i stallet för att utfodra sin häst och råkade därvid halka med påföljd att ena benet bröts. Den skadade förbands af d:r Kindblom i Ryd och vårdas nu i hemmet.

Just som denna olycka inträffade afled Bengtssons 14-åriga dotter, hvilken nyligen hemkommit efter ett års vistelse vid kronprinsessan Victorias kursanatorium i Barkåkra, skrives till oss.

Ur Smålandsposten N:o 2 Fredagen den 5 Januari 1912.

Kommunalt. Ordinarie kommunalstämma med Härlunda församling hölls den 30 december, därvid till ordförande i stämman och nämnd omvaldes H. Johansson i Knoxhult, hvilken i 28 år, innehaft samma befattningar och ämnade afgå från detsamma, men på allmänhetens enträgnaste begäran mottogs återval. Till v. ordf. i samma befattningar valdes landtbrukare C. Olsson i Trolleboda.

Till revisorer utsågos handlanden K. E. Ingelsson i Häradsbäck och landtbrukaren G. Johansson i Ellagölshult.

Fjärdingsmannatjänsten åtog sig nuvarande fjärdingsmannen E. Lindberg i Knihult mot en årlig lön af 50 kr.

Ur Smålandsposten N:o 53 Onsdagen den 10 April 1912.

Dödsfall. På långfredagen afled i sitt hem komministern i Härlunda Carl Anders Erik Hjertröm.

Hjertröm var född i Jönköping den 14 juni 1845 och aflade mogenhetsexamen vid Jönköpings högre allm. läroverk 1864. Han blef student i Lund 1864 och i Uppsala 1871 och skref pro gradu philosophico 1866. Efter att år 1882 ha aflagt teoretisk teologisk examen och år 1883 praktisk teologisk examen, prästvigdes han sistnämnda år i Wexjö. Sedan han haft förordnande som vice komminister i Stockaryd, för förra annexförs. V. Thorsås och Härlunda, samt som vice pastor i S. Ljunga – samtidigt som vice komminister i Hamneda – Vrigstad och Hjelmseryd, valdes han 1877 till komminister i S. Solberga och tillträdde denna befattning följande år. Den 6 mars 1897 valdes Hjertröm till komminister i Härlunda och tillträdde tjänsten den 1 maj samma år.

Den afidne sörjes af maka, tvenne döttrar, öfriga släktingar samt ett stort antal vänner jämte församlingsbor.

Ur Smålandsposten N:o 54 Fredagen den 12 April 1912.

Marknaden i Härlunda, vid Häradsbäck gick af stapeln den 10 dennes och var mycket talrikt besökt. Tillförseln med handels- och kramvaror var särdeles stor, och affärerna syntes lifliga. Äfven kreaturstillförseln var särdeles riklig och priserna voro i enlighet med förhållandena å ortens öfriga marknader och stortorgsdagar.

Ur Smålandsposten N:o 121 Lördagen den 10 Augusti 1912.

Småländing afliden i Amerika. Efter ett par veckors sjukdom i tyfoidfeber afled Algot Johansson häromdagen i sitt hem i 356 Bergen st., New York. Han var född i Härlunda församling den 29 december 1891 och kom för ett år sedan till Amerika. Han hade plats vid 5:th Ave. Public Library. Han sörjes närmast af fader och två systrar i Sverige, samt en broder och en syster i New York.

Ur Smålandsposten N:o 122 Måndagen den 12 Augusti 1912.

Komministervalet i Härlunda, ägde rum på söndagen. Den i första förslagsrummet uppförde t. f. komministern i Nöttja, A. P. Urzander valdes med 131 röster. T. f. komministern M. Sundelin i Ekeberga, uppförd i andra rummet, erhöll 99 röster och den i tredje rummet uppförde t. f. komministern i Tannåker W. Kullenberg 10 röster.

Ur Smålandsposten N:o 191 Fredagen den 13 December 1912.

Välgörenhet. Nu femte året har Gustaf Jonasson f. d. Härlunda, från Amerika tillsändt hr. Johan Olsson i Häradsbäck, Härlunda, 73 kr. som julgåfva, att till mindre bemedlade i församlingen utdelas, hvilket i år lämnats till 35 personer, hvilka alla till gifvaren frambära sitt tack.

Ur Smålandsposten N:o 198 Fredagen den 27 December 1912.

Hög debitering. Nästa års kommunalskatter, inbegripet till kyrka och skolor, inom Härlunda socken utgår med 20 kr. per bevillingskrona, skrifves till Sm. P:n.

Ur Smålandsposten N:o 20 Fredagen den 7 Februari 1913.

Aflidna åldringar. Till griften å Härlunda kyrkogård fördes sistlidne söndag stoftet efter 74-åriga hustrun Bengta Persdotter, hvilken efter långvarigt och svårt, men med tålmodigt buret lidande afled i sitt hem i Långhult den 23 januari. Den aflidna var en kvinna af äkta gammaldags småländskt kynne, som under sin krafts dagar icke skydde sin krafts möda. Hon sörjes närmast af åldrig make, dotter och måg samt tvenne söner, af hvilka den äldre är kyrkoherden i Gersnäs, A. Herrlin och den yngre är bosatt i Amerika.

Vid samma tillfälle blefvo äfven två åldriga makar Per Persson och hans hustru Martha Persdotter från de s. k. ”Norra skifterna” af Virestads församling, hvilka med blott ett par dagars mellanrum aflidit, begrafna.

De tre åldringarnas sammanlagda lefnadsålder utgjorde 238 år 10 månader och 15 dagar.

Vid grafvarne kring hvilka en stor människoskara var samlad, talade pastor A. Hallengren från Virestad tröstens ord till de sörjande.

Ur Smålandsposten N:o 5 Fredagen den 9 Januari 1914.

Från Härlunda, skrifver vår korrespondent. Särskildt högtidligt har det varit i Härlunda kyrka under julhelgen. En unisont blandad kör deltog från orgelläktaren kraftigt i psalmsången juldagen, nyårsdagen och trettondagen. På juldagen sjöng kören ”Hosianna”. På nyårsdagen och trettondagen sjöngos utom en hymn vid gudstjänsten, sånger ur ”Liber cantus”. Synnerligen högtidligt blef det på trettondagen då församlingens förre kyrkoherde, numera kyrkoherden i Almunsryd, F. A. Linderholm kraftigt och medryckande predikade öfver ämnet: ”Jesus såsom världens ljus”.

Ur Smålandsposten N:o 60 Lördagen den 18 April 1914.

Eldsvåda i Ryd. Eld utbröt på fredagen e. m. vid half 4-tiden i en snickareverkstad tillhörig snickaremästaren Anton Pålsson i Ryd. Då samhällets frivilliga brandkår, som i hast alarmerades, kom till platsen med samhällets trenne sprutor hade hela verkstaden fattat eld och blef förutom inventarier lågornas rof. Tack vare att vindstilla rådde lyckades man rädda det närliggande boningshuset och ett annat närliggande hus, hvilka båda voro starkt hotade på grund af den intensiva värmen.

Hvarigenom elden uppkommit vet man ej med säkerhet. Pålsson hade förut på dagen varit sysselsatt med limkokning, hvarvid antagligen någon gnista kommit i beröring med spånorna, och då Pålsson därefter gått ut i samhället i något ärende hade dessa antagligen fattat eld.

Det brunna är försäkradt i brandförsäkringsbolaget Victoria för tillsammans 2,900 kr.

Ur Smålandsposten N:o 95 Lördagen den 20 Juni 1914.

En 2-årig rädderska. En liten hjältinna kan med fullt skäl en 2 ½ år gammal flicka, dotter till målaremästare O. Lundberg i Ryd, kallas, i det hon räddade sin tvillingsyster från att omkomma. Då fadern för ett par kvällar sedan var sysselsatt med att hämta vatten från en öppen källa, belägen ett stycke från bostaden, följde de båda barnen honom och uppehöll sig sedermera som vanligt tillsammans i trädgården. Källan, som ligger undangömd bakom uthusen och är rätt djup, lockade ånyo deras håg, med påföljd att den ena flickan föll i vattnet. Systemen hade nog sinnesnärvaro att uppgifva ett häftigt ihållande skrik, som hördes till ett c:a 30 meter aflägsset hus, hvarifrån en hjälpare utkom och fann den ena systemen hålla den i källan liggande i handen.

Mossbranden i Barkhult pågår ännu. Stora vidder dyrbar skog starkt hotad. Under de senaste c:a 8 dagarna har, då vinden kommit från öster, de i denna riktning om Älmhult liggande skogarna synes inhöljda i rök, och en frän lukt af bränd mossjord förts in öfver köpingen. I söndags den 14 dennes stod nämligen såsom genom tidigare kort meddelande omnämnt eld i en c:a 3 tunnland stor skogsdunge, tillhörig virkeshandlaren C. A. Hultqvist i Barkhult i Virestads socken, c:a 2 mil öster om Älmhult. Från skogsdungen, som totalt afbrändes, spred sig elden till en odlad 12 á 13 tunnland stor mosse, tillhörig landtbrukaren Gustaf Svensson och i denna har elden en utmärkt näring såväl i den nu mycket torra torfjorden som i en mängd kådrika trädrötter. Med en arbetsstyrka af till början med 100 man och nu c:a hälften samt bevakningsmanskap både dag och natt har man, åtminstone intill skrifvande stund, genom diken och uppkastade vallar lyckats begränsa elden till omskrifna mossar. Ibland har det dock sett mycket hotande ut, då en och annan cyklonvind borrar sig ned i den till aska förbrända jorden, och en kvast af eldgnistor kastats öfver dikena till den intill liggande mossen. Skulle äfven denna nu angripas af elden, och där till behöfves blott ett ögonblicks slapphet i bevakningen och en något starkare vindkåre äro hundratals tunnland dyrbar skog prisgifna åt förödelse. Endast ett starkt regn är i stånd att afvärja faran ty att släcka elden i mossen står ej i mänsklig förmåga, alldenstund det är omöjligt transportera vatten, äfven om ej såsom nu brist på sådant rådde, ut på mossen, då öfverallt lurar förbrända håligheter i markens inre.

Elden i skogsdungen har, enligt hvad som ledt i bevis, uppstått af en brinnande förladdning från ett gammalt muskedunder, användt vid kråkskytte i söndags, skrifver vår Älmhultskorrespondent.

Ur Smålandsposten N:o 129 Onsdagen den 19 Augusti 1914.

En högtidlig gudstjänst, firades i Härlunda sistlidne söndag, då kyrkobesökande till trängsel fyllde templet. Församlingen förre kyrkoherde, numera kyrkoherde F. A. Linderholm i Almundstryd, höll skriftermål för en ovanligt stor skara kommunikanter öfver texten: ”Så ofta som I det gören, gören det till min åminnelse”. Därefter predikade han öfver dagens högmessotext med ämne: ”Herren går bort”, hvarvid han utvecklade, att otron drifver Herren bort, men bättringen håller honom kvar. På ett medryckande och hjärtevinnande sätt drog han de lyssnandes uppmärksamhet till sig. Till sist erinrade han om den allvarliga ställning, vårt land och vårt folk försatt sig genom det utbrutna världskriget, därvid han framhöll, att bättringens bön vore den enda räddningen för vårt land och folk, skrifves till oss.

*1:a världskriget hade utbrutit vid månadsskiftet juli-augusti 1914.

Ur Smålandsposten N:o 3 Fredagen den 8 Januari 1915.

Till grafvens ro, å Härlunda kyrkogård vigdes i söndags hemmansägaren, den mer än 80-åriga änklungen Håkan Ohlsson i Långhult.

Synnerligen rådig och mångsidigt praktiskt anlagd som han var, anlidades han under sin långa och ytterst verksamma lefnad snart sagdt till allt i denna riktning. Den långa ståtliga allén vid kyrkan är hans verk.

I sina små villkor var han outtröttlig i fast otroligt oegennyttig tjänstvillighet och hjälpsamhet. Ända tills en tärande sjukdom bröt hans annars starka hälsa, bibehöll han en oförarglig, oförfalskad mustig humor, som också gjorde honom eftersökt och afhållen. Han lefde för andra och icke för sig.

Han efterlämnar trenne barn, däribland äldste sonen, kyrkoherden A. Herrlin i Gersnäs.

Ur Smålandsposten N:o 22 Onsdagen den 10 Februari 1915.

Donation till Almundsryd och Härlunda. I lördags afled i Ryd en person vid namn Carl Johan Carlsson i en ålder af närmare 71 år. Han var utgången från ett förmöget hem i Härlunda församling och har varit fullständigt blind, sedan han var 28 år gammal.

Före sin död hade han donerat 3,000 kr. till hvardera Härlunda och Almundsryd församlingar, hvaraf räntan årligen skall utdelas bland fattiga konfirmander. Dessutom har han testamenterat 4,000 kr. till en omkring 12 år gammal flicka, som de senaste 4 åren ledsagat honom till och från kyrkan och utträttat en del småärenden åt honom.

Det öfriga af hans förmögenhet ärfver en syster till den aflidne, hvilken nu äger fädernegården.

Ur Smålandsposten N:o 30 Onsdagen den 24 Februari 1915.

Kommunalt i Härlunda. Det lagstadgade sammanträdet med skolråd och lärarekår hölls i Härlunda den 19 februari. På kantor Söderstrands förslag beslöt skolrådet hemställa till blifvande kyrkostämma att, enär den nuvarande afgiften 10 kr. för undervisning af barn från Virestads församling i Härlunda skolor, ansågs för låg, jämfördt med kostnaden af församlingens egna barn och med förhållandet till andra församlingar, det måtte beslutas att ifrågavarande afgift från och med detta år skall utgå med 20 kr. årligen för hvarje barn.

Vid hvardera af folkskolorna i Häradsbäck, Spjutaretorp och Karsemåla anslogos 2 planteringsdagar.

Ur Smålandsposten N:o 74 Lördagen den 15 Maj 1915.

En minnesrik ö. F. kronojägaren C. W. Boring från Ryd har inköpt en ö ur sjön Femlingen i Härlunda församling till okänt pris. Å platsen, som äger gamla historiska minnen och där förr en riddarborg var uppförd, ämnar hr Boring uppföra en gammalmodig byggnad, inköpt å ett kronohemman. Sjön Femlingen är för öfrigt känd för sitt fiske, särskildt braxen, som lär vara den finaste och bästa inom landet.

Ur Smålandsposten N:o 175 Onsdagen den 10 November 1915.

Smålandsbönder, som vill ha en omkastning i smörexportförbudet. Hemmansägaren C. Ohlsson i Trolleboda, Johan Nilsson i Ellagölsbro, och Anton Johansson i Trolleboda, alla i Härlunda socken, har till k. m:t ingifvit en skrifvelse i smörfrågan.

De framhålla, att det partitiella exportförbudet på smör verkar som en premie för det runmärkta smöret, och det en premie på ej blott några hundra kronor utan, om det någon tid får fortgå, millioner kr. – på småproducenternas bekostnad. Man framhåller, att det pris som småproducenterna kunna erhålla, nedpressas oskäligt under det runmärkta mejerismörets prisläge. I skrifvelsen framkastas ett förslag om en sådan omkastning i förbudet, att smör från de stora mejerierna ej finge utföras, under det att bitsmör, d.v.s. ej runmärkt smör, lämnades fritt till export.

Ur Smålandsposten N:o 194 Måndagen den 13 December 1915.

Dödsfall. Sistlidne torsdags afton afled i Siggaboda, Härlunda församling, hemmansägaren Håkan Jönsson från Farebol i Blekinge. Dödsorsaken var magkräfta.

Den aflidne, som i sin krafts dagar var en arbetssam man, var öfver 60 år. Han var god och hjälpsam mot behöfvande. Enkling sedan 1 år sörjes han närmast af flera barn, af hvilka sonen Ola arrenderar kronobostället Siggaboda, där den gamle slutade sina dagar.

Ur Smålandsposten N:o 199 Onsdagen den 22 December 1915.

Kommunalt i Härlunda. Den 13 december hölls kyrko- och skolrådssammanträde i Härlunda, då för år 1916 skolrådet inom sig valde till v. ordförande A. P. Urzander, till kassör för kyrkans räkenskaper kyrkovärden Olof Åkesson i Långasjömåla, till skolkassör kyrkovärden Peter Jonsson i Häradsmåla. Skolrådet utsåg kantor J. Söderstrand att anskaffa och till skolrådets ordförande inkomma med nödiga uppgifter från distriktets samtliga skolor.

Samma dag hölls kyrkostämma med Härlunda församling, då debiteringslängden för kyrka och skola granskades och godkändes.

Till revisorer att granska de under kyrkostämman hörande räkenskaper och deras förvaltning, valdes kantor J. Söderstrand och fjärdingsmannen E. Lindberg i Knihult, med nämndemannen Håkan Johansson i Knoxhult och gästgifvaren Magnus Olsson i Häradsbäck till suppleant.

Ur Smålandsposten N:o 7 Fredagen den 14 Januari 1916.

Till griftero, vigdes sistlidne söndag den 9 dennes f. kyrkovärden och handlanden Johannes Svensson i Häradsbäck, Härlunda. Under orgelns toner inbars kistan i kyrkan. Sedan de församlade afsjungit psalmen 491 höll komminister Urzander ett tal, tackade den aflidne för det arbete han såsom kyrkovärd i 32 år nedlagt i kyrkans och församlingens tjänst. Efter jordfästningen förrättade komminister Urzander begrafningsmässa. Den med en mångfald blommor och kransar smyckade kistan utbars därefter och nedsattes i familjegravven.

Ur Smålandsposten N:o 20 Lördagen den 5 Februari 1916.

Ett svårare olycksfall, inträffade i lördags kväll å landsvägen mellan Lönsboda och Härlunda. Landtbrukaren August Håkansson i Hallaboda hade varit körandes till Lönsboda med ett lass ved. Då han åkte hem och var kommen till Tosthult vid stärkelsefabriken, blef hästen skrämmd på något sätt, hvarvid vagnen stjälppte och Håkansson föll af och kom under vagnen samt släpades med ett 10-tal meter innan hästen stannade. Genom tillskyndande personer blef Håkansson framdragen och befanns då vara mycket svårt skadad i hufvudet. Så skyndsamt som möjligt anskaffades skjuts och Håkansson blef forslad till Gylsboda sjuksköterska för erhållande af vård, hvarpå han sedan forslades till Wexiö lasarett, där han nu vårdas, skrives till Smålandsposten.

Ur Smålandsposten N:o 62 Lördagen den 22 April 1916.

Mordbrand. Inför Allbo häradsrätt under ordförandeskap under häradshöfding Thorsten Blix företogs på onsdagen ransakning med drängen Gustaf Albert Johansson från Trolleboda, hvilket eget under ransakningens gång styrkt erkännande att ha anlagt eld i en ladugårdsbyggnad i Härlunda socken, hvilken byggnad ägdes af en hans broder. Genom beslut af den 22 sistlidne mars förklarades målet hvilande i afbidan på medicinalstyrelsens yttrande rörande den tilltalades sinnesbeskaffenhet. Enligt nämnda myndighet nu inkomna utlåtande, måste den tilltalade vid åtalade brottets begående anses ha varit i saknad af förståndets fulla bruk, och kommer han därför att öfverlämnas till k. bhde i länet för erhållande af lämplig vård.

Ett belopp af 400 kr. kommer som af länets brandstodsbolag utbetalats efter branden, skall enligt rättens beslut att återbäras.

Ur Smålandsposten N:o 132 Måndagen den 28 Augusti 1916.

”En klok gumma” fattigare, är världen sedan häromdagen Maria Håkansson i Stensjö-måla, Almundsryd, gick ur tiden 79 år gammal. Denna gamla kloka älskade att uppträda hemlighetsfullt och ge sig sken af att kunna mer än andra, och att hon förtjänat godt om mynt med sin slughet, talförmåga och ingående samt omfattande personkänedom, det är ej att taga miste på. Allmänt ansågs hon den senare tiden som lite smått förmögen. Hennes praktik bestod af spådom i kort och kaffesump, ingripande i på sned komma kärleksaffärer – hon ansågs direkt kunna påvisa hvadan ”fnurror” uppstått och angifva bästa botemedlen –, vidare var hon kunnig uti mjölknings- och smörkärningsmetoder af gifvande, öfvernaturlig art etc. Sitt bästa område hade hon nog nedåt Blekinge, i Karlshamnstrakten, men att hon anlätades äfven i Småland det är visst och sannt. Att hon vid Ryds badanstalt fick en del jobb, berodde naturligtvis mest på badgästernas intresse för att studera den kloka gumman, då hon där någon gång visade sig. ”Maja”, som lärt sina konster af tattare, bodde först i Urshult, men flyttade för ett 20-tal år sedan till Almundsryd. Hennes man lefver ännu, men torde icke sjelf duga något till på klokskapens gebit, åtminstone inte på de inbringande sätt som hans gumma. Tvärtom säges det att han vissa tider, då hustrun ”studerade” och praktiserade under ledning af en tattare uti bygderna, fick lefva alldeles ensam i hemmet.

Ur Smålandsposten N:o 156 Måndagen den 9 Oktober 1916.

Sänkningen af sjön Krampen. Intresserade för sjön Krampens i Härlunda sänkning, voro kallade till sammanträde hos landtbrukaren Olof Johansson i Åbogen, Almundsryd socken sistlidne lördag för att fatta beslut i ärendet. Landtbruksingeniör Adolf Roos framlade kostnadsförslag, och det beslöts att statsbidrag skulle sökas för ett belopp af omkring 4,000 kr. Och sådana åtgärder företagas, att företaget skulle kunna realiseras. För fallet vid Amundshylte, som äges af grosshandlanden C. M. Wahrberg i Ryssby, bestämdes en lösensumma af 2,000 kr. Arbetet skall vara färdigt före 1918 års slut.

Ur Smålandsposten N:o 165 Onsdagen den 25 Oktober 1916.

Kommunalt. Ordinarie kommunalstämma hölls i Ryd den 23 oktober med Almundsryds församling. Från Härlunda kommun hade inkommit en skrivelse att Almundsryds kommun måtte biträda den med att få till stånd en rättning och delvis omläggning af vägen från Häradsbäck till Ålshult. Denna väg utgör för en stor del af församlingen den närmaste och viktigaste utfartsvägen och som den har många branta backar är den synnerligen obekvämlig för samfärdseln, så att dess förbättring är af nöden. Därför beslöt stämman att ingå till k. bhde i länet med ansökan om att revision måtte anställas af den plan och kostnadsförslag till omläggning af nämnda väg som under 1901 uppgjordes af distriktsingenjör E. Sahlén, samt anhålla om anslag af allmänna medel till kostnader för denna revision, hvilken vid tanke på vägomläggningens igångsättande torde få anses nödvändigt särskildt för att bringa kostnadsförslaget till öfverensstämmelse med nutida förhållanden. Till att föra vidare detta ärende och ingå till k. bhde med förenämnda ansökan valdes komminister A. P. Urzander i Härlunda och folkskollärare Söderstrand i Häradsbäck. Almundsryds kommun beslöt att biträda Härlunda i ärendet och ansåg vägförändringen nödig och nyttig. Till ombud för Almundsryd valdes grosshandlare C. J. Adamsson i Ålshult och nämndemannen N. J. Håkansson i Idekulla.

Ur Smålandsposten N:o 191 Lördagen den 9 December 1916.

Kommunalt. Härlunda kommunalstämma har anslagit 400 kr. jämte sökt bidrag af staten för inköp af mjöl till de mest behöfvande inom socknen, hvilka icke åtnjuta fattigunderstöd.

Ur Smålandsposten N:o 4 Onsdagen den 10 Januari 1917.

Vägen Härlunda-Ålshult. Väg och vattenbyggnadsstyrelsen har förordnat distriktsingenjör E. Sahlén att på bekostnad af medel, som äro ställda till k. bhdes förfogande för vägundersökningar omarbete kostnadsförslaget till den år 1901 af Sahlén upparbetade arbetsplanen för omläggning och förbättring af vägen mellan Härlunda och Ålshults järnvägsstation.

Ur Smålandsposten N:o 82 Onsdagen den 30 Maj 1917.

Spritförbudet förlänges icke. Sedan k. m. den 23 sistlidne april anbefallt kontrollstyrelsen att verkställa utredning rörande tillgången af brännvin till den 1 oktober 1918 samt i afbidan på slutförande af denna utredning utfärdat tillfälligt förbud mot detaljhandeln med brännvin till den 1 instundande juni och sedan kontrollstyrelsen med skrivelse den 18 innevarande maj öfverlämnat den anbefallda utredningen och därvid fogat förslag till vissa inskränkningar i detaljhandeln med brännvin har k. m. den 25 samma månad beslutat att icke förlänga det tillfälliga förbudet, men istället, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad kontrollstyrelsen föreslagit, utfärdat bestämmelse om inskränkningar i detaljhandeln med brännvin att gälla fr.o.m. den 1 instundande juni. Kungörelse i ämnet utkommer af trycket den 29 i denna månad.

Ur Smålandsposten N:o 85 Måndagen den 4 Juni 1917.

Ett upprörande dåd i Härlunda.

En hemmansägare skjuter ihjäl sin granne.

(Från vår korrespondent).

Ett upprörande dåd begicks i lördags e.m. i Långhult Härlunda socken, då hemmansägaren Ernst Johansson medelst ett bösskott mördade sin granne hemmansägaren och smedmästaren Axel Nyberg i Långhult.

Efter en ordväxling i anledning af att några Johansson tillhöriga höns, inkommit å Nybergs åker, uppstod ett handgemäng, som inom kort afslutades, hvarefter hvar och en gick till sitt hem. Efter en stund återkom Johansson, knackade på hos Nyberg och bad denne komma ut. Nybergs hustru varnade mannen för att gå ut, men denne, som ej anade någon fara, möttes genast vid utträdet af ett skott, som träffade mellan magen och bröstet med påföljd, att Nyberg inom 10 minuter utandades sin sista suck.

Mördaren, som därpå gick till sitt hem med bössan på axeln, mötte några närboende som hört skottet. De frågade efter anledningen till skjutningen hvarpå Johansson förklarade, att det endast var ett lösskott som aflossats.

Att Johansson hyste farhågor för gärningen visar, att han ögonblickligen lät iordningställa skjuts för hämtande af provinsialläkaren R. Wettervik i Ryd, hvilken vid framkomsten endast kunde konstatera dödsfallet. Skottet hade träffat den ömtåligaste punkt, som var möjligt. Mördaren, som samma dag spritförbudet upphäfdes, hade fått hem en del sprit, hade under morddagen flitit anlitat denna.

Han beskrifes som en ytterst samhällsvärdig person, som lätt tager till knifven. Han har utgjort en formlig skräck för de närboende, som ej vågade angifva honom för förut begångna dåd. Så har han med knif svårt sårat sin svärfader, som flera månader efter dådet varit sängliggande.

Johansson, som under natten vaktats, när han hotat att dränka sig, häktades på söndagen af vederbörande kronolänsman. Den mördade Nyberg, en 33 års man, var en stilla och skötsam person. Han efterlämnar hustru och fyra barn.

*Den mördade smedmästaren
Axel Nyberg.*

Ur Smålandsposten N:o 89 Måndagen den 11 Juni 1917.

Obduktion och rättsmedicinsk undersökning, av den i Långhult, Härlunda socken, mördade hemmansägaren Axel Nyberg förrättades sistlidne torsdag af extra provinsialläkaren R. Wettervik i Ryd, hvarvid ur den dödes kropp uttogos ej mindre an 42 hagel. Haglen hade inträngt i mellangärdet och trakten däromkring, samt förorsakade större och mindre håligheter. Ernst Johansson hade innan han lämnade sitt hem, för att utföra sin hemska gärning, till en kamrat yttrat: "Gå ej med, så blifver det inga bevis", och hade förut fällt flera hotfulla yttranden. Framkommen till Nybergs gård genomsökte Johansson ladugården jämte smedjan, och då han ej fann den han sökte, gick han till stugudörren och

knackade på, samt begärde att Nyberg skulle komma ut. Hustrun som såg att Johansson var försedd med skjutvapen, varnade på det enträgnaste mannen för att gå ut, men denne svarade "Åh, inte skjuter han". Johansson hade placerat sig så att hvilken väg Nyberg än tog för att komma ut på gårdsplanen, skulle han säkert träffa honom med skottet. Mördaren visade ingen synbarlig ånger öfver sin gärning, utan åt kvällsmat med sin familj, men hade sedermera, då han fått vetskap om Nybergs död yttrat, att det vore bäst att göra av med sig, hvarför ett antal vakter placerades omkring bostaden. Extrabud sändes till länsman Selander i Älmhult, som på söndagsmorgonen, jämte biträde afreste till mördarens bostad. Efter att ha aflagt bekännelse häktades Johansson.

Mördaren har varit en skräck för orten, och en viss lättnad har inträdt i sinnena efter hans häktande. Revolvern har flera gånger tagits ur hans hand, då han besökte dansöjen, där han alltid uppträdde bråkigt, och inom själva släkten har vid flerfaldiga tillfällen utspelats dramer af allvarlig natur och som nu vid blifvande rannsaking komma i dagen.

Ur Smålandsposten N:o 95 Fredagen den 22 Juni 1917.

Dråpet i Härlunda.

I onsdags kl. half 1 em. rannsakades inför Allbo häradsrätt under ordförandeskap af Häradshöfding Th. Blix den för dråpet å hemmansägaren och smedmästaren Axel Nyberg i Långhult Härlunda socken, häktade hemmansägaren Ernst Johansson. Allm. åkl. var kronolänsman A. Selander.

Som den åtalades försvarsadvokat fungerade notarie B. Fries. Den mördades hustru Mathilda Nyberg, hvilken är mycket klen och nu står ensam med fyra minderåriga barn, samt förmyndaren för barnen smedmästaren Oskar Nyberg från Arnanäs i Virestad sn., en broder till den aflidne, hade inställt sig till rannsakingen.

Ganska mycket folk hade kommit tillstädes för att höra densamma. Af rannsakingen framgick, att Johansson vid 2-tiden lördagen den 2 Juni i ett ärende begifvit sig till målaren Edvard Lundberg, Långhult, där han fått ungefär fem supar, enligt den tilltalades eget påstående var antalet åtta. Därefter följdes de åt till Johanssons hem, där Lundberg blev bjuden på middag. Då de sutto och åto, kom Axel Nyberg in till Johansson, och bad denne köra bort sina höns, hvilka kommit in på hans åker. Johanssons hustru skyndade genast ut för att köra bort hönsen. Under tiden uppstod en ordväxling mellan Nyberg och Johansson, hvilka åtföljda af Lundberg gått ut ur stugan. Nyberg uppmanade Johansson att hålla sina höns inne, hvarpå Johansson svarade med en svordom. Då tilldelade Nyberg, Johansson några slag å hufvudet. Johansson hvilken derigenom blef uppretad, tog upp några stenar, och kastade dem mot Nyberg. Lundberg, som är mycket nervsvag, kunde inte göra något för att bilägga tvisten. Handgemänget avslutades dock snart, och Johansson återvände hem. Han hämtade där ett gevär, och begaf sig derpå till Nyberg. Dessförinnan hade han uppmanat Lundberg att aflägsna sig, så att det inte skulle blifva några bevis. Framkommen till Nybergs gård hade Johansson först sökt Nyberg i smedjan. Då han inte fann honom där, gick han till stugudörren och knackade på, samt ropade på Nyberg att han skulle komma ut. Hustrun varnade mannen för att gå ut, samt gick därpå ut och frågade Johansson vad han ville hennes man. Nyberg, som trots sin hustrus varningar i samma ögonblick trädde ut, träffades i underlivet af ett skott från Johanssons bössa, och till följd af blodförlusten var han inom 10 minuter död. Johansson som icke visste hur skottet träffat, aflägsnade sig ögonblickligen, och gick mot sitt hem. Då han senare af sin hustru fick veta, att han skjutit Nyberg, blef han orolig, och lät sända efter doktor R. Wettervik i Ryd, hvilken vid framkomsten endast kunde konstatera dödsfallet.

Då det dödande skottet fallit, hade Nyberg gått emot Johansson, och träffats då han

endast befann sig på 4 á 5 meters afstånd.

På domarens fråga, om det varit den häktades afsikt att lossa skottet, svarade Johansson att han tagit geväret med sig endast för att skrämma Nyberg. Han hade blott ämnat skjuta mot marken, och i den afsikten lagt geväret under armen. Därvid slant emellertid hanen, och skottet brann af. Mathilda Nybergs mening var dock att Johansson lyft geväret mot axeln och siktat mot Nyberg.

På domarens fråga om Johansson varit mycket begifven på starka drycker, svarade den tilltalade, att han druckit mycket litet under de senaste åren, och att han icke uttagit motbok.

I målet hördes tre vittnen, nämligen målaren Edvard Lundberg, hustrun Ester Håkansson, samt hustrun Blenda Persson.

Enl. Lundbergs utsago lär Johansson under de senaste åren ha druckit mycket litet, samt hade vid tillfället ifråga icke varit berusad. Hustrun Ester Håkansson hade träffat Johansson sedan han skjutit Nyberg. Han hade då gråtit och ropat, att han inte rått för hvad som skett. Någon ovänskap mellan Nyberg och Johansson hade vittnena aldrig förut förmärkt.

Svärfadern till den åtalade, hemmansägaren Petter Johnsson från V. Thorsås socken, hvilken en gång blifvit knifskuren af Johansson hördes också. Han förklarade att både Johansson och han själf varit berusade vid sagda tillfälle, och att han således haft lika stor del i det uppträdet med Johansson. Det påståendet att Johnsson vid det tillfället skulle ha blifvit så svårt sårad, att han nödsakats blifva sängliggande i flera månader, var osant. Han hade redan dagen efter uppträdet varit uppe.

Johansson har ej tidigare varit tilltalad för brott. Den tilltalades rättegångsbiträde framhöll såsom antagligt att Johansson verkligen varit rädd för Nyberg, hvilket ju visats af att han tagit till stenkastning, när han blef slagen af Nyberg. I hans uppretade tillstånd, hade han då likaledes kunnat tänkas hämta geväret såsom erfoderligt försvarsmedel. Rättens ordf. framhöll hurusom, om han varit rädd för Nyberg, han väl icke vågat sig till denne efteråt.

Åkl. anhöll om 8 veckors uppskof med målet. Änkan Nyberg begärde i skadestånd 10,000 kr., samt anhöll att kronolänsman Selander vid nästa rannsaking skall få föra hennes talan.

Både den häktade Johansson, som är född 1886, och hans svärfader gräto under rannsakingen. Den sistnämnde förklarade att svärsonen alltid varit mycket snäll och god mot sin hustru. Emellertid tycktes beskedligheten icke räcka till utomhus, ty det upplystes att han två gånger tidigare hotat med skjutvapen.

Efter enskild öfverläggning förklarade häradsrätten målet uppskjutet till onsdagen den 4 Juli kl. ½ 1 e.m. Johansson skall i afbidan, på fortsatt rannsaking kvarstanna i fängelset.

Ur Smålandsposten N:o 97 Måndagen den 25 Juni 1917.

Hastigt dödsfall. Då hemmansägaren Johan Olof Johansson från Åbogen, Almundsryds församling, under sistlidna veckan jämte en son voro sysselsatta med tjärbränning å en Johansson tillhörig gård, Björksjömåla i Härlunda församling, hörde sonen, som sistlidne torsdag hade vakten öfver bränningen, att fadern under starka snarkningar insomnat, hvarvid några rosslingar hördes som föranledde sonen att efterse faderns tillstånd, och befanns denne då död. Den aflidne hade några dagar förut känt sig illamående. Eftersänd läkare kunde endast konstatera dödsfallet, som troligen förorsakats af hjärtslag till följd af öfveransträngning. Den aflidne var en arbetsam och duglig jordbrukare, 60 år gammal. Han efterlämnar maka och sex barn.

Ur Smålandsposten N:o 101 Måndagen den 2 Juli 1917.

En sorglig olyckshändelse, inträffade på tisdagen i Härlunda socken, i det att en 11-årig son till hemmansägaren O. Svensson i Krampanäs, under det han var sysselsatt med något arbete på vedgården, träffades af en vedpinne, som fullständigt uppref vänstra ögat. Så fort sig göra lät forslades han till Ryd, där doktor Carlsten anlade ett första förband. Därefter fördes gossen till Ljungby lasarett, där ögat måste borttagas.

Ur Smålandsposten N:o 103 Fredagen den 6 Juli 1917.

Dråpet i Härlunda.

Andra rannsakingen.

Inför Allbo häradsrätt rannsakades i onsdags kl. half 1 e.m. under ordförandeskap af e.o. notarie J. Wieslander, den for dråpet å smedmästare Nyberg häktade hemmansägaren Ernst Johansson från Långhult Härlunda socken. Allm. åkl. var kronolänsman A. Selander, hvilken även förde änkan Nybergs talan. Den tilltalades rättegångsbiträde var notarie B. Fries.

Svarandens hustru Anna Johansson, hvilken var närvarande vid rannsakingen, blef på notarie Fries begäran hörd i målet. Af hennes vittnesmål framgick, att Johansson den 2 Juni i ett ärende begifvit sig till målaren Edvard Lundberg i Långhult, där det förtärts en del starka drycker. Han hade senare återvändt hem i sällskap med Lundberg, hvilken han bjöd på middag. Då de sutto och åto hade Nyberg kommit in oeh sagt till dem att köra bort sina höns, hvilka inkommit å Nybergs rågåker.

Hustru Johansson hade precis rest sig upp, men då hade Nyberg sagt till Johansson, "Du skall gå!". Hon hade ändock sjelf skyndsamt begifvit sig ut på åkern och börjat schasa bort hönsen. Under tiden närmade sig Nyberg och Johansson, hvilka äfvenledes gått ut ur stugan. Hustru Johansson hade icke hört sin man yttra något till Nyberg innan denne sade "Jag skall lära dig hålla bort hönsen!". Nyberg hade därvid tagit upp en käpp, som låg på en gärdesgård, samt med denne tilldelades Johansson några slag i hufvudet. Hustru Johansson hade därvid trädt emellan och ropat "Slår du honom Nyberg!". Hon hade därvid träffats af ett slag på vänstra underarmen. Hennes man hvilken blifvit uppretad af slagen, hade tagit upp några stenar och kastat af dessa mot Nyberg. Johansson hade därpå börjat springa mot sin bostad. Nyberg hade velat springa efter honom, men hustru Johansson, beordrat honom att låta bli det för att undvika bråk. Nyberg hade därpå gått till sitt hem. Äfven hustru Johansson hade sprungit hem och vid framkomsten mött sin man, hvilken då hade hämtat sitt gevär. Hon hade frågat honom: "Du vill väl inte göra Nyberg något illa!", hvarpå Johansson svarat: "Nej Anna lilla, det vill jag inte". Hon hade försökt hålla sin man kvar, men det var förgäfvets.

Då han kommit fram till Nybergs ladugård, hade han gått in och sökt Nyberg där, men då han inte fann honom, tog han sig till Nybergs bostad.

Hustru Johansson, hvilken följt efter sin man, hade då hon kommit fram till ladugården, ropat att inte Nyberg skulle komma ut, eftersom geväret var laddadt. Hennes varningsrop hade hörts af Nybergs. Då Nybergs hustru kom ut, varnade hon henne ännu en gång för att släppa ut mannen. Denne hade emellertid omedelbart därpå kommit ut på trappan. Just som han skulle hoppa ned från trappsteget, som består af en enda häll, small skottet. Enligt hustru Johanssons påstående skulle Johansson inte höjt geväret mot axeln, men hållit det under ena armen.

Hustru Johansson hade inte talat med sin man sedan han lossat skottet, utan sprang strax

därefter mot smedjan för att hämta folk. Utan att veta hur skottet träffat, hade Johansson ögonblickligen aflägsnat sig och gått emot sitt hem.

Då han senare träffat sin hustru, och fått höra att han skjutit Nyberg, hade han blifvit förtvivlad samt ropat: "Du ljuger, det har jag inte gjort!". Han hade därpå sändt bud efter doktor Wettervik. Den häktades försvarsadvokat, notarie Fries framhöll, att eftersom Nyberg då han inkommit i stugan och uppmanat Johansson att taga bort hönsen, särskildt påyrkat att just Johansson och icke hans hustru skulle gå ut och köra bort dem, var det antagligt, att Nyberg velat få ut Johansson på åkern, för att slå honom, och att Nyberg i den afsikten lagt käppen på gärdesgården.

Notarie Fries påpekade äfven att det där i närheten av smedjan fanns denna käpp. Han vidhöll dessutom sin förut förfäktade åsikt, att svaranden som ju själf misshandlats at Nyberg, och gripits at raseri, och beslutat att hämnas, kunde tänkas ha velat göra detta, utan att direkt begagna skjutvapen mot Nyberg. Skjutvapnet skulle han alltså ha medtagit i undermedveten försvarstanke, enär Johansson tydligen trots sitt hämndbegär var rädd, eller åtminstone hyste respekt för Nyberg. Sedan det upplysts att Nyberg tagit ett språng nedför trappsteget mot Johansson, kan det mycket väl tänkas att Johansson, som antagligen från början hållit bössan nedåt mot Nybergs ben, i förskräckelsen klickat till på hanen därvid - till följd av Johanssons tillhopning - det olyckligt fallna skottet tagit högre upp.

Den tilltalades rättegångsbiträde framlämnade därpå en skrifvelse från Johansson, hvari densamme framhöll, att han icke vetat om att geväret var laddadt. Kvällen innan han sköt Nyberg, skulle Johansson gå ut och skjuta kråkor, hvarför han då hade laddadt geväret. Han hade sedan glömt att såsom han eljest alltid brukat, taga ur hagelskottet.

På domarens fråga hvarför Johansson ville ha tag i Nyberg, kunde Johansson inte lämna någon närmare förklaring. Han hade dock inte velat göra honom något illa.

Notarie Fries framhöll därmed öfverensstämmelsen mellan Johansson och hans hustrus uppgifter. Notarie Fries hade i måndags talat med Johansson. Denne hade då upplyst honom om, att han på sin hustrus fråga, om han ville göra Nyberg något ondt, hade svarat att han endast ville skrämma honom. Johansson hade inte gifvit försvarsadvokaten denna uppgift förut, emedan han hade trodt att det icke var av någon afsikt.

På onsdagsmorgonen hade hustru Johansson, då försvarsadvokaten talade med henne, äfven gifvit samma upplysning. Johansson och hans hustru hade inte kommunicerat med hvarandra sedan måndagen.

Åkl. framhöll, att Johansson och hans hustru träffats innan Johansson häktades.

Som vittnen i målet hördes hushållerskan Bengta Persson i Långhult, snickaren Petter Johan Söderlind i Häradsbäck, Alfred Svensson Krampamåla, hemmansägaren Alfred Börjesson i Långhult och Gustaf Adolfsson i Häradsbäck.

Hushållerskan Bengta Persson som bor ungefär 40 meter från Nybergs, hade sett Nyberg då han kom ut från Johanssons, och hade då iakttagit att han höll en käpp i handen. Hon hade därefter gått ut i trädgården, och därvid hört makarna Nyberg samtala högt och brådt. En stund därefter fick hon höra väsen på vägen vid Nybergs ladugård. Strax därefter fick hon se Johansson och hans hustru. Hon såg att Johansson höll ett gevär under armen, samt hörde hustrun gråta. Flera gånger försökte hustrun få tag i geväret, dock utan att lyckas. Vittnet hade äfven hört Johansson ropa: "Jag ger mig f-n på att det första jag får se Nyberg, så skjuter jag!".

Rättens ordf. sporde vittnet om icke Johansson sagt "...så skjuter jag honom". Till detta genmälde vittnet, att det kunde hon icke minnas. Då Johansson fällt detta yttrande, hade hustrun tystat på honom. Med anledning at Johanssons yttrande hade vittnet sprungit in och talat om det för sin husbonde. Denne, som hade lagt sig att hvila, ville emellertid icke blanda sig i denna angelägenhet. Vittnet hade sedan återigen gått ut i trädgården, samt då sett Johansson och dennes hustru utanför Nybergs bostad. Hon hade äfven hört Johansson fråga efter Nyberg, som då var inne i huset. En stund senare hört ett skott smälla, men hon hade därvid icke iakttagit Johansson. Vittnet hade senare hört Johansson yttra, att det var ett lösskott, och att han endast velat skrämma Nyberg.

Därom tillspord svarade vittnet, att hon hört uppgifvas att Johansson hade ett häftigt lynne. Han hade dock alltid varit vänlig mot vittnet. Någon ovänskap mellan Nyberg och Johansson hade hon aldrig tillförne hört af.

På domarens fråga om den tilltalade bestred yttrandet, att han skulle skjuta så fort han fick se Nyberg, svarade denne att han ej visste sig ha sagt det.

Snickaren Söderling i Häradsbäck hade varit i tillfälle iakttaga Johansson i berusadt tillstånd, då denne ställt till bråk. Efteråt hade Johansson hotat vittnet med en knif som frantagits Johansson.

Alfred Svensson från Krampamåla, hade hört uppgifvas, att den tilltalade hösten 1910, vid ett marknadstillfälle skjutit efter en person. Den tilltalade medgaf, att han visserligen skjutit, men endast för att visa skottprof med revolvern, för en person som ville köpa den.

Hemmansägaren Alfred Börjesson från Långhult, hade en gång talat med Nyberg om Johansson. Nyberg hade då yttrat till Börjesson: "Jag skall nog tukta Johansson, om han bråkar i Långhult!"

Den tilltalade har enligt vittnets påstående, ett mycket häftigt lynne, samt är oefterrättlig då han druckit sprit.

Gustaf Adolfsson i Häradsbäck, hade en gång hört Nyberg yttra att han skulle "göra Johansson mjuk."

Målaren Edvard Lundberg hvilken vid förra rannsakingen hördes som vittne, var vid denna rannsaking inkallad af svaranden. Den tilltalades försvarsadvokat yrkade att Lundberg måtte förklaras som återgångsvittne, på grund af att uppenbar ovänskap rådde mellan svaranden och Lundberg, samt ingaf intyg till bestyrkande däraf. Lundberg hade dessutom gifvit olika uppgifter vid rätten, mot förut vid polisförhöret.

En vittnesattest inlämnades från ett vittne, som ej var närvarande. Enligt denna attest skulle Johansson tvenne gånger ha hotat det ifrågavarande vittnet med knif.

Svaranden påstod att han inte kände vittnet i fråga, samt bestred vittnesattesten.

Det upplystes att Nybergs hustru för en person – Karolina Wickström i Häradsbäck – angående förloppet vid Nybergs död, lämnat uppgifter, som i väsentliga delar skilja sig från de uppgifter, hon gaf om händelserna i fråga vid förra rannsakingen. Notarie Fries begärde därför uppskof med målet, för utredning härutinnan.

Svaranden ansåg att änkan Nybergs anspråk på 10,000 kr i skadestånd var för högt tilltaget.

Efter enskild öfverläggning beslöt häradsrätten uppskjuta målet, till den 18 juli 12,50 em.

Ur Smålandsposten N:o 111 Fredagen den 20 Juli 1917.

Dramat i Härlunda.

Under ordförandeskap af e.o. notarie J. Wieslander slutrannsakades i onsdags inför Allbo häradsrätt den för mordet å smedmästare Axel Nyberg, begånget den 2 Juni, häktade hemmansägaren Ernst Johansson från Långhult, Härlunda socken.

Kronolänsman A. Selander var allmän åklagare. Som svarandens biträde fungerade notarie B. Fries.

Johansson vidhöll, liksom vid föregående rannsakingarna att det aldrig varit hans mening att skjuta Nyberg. Han trodde att han vid tillfället i fråga hållit bössan under vänsterarmen, samt att han inte rört med handen vid hanen. Tillspord af domaren, om Johansson icke hade hört sin hustru ropa till Nybergs att geväret var laddadt.

Johansson bestred ett av vittnesmålen vid senaste rannsakingen, nämligen hushållerskan Bengta Perssons.

Notarie B. Fries bestred framställda yrkanden på ersättning för vakthållningen samt hämtning af Johanssan.

Såsom vittne i målet hördes Karolina Wickström från Häradsbäck. Hustru Nyberg hade till henne lämnat uppgifter angående förloppet vid Nybergs död, hvilka uppgifter på det hela taget överensstämde med hvad som förut blifvit rätten bekant. Vittnet hade hört sägas, att Johansson skulle vara mycket häftig när han druckit. Johanssan hade dock två gånger varit i vittnets hem, i berusadt tillstånd, men då inte uppträdt våldsamt.

Allm. åkl. som ansåg att han förebragt så många bevis som han kunde, öfverlämnade målet samt yrkade ansvar å Johansson enl. 14 kap. 3 par. 1 mom. strafflagen, samt ansåg att Johansson måste hafva haft för afsigt att döda Nyberg, då han lockade ut Nyberg, samt aflossade skottet å denne, på ett afstånd af 4 meter.

Den tilltalades försvarsadvokat inlämnade från Johanssons fader en skrifvelse, hvari denne anhöll om så mild dom som möjligt.

Johansson anhöll att vid den numera begärda boskillnaden få lämna sin ena halfdel till sina barn, samt den andra delen till Nybergs.

Notarie Fries uppläste därpå en försvarsskrifvelse, samt yrkade att Johansson skulle ådömas straff enl. 14 kap. 5 § 2 mom. strafflagen.

Allmän åklagaren vidhöll emellertid sitt yrkande.

Efter enskild öfverläggning dömde häradsrätten Johansson för att i uppsåt döda, men att i hastigt mod, ha beröfvat Nyberg lifvet, enl. 14 kap. 8 § strafflagen, till 7 års straffarbete, samt ålade Johansson att till änkan Nyberg betala 2,700 kr, samt 100 kr som ersättning till notarie Fries.

Då domen afkunnades begärde den dömde att ånyo få höra, hvilken tid domen afsåg, och då detta upprepades, så att han uppfattadt det utbrast han: "Det kan jag aldrig lefva över"

Johansson föreföll under denna rannsaking i hög grad nervös och uppskakad, samt gjorde flera ändringar i sina förut lämnade uppgifter.

Ur Smålandsposten N:o 120 Lördagen den 4 Augusti 1917.

(dödsannons)

Att
Gud i sitt allvisa råd till sig
hemkallat
min ömt älskade maka
Semmy Uhrsina Svensson,
f. Nilsson

som efter ett långt och med stort
tålmod buret lidande stilla och frid-
fullt afsomnade idag å sanatoriet
Lugnet, i en ålder af 29 år, 9 måna-
der, 10 dagar, djupt sörjd af make,
moder, syskon, svärföräldrar och
många vänner, har jag den smärt-
samma plikten tillkännagifva.

Billarp den 1 Augusti 1917.
Axel Wilhelm Svensson
Sv. Ps. 470 v. 1-2 och 477 v. 1.
9423.

Ur Smålandsposten N:o 82 Fredagen den 31 Maj 1918.

Tattareslagsmål. Hemfridsbrott begicks natten till förliden onsdag hos förtennaren A. J. Karlsson i Krokshult, Allmundsryd. Tattaren Fritiof Lindkvist med hustru och två söner inträngde med våld – dörren sönderhöggs med yxor – och i tumultet som uppstod blef Karlsson svårt tilltygad med hugg af yxor och knifvar. Landsfiskalen i Ryds distrikt torde inom kort ta hand om saken, och väl vore det, ty tattareslagsmålen mellan de från början från Härlunda inflyttande släkterna af denna ras hafva blifvit ytterst ledsamma. Att de stå i samband med hembränning och släkthat anser vår meddelare påtagligt.

Ur Smålandsposten N:o 85 Onsdagen den 5 Juni 1918.

Dödsfall. I Mena, Arkansas, U.S.A., afled den 26 Febr. detta år efter en kort tids sjukdom ingenjören Fredrik Wigstrand.

Född i Härlunda församling, Kronobergs län, genomgick han 5 klasser vid Wexiö h. allm. läroverk samt utvandrade i 20-årsåldern till Amerika. Efter tekniska studier och anställning på olika platser, slog han sig ned i den lilla staden Mena, där han vid sin bortgång åtnjöt stort förtroende och intog en bemärkt ställning. Närmast sörjande står maka samt aldrig moder, fru Karin Wigstrand, Wexiö.

Ur Smålandsposten N:o 93 Onsdagen den 19 Juni 1918.

Svår olyckshändelse vid Ryds skjutbana. Sistlidne söndags e.m. tilldrog sig under pågående skjutöfningar vid Ryds skyttegilles nya skjutbana å stora Ryds ägor en allvarlig olyckshändelse, i det 15-årige markören Thure Hedengran blef svårt sårad till följd af skottskada.

Skjutningen pågick på 300 meters afstånd, och de tre skyttar som utförde skjutningen på hvar sin svängtafla anse allmänt som de säkraste skyttarna inom gillet. Efter skottens aflossande märktes från markörgropen, där ytterligare en markör, som tjänstgjorde, gjorde en mängd oroliga svängningar med markörflaggan, hvilket genast framkallade ängslan från skyttarna att något ovanligt inträffat och hvilken ytterligare stegrades då jämmerrop hördes fram till skjutplatsen. Skyttarna skyndade genast nedåt banan och funno Hedengran 50 meter från skjutvallen, dit han begifvit sig liggande å marken svårt sårad. Det visade sig att ett föremål inträngt från högra höften och sökt sitt utlopp genom magen enär en del tarmar runnit ut. Ögonblickligen tillkallad sjuksköterska verkställde omläggning och sedan doktor Wettervik äfvenledes tillstadsenommit, uppbars den sårade å en bår till körvägen där skjuts mötte så att han med eftermiddagståget kunde, fast i mycket medtaget tillstånd, forslas till Karlshamn för att derstädes erhålla lasarettsvård. Den sårade afled emellertid på måndagsaftonen.

Beträffande orsaken till olyckan är meningen bland skyttarna högst olika. En del hålla för att enär terrängen är kuperad, en aflossad kula kunnat slå i en sten och fört med sig en stenflis, som skadat markören, hvilken möjligen kunnat begå äfven oförsiktighet genom att lämna markörgropen och ställa sig upprätt vid sidan om densamma. Andra menar bestämdt att det är ett skottsår af en ricochetterande kula. Den andra markören framhåller bestämdt att markörgropen ej lämnats utan stodo markörerna intill hvarandra. Beträffande själfva skjutvallen synes den vara omsorgsfullt tillkommen. Skyddet, såväl fram som bakifrån, och årgårderna i öfrigt tyckas vara ordnade på bästa sätt för åstadkommande af högsta möjliga säkerhet för de i markörgropen tjänstgörande.

Landsfiskal E. Malmström i Ryd höll i måndags afton förhör med de skyttar som deltog i skjutningen. Af undersökningarna framgick att icke någon vårdslöshet ägt rum från skyttarnas sida och att det med all sannolikhet varit en återstudsande kula som träffat.

Ur Smålandsposten N:o 96 Onsdagen den 26 Juni 1918.

Begrafning. Sistlidne söndags f.m. före gudstjänstens början jordfästes å Allmundsryds kyrkogård stoftet af den genom en olyckshändelse vid Ryds skyttebana dödade markören Thure Hedengran. Vid grafven hade, förutom en mängd skol- och läskamrater till den döde, infunnit sig medlemmar af Ryds skyttegille med sitt standar. Efter begrafningsaktens slut sänkte gilleets ordförande standaret tre gånger öfver grafven.

En stor mängd vackra buketter och kransar höljde såväl kistan som grafkullen, däribland en särdeles vacker krans från Ryds skyttegille med band i de blågula färgerna.

Ur Smålandsposten N:o 99 Måndagen den 1 Juli 1918.

(dödsannons)

Tillkännagifves
att
vår älskade fader
f. hemmansägaren
Sven Svensson

från Knoxhult, Härlunda, stilla och
fridfullt afled i Tegelsmåla Lördagen
den 29 Juni 1918 kl. 5 e.m. i tron
på sin Frälsare i en ålder af 71 år,
10 mån. och 16 dagar, djupt sörjd
och i tacksamt minne bevarad af oss,
barnbarn, syskon, öfriga släktingar
och vänner.

Tegelsmåla, Allmundsryd
den 1 Juli 1918

Barnen.

Sv. Ps. 475.

8781

Ur Smålandsposten N:o 156 Onsdagen den 9 Oktober 1918.

Dagens intervju.

Spanska sjukan på landsbygden.

De många dödsannonserna i hvarje nummer af tidningen, bära tydligt vittne om att spanska sjukan härjar svårt äfven på Kronobergs läns landsbygd. Enligt hvad vi ha oss bekant anmäldes också under förra veckan till läkarna i länet icke mindre än 1,200 sjukdomsfall, och denna siffra torde icke räcka ens hälften af verkliga antalet fall.

Jag förmodar, att sjukan nått sin högsta omfattning här, förklarar provinsialläkaren i Ryds distrikt, d:r Wettervik. Sjukan började här samtidigt med att beväringarna kommo hem från öfningsplatserna. Inalles har jag haft beröring med 150- 160 fall, men det är blott en ringa del af verkliga antalet. Flera dödsfall har inträffat, och offren har i allmänhet utgjorts af de kraftigaste personerna, i 20- 30-årsåldern. Värst synes V. Thorsås vara hemsökt. Blott halfva antalet barn komma till skolorna på många ställen.

Att läkarna pålagts en tung arbetsbörda genom spanska sjukan är själfallet. D:r Wettervik exempelvis blef själf ett af de första offren i sitt distrikt, men samma dag han

hos sig konstaterade 40,5 gr. feber, måste han ut på en lång sjukresa med häst, och sedan dess har han utan hvila hvarje dygn varit i arbete, trots fortsatt sjukdom. En, två eller tre sjukresor har måst göras hvarje dag, stundom 4 ½ mil långa, och efter hemkomsten har det varit den ordinarie praktiken. Doktorn är icke återställd ännu, och någon vikarie är så godt som omöjligt att få. Det har blifvit en rent ohygglig tid, utbrister han.

-r -n.

Ur Smålandsposten N:o 155 Måndagen den 7 Oktober 1918.

(dödsannons)

Att
Gud i sitt allvisa råd behagat
hädankalla
vår käre son och broder
Josef Martin Nilsson,
som stilla och fridfullt afled i sitt
hem, i en ålder af 23 år, 10 måna-
der, och 21 dagar, djupt sörjd och
innerligt saknad af oss föräldrar,
syskon, svågrar och många vänner,
hafva vi den smärtsamma plikten
tillkännagiva.
Häradsbäck den 3 oktober 1918.
Sofia o. Magnus Nilsson.
Syskonen.

Du skördats bort i unga år
och splittrat syskonringen
du var ett ljus i livets vår
vi glömma ej dig ingen.
En sorgens tår vi torka av
ett hjärtligt tack vi sända
till dig uti din stilla graf
till livets ljus bli tända.

13630

Ur Smålandsposten N:o 167 Måndagen den 28 Oktober 1918.

Vägen Härlunda-Ulfö. Chefen för södra väg- och vattenbyggnadsdistriktet har äfvenledes till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen inkommit med förslag till omläggning af allmän väg från Härlunda till Ulfö järnvägsstation i Kronobergs län.

Af detta framgår att väglinjen stakats enligt föreskrift förbi Knihult och Vinskalle. Under förrättningen har framställts önskan att få vägen stakad från Hålevik öfver Tärningetorp och Ljusadal. Men då terrängen ej tvingar därtill och flertalet intressenter önskade den i förordnandet afgifna sträckningen har densamma följts.

Terrängen är ganska oländig och rikt beströdd med sten. Från km. 11/340 till Ulfö järnvägsstation följes nu befintlig väg, som har godt planläge. Endast på ett fåtal ställen behöfva backar utgrävas till mildare lutningar. I öfrigt göres vägen bredare.

Vid Horjesunds kvarn, där vägen en kort sträcka följer den nuvarande vägen korsas ett vattendrag. Vid flodvattnet föreslås en ny trumma och likaså för intaget till kvarnen. Äfven vid vägkorsningen af vattendraget från sjön Hagsvarten föreslås en ny trumma. Grus finnes ej i vägens närhet, hvarför hårdgöring med makadam föreslås, men sten-

tillgången är god. Vägbredden har af k. bfhde bestämts till 4,5 meter. Den totala kostnaden för vägen beräknas till 174,420 kr. Detta med endast 50 % högre priser än de år 1914 gällande.

Vägen Fanaholm-Barkhult-Härlunda och Virestad. Chefen för södra väg- och vattenbyggnadsdistriktet har äfvenledes inkommit med förslag till omläggning och förbättring af allmänna vägen Fanaholm-Barkhult-Härlunda i Virestads och Härlunda socknar i Allbo härad. Distriktschefen framhåller därvid, att vägen Fanaholm-Barkhult-Härlunda är synnerligen slingrande med flera större krökar. Delvis är den äfven backig med lutningar ända upp till 120 %. Enligt här föreliggande förslag har afsevärda omläggningar föreslagits. Genom dessa minskas för genomgångstrafiken väglängden med sammanlagt 1,588 meter. Där gamla vägen har följts föreslås denna förbättrad genom utgräfning af backarna samt breddning.

Vägen korsar på två ställen vattendraget från sjön Femlingen. Den nu vid ena korsningen befintliga bron, som består af tre hvälfda spann, är i dåligt stånd. En ny bro föreslås därför att utföras i ett spann om 7 meter. Äfven vid andra korsningen med vattendraget föreslås en bro med ett spann på 7 meter.

Vägdelen Fanaholm-Barkhult föreslås att makadamiseras, då grus saknas i vägens närhet. Vägdelen Barkhult-Uthöfdan-Härlunda föreslås att grusas. Grus därtill har beräknats att erhållas genom schaktning å linjen vid Torbjörnshult.

Där gammal väg följs har på grund af dennas nu dåliga skick relativt mycket hårdgörningsämnen pr meter väg måst beräknas. Stentillgången är medelgod. K. bfhde har fastställt äfven denna vägs bredd till 4,5 meter. Kostnaden har beräknats stiga till 142,980 kr. med beräknade 50 % högre priser än de vid 1914 gällande.

På begäran af vägstyrelsen har uppgjorts alternativ för viss del af vägen i hufvudförslaget. Med denna sträckning afses att få mera hjälp af gamla vägen och att komma närmare vägskälet mot Sännesshult. Sännesshultsvägen är nu icke allmän väg, men planer lär vara att få den intagen som sådan.

Enligt alternativet blir vägen 445 meter längre än hufvudförslaget och får sämre profil men blir 8,720 kr. billigare. Den lägre kostnaden förklaras däraf, att hufvudförslaget upptager en ny bro under det att i alternativet den gamla bron antagits bibehållen men något påbyggd.

Detta har skett på begäran af det allmännas ombud och det har ansetts försvarligt, emedan man ej med bestämdhet kan påstå att bron kommer att rasa under den närmaste framtiden. Emellertid befinner sig bron i så dåligt skick, att dess ombyggnad är högst önskvärd.

En dylik ombyggnad torde draga ungefär samma kostnad som hufvudförslagens bro. Kostnaden för alternativet torde således i realiteten kunna sägas vara högre än för hufvudförslaget, i all synnerhet som för vägdistriktets vidkommande jordlösen enligt alternativet torde blifva kostsammare än enligt hufvudförslaget.

Enligt distriktschefens förmenande är således hufvudförslaget både ur teknisk och ekonomisk synpunkt att föredraga framför alternativet.

Ur Smålandsposten N:o 163 Måndagen den 27 Oktober 1919.

En pietetsfull landtbrukare. Landtbrukare Peter Bengtsson i Billarp, Härlunda socken, har till k. m. ingifvit en klagoskrift för att få behålla en af länsstyrelsen utdömd grind å allmänna vägen Häradsbäck-Billarp uppsatt mellan klagandens ut- och inägor. Bengtsson motiverar sin framställning med att skogsvårdsstyrelsen ej gitter hålla på den ankommande stämpelskyldighet, hvarför han ser sig nödsakad öfvertaga denna. Som ett ytterligare skäl för grindens bibehållande anför han – att den funnits till i flera mans-åldrar.

Ur Smålandsposten N:o 18 Lördagen den 31 Januari 1920.

Härlunda sockens inkorporeringsfråga. Wexiö domkapitel har nu yttrat sig öfver den af Härlunda församling gjorda framställningen om öfverflyttande af vissa områden från Virestad till Härlunda socken.

Beträffande inkorporering af de utaf Härlunda omslutna, men Virestad församling tillhörande utskifterna synas båda församlingarna och de å dessa utskiften boende vara ense om att alla skäl tala för deras öfverflyttande, hvarför de också tillstyrkt detta. Domkapitlet förordar likaledes detta förslag.

Angående öfverflyttande af det öfriga föreslagna området, omfattande åtskilliga s.k. stomhemman i Virestads socken, med en befolkning af omkring 300 personer, så har Virestads församling såväl å dess kyrkostämman som genom dess kommunalfullmäktige äfvensom de flesta å området boende besuttna personer på det kraftigaste afstyrkt denna framställning. Vederbörande landsfiskal och folkskoleinspektör har likaledes uttalat sig emot en öfverflyttning af ifrågavarande område.

Då domkapitlet anser, att några starkare skäl icke talar för denna öfverflyttning, men väl åtskilliga olägenheter därmed äro förenade, särskildt från folkskoleväsendets synpunkt, afstyrker domkapitlet framställningen i denna del.

Ur Smålandsposten N:o 47 Söndagen den 21 Mars 1920.

Områden från Virestad till Härlunda. Kammarkollegium har i enlighet med bestämmelserna i lagen om ordning och villkor för ändring i kommunal och ecklesastik indelning den 13 Juni 1919 öfverlämnat till länsstyrelsen i Kronobergs län att ombesörja utredningen i ärendet rörande Härlunda kommuns ansökan hos k. m. om öfverflyttning af vissa områden från Virestad till Härlunda socken.

Ur Smålandsposten N:o 58 Söndagen den 11 April 1920.

Grinden måste borttagas. Efter besvär af Peter Bengtsson i Billarp har regeringsrätten i nu meddeladt utslag fastställt länsstyrelsens i Kronobergs läns beslut den 23 Augusti 1919 att åläggas honom borttaga en å allmänna vägen Häradsbäck – Billarp i Härlunda socken mellan hans in- och utägor uppsatt grind.

Ur Smålandsposten N:o 89 Lördagen den 5 Juni 1920.

Själfmord, begicks i onsdags af 61-årige lägenhetsägaren Peter Johan Larsson i Långhult af Härlunda socken. Larsson hade några månader varit sängliggande och sjuk i sviter efter spanska sjukan, samt visat sig dystert och tungsint. För två månader sedan har han gjort själfmordsförsök, men då öfverraskats af sin syster.

Då denna i onsdags vid 2-tiden e.m. gick in i Larssons rum för att tillse den sjuke, fanns han hängande död i gångjärnet till en dörr med en snara af ett rep om halsen.

Larsson var i ganska goda ekonomiska omständigheter, och orsaken till själfmordet torde sökas i grämlöse öfver hans långvariga sjukdom, hvilken slagit sig på hjärnan.

Ur Smålandsposten N:o 203 Torsdagen den 23 December 1920.

Silfverbröllop med kyrkan, kan i år firas af kyrkoherden i Vislanda-Blädinge pastorat Bror Knut Evert Holm och komministern i Härlunda Anders Peter Urzander, hvilka den 22 December 1895 af biskop N.J.O.H. Lindström prästvigdes i Växjö domkyrka.

Ur Smålandsposten N:o 21 Söndagen den 6 Februari 1921.

Ingen delning av V. Torsås pastorat? I yttrande till k. m. över de sakkunnigas förslag till löneroglering för prästerskapet i V. Torsås och Härlunda församlingars pastorat har kammarkollegium förklarar, att en delning av pastoratet ej vore ägnad att tillgodose själavården i församlingarna bättre än är fallet. Kollegiet finner därför ej skäl att bifalla i ärendet framställda förslag.

Enligt kollegiets mening bör frågan om överflyttande av dels vissa områden av Skatelöfs socken till V. Torsås samt dels av andra områden från Virestads socken till Härlunda socken icke i nu förekommande ordning företagas till slutligt afgörande.

Kollegiet föreslår kyrkoherdens lön till 5,746 kr. och komministerns till 3,625 kr. jämte 250 kr. i skjutsbidrag till dem hvardera.

Lönerogleringen föreslås gällande under tiden 1 Maj 1922 – och till 1 Maj 1940.

Ur Smålandsposten N:o 103 Tisdagen den 5 Juli 1921.

Härlunda pastorat bör delas. Kyrkoherden Constantin Haglund framhåller i skrivelse till k. m. med anledning av kammarkollegiums beslut att avstyrka delning av Västra Torsås och Härlunda församlingars pastorat, att den av kollegium föreslagna anordningen, att komministern även inom Västra Torsås skall biträda kyrkoherden i dennes predikoskyldighet och ämbetsåliggande, skulle bli i högsta grad otillfredställande ej blott för församlingarna och pastorn utan ock för komministern, ja, för denne odräglig.

Komministern skulle – framhåller kyrkoherden – biträda med predikohjälps i V. Torsås. Avståndet mellan kyrkorna är 16 km., vägen backig och i övrigt dålig. Resa efter häst måste beräknas draga minst 2 timmar. Fram och åter blir det 4 timmar, som han får sitta på en vagn och skakas. Om pastorn en söndag med de stora nattvardsgångarna, omkr. 450 å 500 nattvardsgäster känner sig ej kunna undvara hjälp, kan han ej få denna genom komministern. Det är icke möjligt att först hålla gudstjänst i Härlunda, sedan sitta på en vagn ett par timmar, hjälpa till med nattvardsgång två timmar och resa hem likaledes ett par timmar. Dagen räcker ej till och komministerns krafter i längden ännu mindre. Dessutom skulle komministern hjälpa pastorn med expedition och övriga ämbetsgöromål, men härför möter samma hinder – de långa avstånden.

Kyrkoherden framhåller vidare, att han varit betänkt att icke endast begära pastoratets delning utan även anhålla om hjälp av en ständig adjunkt, men att han avstått från den sistnämnda avsikten i dessa för kyrkan ogynnsamma tider. En delning av pastoratet skulle emellertid medföra en oerhörd lättnad. Kammarkollegii skäl för avstyrkande anser kyrkoherden ej avgörande och hemställer, att k. m. vid löneroglering bestämmer sådan ordning, att detta genomgående kyrkliga pastorat – ett av de få i sådant hänseende, som ännu finnas kvar i vårt land – icke genom brist på prästerliga krafter taga en obotlig skada.

Ur Smålandsposten N:o 122 Söndagen den 7 Augusti 1921.

Bråket om kyrkoväktarevalet i Härlunda. Växjö domkapitel avstyrker i avgivet yttrande de av Nils Johan Svensson från Knoxhult fullföljda besvären över att K. H. Jonasson valts till kyrkoväktare i Härlunda församling. Domkapitlet förklarar, att Svensson ej anfört något nytt i saken utöver de av domkapitlet tidigare prövade och ogillade skälen.

Ur Smålandsposten N:o 170 Söndagen den 30 Oktober 1921.

Från Härlunda.

(Brev till Smålandsposten.)

Härlunda socken utgjorde ursprungligen en del av V. Torsås, varifrån den för omkr. 300 år sedan blivit utbruten.

Härlunda är numera annex till Torsås, som är moderförsamling i det 1893 nybildade Torsås och Härlunda pastorat. Under de närmast föregående århundradena var Skatelöv moderförsamling till Torsås och Härlunda. I 16:de seklet var Torsås-Härlunda en tid förenat med Vislanda, och då var Torsås moderförsamling, så att Vislanda församling vid val o. dyl. hade att där infinna sig för fullgörande av sina skyldigheter. Då hade, påstås det, Piggaboda rum i Siggaboda stol (kyrkstol). Piggaboda ligger vid gränsen av det förra Linköpingsstiftet, intill Ryssby, och Siggaboda ligger vid Blekingska gränsen. Således var hela vårt dåvarande stift här endast ett pastorat brett. Under 1600-talet erhöll socknen egna komministrar.

Härlunda socken har en skarpt bruten terräng. Kullar och höjder i mängd omväxla med de tätt intill varandra liggande sjöarna och de många överallt upprinnande små vattendragen.

De största sjöarna äro Femlingen, på gränsen mot Virestad och Torsås, Vinen, Getsjön, Krampen, Härten, Skåravattnet och Huvudsjön.

Ingen enda herregård finnes numera inom socknen, men så har ej alltid varit, ty under 1600-talet tillhörde nästan hela socknen friherreskapet Herlunda eller Herrelund, som det då hette, och som skulle – enligt Wieselgren – blivit tilldelat Karl IX:s son, riksamiralen Karl Karlsson Gyldenhielm i utbyte mot Bergqvara gods, och skulle sålunda enligt Wieselgrens uppgift, friherreskapet Herlunda hava upprättats redan 1635. Riktigare synes dock Höjers uppgift vara, detta friherreskap upprättades för riksrådet m.m. Seved Bååt, då han 1650 blev friherre och då drottning Kristina erhöll Herlunda, Torsås och Skatelöv till friherreskap. Säterbyggnaden var bestämd att uppföras å hemmanet Amundshylte, men därmed blev dock aldrig något utav.

Friherreskapet Herlunda omfattade år 1661 icke mindre än 122 hemman inom nämnda socknar, och det innehades av ovannämnde Seved Bååt intill dennes död 1669. I likhet med andra friherreskap hade även Härlunda egen domsrätt, vars dombok troligen ännu förvaras i Alvesta. Såsom häradshövding nämnes ännu i slutet av 1600-talet G. Palm, vilken skrev sig vice lagman i Tiohäradslagsaga och Tärestadslagsaga, heradshövding över Allbo, dess likes nya och gamla Bergqvara med Herlunda friherreskap med G. Palm i Möcklenäs.

Ej obetydliga gårdar inom socknen äro kronohemmanen Häradsmåla, Siggaboda och Björkeryd. Häradsmåla, som är en mycket vacker gård, innehades i slutet av förra

århundradet av fanjunkarna Norring och Hjelm. Hemmanet Långasjömåla kan ävenledes i detta sammanhang förtjäna att omnämnas, emedan domprosten i Växjö, Håkan Sjögren, föddes här år 1727, död i Växjö 1815.

Härlunda är ganska fattigt på fornminnen. Socknens nuvarande kyrka uppfördes för 99 år sedan av prima furutimmer och har i senare tid belagts med en präktig spånbeklädnad. Den är i förhållande till församlingens folkmängd liten och trång samt i stort behov av en genomgripande restaurering, om den på ett någorlunda värdigt och tillfredställande sätt skall kunna fylla sitt ändamål som gudstjänstlokal. Dess största märkvärdighet är den ena kyrkklockan, som bär följande inskription: "Laudate deo in simbolo banessonantibus 1599".

Den så kallade Matsmässosöndag, som i år inföll den 25:te sistl. September är det enligt gammal folktradition s.k. gångedag till Härlunda. Då samlas det folk, mest ungdom, från alla angränsande socknar, till ett antal som då alltid vida överstiger det, som den lilla kyrkan kan lämna utrymme till. Och då för övrigt själva gudstjänsten vid detta tillfälle, för de flesta alltid ansetts som det minst viktiga momentet för dagen, har det ända till senaste åren varit gammal plägsed att alla rättrogna Baccusdyrkare i dess ställe och med förenade krafter öppnat spritflodens slussar så långt möjlighet därtill har förefunnits. Detta har också haft den vanliga följderna med sig, att vilda orgier hava uppstått, som ej sällan slutat med slagsmål. Denna ohyggliga sed har dock mer och mer i mån av den stigande folkupplysningen nästan alldeles kommit ur bruk, och i år förmärktes ej mer än ett par stycken berusade personer vid Matsmässomarknad, som denna söndag, sedan gammalt allmänt brukat benämnas av den orsak som ovan nämnts.

Vad folkupplysningen på det hela taget beträffar står denna inom Härlunda socken relativt lågt, vilket också tydligen framgår av, att det ytterst sällan inträffar att någon av denna sockens ungdom besöker någon högre läroanstalt än de inom socknen befintliga vanliga folkskolorna.

Nedregård

Ur Smålandsposten N:o 174 Söndagen den 6 November 1921.

Twist mellan Härlunda och Virestads kommuner. Å Härlunda församlings vägnar har kommunalnämndsordföranden H. Johansson hos k.m. anfört besvär över länsstyrelsens i Kronobergs län utslag rörande fördelningen mellan Härlunda och Virestads kommuner av avlöningen till barnmorskan i Härlunda distrikt. Klaganden yrkar åläggande för Virestads kommun att till Härlunda kommun betala förskjutna 384 kr.

Ur Smålandsposten N:o 177 Lördagen den 12 November 1921.

Från allmänheten.

Härlunda.

I söndagsnumret den 30 Oktober läste jag, som många andra, ett stycke om Härlunda. Det tyckes mig, att avsändaren hade god reda på ett och annat inom nämnda kommun. Men så talar han till sist om folkupplysningen, och att den står relativt lågt inom Härlunda, och som bevis härpå har han angivit, att så få av Härlundaborna tagit någon större skola än den vanliga folkskolan inom församlingen.

Det är visst icke så många, som använda någon högre skola, men ändå en och annan, och jag tror att i förhållande till folkmängdens storlek, har nog många såväl manliga som kvinnliga elever tagit högre skola. Därför tror jag och många med mig att upplysningen varken är sämre utan snarare bättre än i vår moderkommun Västra Thorsås. Det vore önskvärt, att hr Nedregård toge en visit nedåt Härlunda, innan han skämtar för mycket, så skulle han snart bli varse, att vi ej äro så långt bakom ljuset, som han tycks tro. Visst saknas storgods och herrgårdar inom Härlunda, som i det hela taget är en småbrukaresocken, men såväl jordbruk som skogsbruk äro välskötta till att vara i denna karga jordmån.

Härlundabo.

Ur Smålandsposten N:o 180 Torsdagen den 17 November 1921.

Från Härlunda.

Det bemötande av mitt brev i Smålandsposten av den 30 sisl. September, som av "Härlundabo" offentliggjordes i förra lördagsnumret, innebar ett högst tilltalande och uppriktigt sagt synnerligen vackert vittnesbörd om Härlundabos berättigade kärlek till och värdesättande av sin hemsocken och dess invånare. Därom är ju givetvis ej annat än gott att säga. Men då han vidare i sina repliker mot undertecknad låter undfalla sig sådana förflugna påståenden som t.ex. detta: Att med åsyftande av vad den allmänna folkupplysningen beträffar, Härlunda i detta avseende rätteligen hellre bör komma före än efter sin moderförsamling, då tror jag väl knappast att någon mer eller mindre initierad kan tillbakahålla åtlöjet längre, och i förbigående har jag härmed äran göra Härlundabo uppmärksam på det faktum, att jag ej med ett enda ord uppdragit några jämförelser de båda socknarna emellan i nämnda avseende. Detta tycks Härlundabo synbarligen hava alldeles förgätit eller ej ens tänkt på, av innehållet i hans artikel att döma, och för övrigt konsekvenserna göra sig själva. Att där sedan i mitt brev skulle finnas något, som skulle kunna innefattas i begreppet "skoj", ett uttryck, som Härlundabo så karaktäristiskt använder, tillbakavisar och bestrider jag härmed på det bestämdaste. Missförståelse föreligger även här.

Nedregård

Ur Smålandsposten N:o 10 Lördagen den 21 Januari 1922.

Avliden åldring. Härlunda kommuns äldsta medlem, änkan Anna Håkansson, Bromåla, avled helt hastigt den 15 dennes i den höga åldern av 97 år och 3 månader. Hon var en människa, som mer än andra höll sig vid sitt hus och hem och med största omsorg skötte sina sysslor. Hon var in i det sista vid goda både kropps- och själskrafter. Änka sedan bortåt 50 år tillbaka, har hon sista tiden vårdats av sin dotter. Den avlidna sörjes närmast av barn, barnbarn och barnbarnsbarn.

Ur Smålandsposten N:o 26 Lördagen den 18 Februari 1922.

Kyrkvaktaren i Härlunda får behålla platsen. Regeringsrätten har i nu meddelat utslag i likhet med tidigare domkapitlet i Växjö ogillat de av Nils Johan Svensson i Knoxhult anförda besvär över Härlunda församlings val av K. H. Jonasson till kyrkvaktare i församlingen.

Ur Smålandsposten N:o 36 Tisdagen den 7 Mars 1922.

Statsbidrag till Härlunda skattetyngda kommun. Ytterligare en landskommun i Kronobergs län – Härlunda – anhåller hos k.m. om statsbidrag för innevarande år av skatteutjämningsmedel.

I yttrande över framställningen anför länsstyrelsen i Växjö att jordbruksfastigheterna inom kommunen ej kunna anses vara lägre taxerade än vad inom länet i sådant anseende allmänt gäller, ävensom att kommunen ej vidtagit med mera avsevärda utgifter förenade anstalter, vilka ej varit av trängande behov påkallade, eller beslutat kommunalskatt för täckande av utgifter, vilka enligt normal hushållning istället bort bestridas med låne-medel.

Granskningen av kommunens ansökan i övrigt har givit vid handen, att det uppgivna skattetrycket bör reduceras med 30 öre. Länsstyrelsen tillstyrker framställningen, dock med den modifikation, vartill granskning givit anledning.

Ur Smålandsposten N:o 70 Tisdagen den 9 Maj 1922.

(annons)

Entreprenad- Auktion

å kanalgrävning.

Genom entreprenadauktion, som förrättas i Amundshylte, Härlunda socken i Kronobergs län, Onsdagen den 17 nästa Maj kl. 11 f.m., kommer att till den minstbjudande legas för fullbordandet av grävningen å kanalerna för sänkning av sjöarna Krampen, Kalven och Björkesjön.

För arbetets ordentliga utförande enligt av lantbruksingenjör upprättade beskrivningar, som ock för erhållande av förskottslikvid erfordras godkänd borgen.

Förenämnda beskrivning finnes tillgänglig för påseende hos delägaren Fritz Johansson i Åbogen, adress Å l s h u l t.

Vidare meddelas av undertecknad.

Knoxhult den 15 April 1922.

Håkan Johansson.

Syssloman.

adress H ä r a d s b ä c k.

Ur Smålandsposten N:o 72 Lördagen den 13 Maj 1922.

Härlunda får ensamt betala barnmorskan. K.m. har lämnat utan åtgärd de besvär, Härlunda kommun anfört ifråga om bidrag från Virestads kommun till avlöning åt i Härlunda barnmorskedistrikt anställd barnmorska.

Ur Smålandsposten N:o 68 Lördagen den 6 Maj 1922.

En olyckshändelse, som lätt kunnat få ännu mera ödesdiga följder inträffade i torsdags i Liatorp. En S.J:s motordressiner kolliderade nämligen vid järnvägsövergången därstädes med en skjuts tillhörande lantbrukaren Alfred Svensson i Vashult, Härlunda, med den påföljd att skjutsen stälpte och körsvennen fick ena benet avbrutet. Med hr. Svensson åkte dennes svåger. Denne undslapp med ett större skrubbsår å ena armen. Ena hästen blev skadad.

Omedelbart efter olyckan avreste den förolyckade i bil till Växjö lasarett, där han nu vårdas.

De i dressinen åkande undsluppo egendomligt nog utan några skador. En mycket allvarligare olycka kunde naturligtvis lätt inträffat, och förvåningen i orten är allmän, att bommarna ej behöver fällas, då motordressinen framföres å banan, i synnerhet då vägen är starkt trafikerad och dressinen körde med stor hastighet.

Ur Smålandsposten N:o 99 Lördagen den 1 Juli 1922.

Utskifterna i Virestad till Härlunda? Anmodad avgiva yttrande i anledning av en av Härlunda kommun gjord anhållan om överflyttning av vissa områden från Virestads socken till Härlunda hemställer länsstyrelsen, att k.m. måtte med avslag å framställningen i övrigt förordna, att de till s.k. ”utskifterna” hänförliga ägoområdena skulla i kommunalt och ecklesiastikt hänseende överflyttas från Virestad till Härlunda kommun.

Länsstyrelsen anser, att denna indelningsändring icke bör medföra någon ersättnings-skyldighet eller kräva någon ekonomisk uppgörelse socknarna emellan. Med hansyn till Härlunda kommuns svaga ekonomiska ställning förordar länsstyrelsen, att kostnaden för viss utredning ärendet måtte stanna å statsverket.

Ur Smålandsposten N:o 114 Torsdagen den 27 Juli 1922.

Vägen Fanaholm–Häradsbäck.

Jag såg i n:r 111 av Smålandsposten att allmänna vägen mellan Fanaholm och Häradsbäck skall omläggas och förbättras. Även vet jag, att det även är förslag, att vägen Fanaholm–Älmhult skall omläggas, vilket är både behöfligt och ganska nyttigt, sådana som trafikförhållandena nu äro. Men varför kunna de, som makten hava och vilja vara kloka och förståndiga, icke såväl inse, att det vore bra mycket fördelaktigare med en liten järnväg mellan Älmhult och Häradsbäck, då alla hava så långt till någon station. Det bleve ej dyrare än att anlägga en väg. Om alla bönder som bor i närheten tecknade belopp, bleve det rätt stora kommunteckningar. Det bleve också en daglig inkomst på en järnväg, men på en häradsväg bliver ingen. Vägen, som finnes är god nog för oss bönder att färdas på som den är.

Det kostar för mycket pengar för landet att bygga dyra vägar endast för att de, som vilja ut på lustresor, skola kunna åka bekvämt i sina bilar. Ty någon annan nytta kan det ej göra.

Bonde.

Ur Smålandsposten N:o 118 Torsdagen den 3 Augusti 1922.

(dödsannons)

Herren Gud har hemkallat
Min älskade maka och vår älskade
uppförande lilla mor

Bengta Johansson,

Den 29 juli kl. 3 e.m. i en ålder av 69 år, 5
månader och 21 dagar, djupt sörjd och
begråten samt i ljust och tacksamt minne
bevarad.

Häradsbäck, Långhult den 29 juli 1922.

Johan Johansson.

Lilly o. Evald. Blenda, Hildur.
Randolph

Sv. Ps. 484, 486. Joh. Ev. 14: 1-3.

*Det känns som en sol gått ner,
när mors ögon ej strålar mer.*

Ur Smålandsposten N:o 128 Söndagen den 20 Augusti 1922.

Från Virestad till Härlunda. Skolöverstyrelsen har avgivit yttrande till k.m. över Härlunda kommuns ansökan om överflyttning av vissa områden från Virestads till Härlunda socken.

De skäl, vilka anförts för en överflyttning av hela det område, som framställningen avser, kan överstyrelsen åtminstone ur skolväsendets synpunkt icke finna tillräckligt bärande. Av vederbörande folkskoleinspektörs yttrande framgår, att skolväsendet icke torde ha något att vinna men snarare åtskilligt att förlora, om en dylik överflyttning komme till stånd. Överstyrelsen finner sålunda ej anledning tillstyrka bifall till framställningen i denna del.

Däremot synes det överstyrelsen uppenbart, i fråga om de till Virestads församling hörande men inom Härlunda församling belägna s.k. "Utskifterna" en förändring i skoldistriktshänseende bör komma till stånd. De skolpliktiga barn, som äro bosatta inom detta område – deras antal torde komma uppskattas till ett tiotal – äro med hänsyn till det långa avståndet till skolorna i Virestad, ovillkorligen hänvisade att begagna sig av undervisningen i Härlunda församlings skolor, utan att sistnämnda församling har någon juridisk skyldighet att låta dem deltaga i denna undervisning. På grund härav och med tanke på den bristande tillsyn i fråga om dessa barns skolgång, som måste anses bli en naturlig följd av detta förhållande, hemställer överstyrelsen att ifrågavarande utskifter i skoldistriktshänseende överflyttas till Härlunda församling.

Ur Smålandsposten N:o 131 Lördagen den 26 Augusti 1922.

Avliden åldring. Den äldsta kvinnliga medlemmen i Härlunda församling, änkan Elin Olddotter från Vashult, blev förliden söndag nedmyllad i jordens sköte, i den höga åldern av 97 år och 7 månader. Två andra åldringar, änkan Sissa Petersdotter från Långasjömåla och änkan Anna Karlsdotter från Bromåla, hade något förut, men ungefär vid samma höga ålder, avlidit.

Ur Smålandsposten N:o 132 Söndagen den 27 Augusti 1922.

Från Härlunda skrives till oss: Något ovanligt för Härlunda församling är, att den blivit så uppvaktad av föredrag under denna sommar. Nykterhetsföredragen har varit de huvudsakliga. Ett nykterhetsföredrag utan förbud och fem i förbudsvänlig riktning. Av dessa fem föredragshållare uppehöll sig en här i Härlunda en hel vecka och gick från hus till hus och höll sedan på söndagseftermiddagen sitt föredrag. Förliden söndag höll nämndeman Mattsson i Energyda, strax efter gudstjänstens slut, ett politiskt föredrag i bondeförbundsvänlig riktning på kyrkbacken, och sedan uppträdde en sångerska, brunngäst vid Ryd, och spelade åtskilliga musikstycken på den nya kyrkoorgeln, sjöng med eget ackompanjemang åtskilliga sångstycken och samlade omkring sig en rätt talrik publik. Till sist kom kyrkoherde Åstrand från Hälleberga vid 7-tiden på kvällen och höll ett förbudsvänligt föredrag i religiös anda.

Ur Smålandsposten N:o 159 Söndagen den 15 Oktober 1922.

Tre utskiften till Härlunda socken.

Överflyttning från Virestad
1 Jan. 1924.

Framställningen tillstyrkt av kammarkollegium.

(Från Smålandspostens Stockholmsredaktion.)

På föredragning av kammarrådet jur. d:r Erik Schalling har kammarkollegium idag till k.m. avgivit yttrande över den bekanta framställningen av särskilda kommitterade inom Härlunda församling, att dels tre s.k. utskiften, belägna inom Härlunda sockens gränser men tillhörande Virestads socken, dels ock de i Virestads socken belägna stamhemmanen till nämnda utskiften ävensom vissa andra hemman måtte i kyrkligt och borgerligt hänseende införlivas med Härlunda församling. Vid fastställande av blivande löneroglering för prästerskapet i församlingen eller vid en tidpunkt, k.m. funne lämplig.

Kammarkollegii yttrande utmynnar i en hemställan, att k.m. måtte förordna att ifrågakvarande tre utskiften om sammanlagt 562 hektar och omfattande ägor till hemmanen Gemön n:r 1, Hyltan n:r 2 Yttregård, Allamåla n:r 1, Barkhult n:r 1 Västregård, och Barkhult n:r 2 Östregård, Sännesshult n:r 1 Östregård, och Sännesshult n:r 3 Norregård, Läckhult n:r 1 Södregård och Läckhult n:r 2 Norregård samt Godhult n:r 1, skola från den 1 Januari 1924 i kommunalt och eklestiatikt hänseende i jordeboken överflyttas från Virestads till Härlunda socken. Dessutom hemställa kollegium, att k.m. måtte förklara att de personer, som nämnda dag äro bosatta å de överflyttade områdena, skola i den mån hemortsrätt i annan än nämnda socknar ej tillkommo den i fattigvårdshänseende anses äga hemortsrätt i Härlunda kommun.

Vidare hemställer kollegium, att k.m. måtte föreskriva att medelst förrättning i enlighet med kungörelsen den 13 Juni 1917 med bestämmelse för vissa fall, angående mantalsättning eller därmed jämförlig åtgärd i anledning av ändring i administrativ indelning å kungörelsen den 26 Juli 1918 innefattande tillägg till sagda kungörelse, skall bestämmas huru stor del av det efter jordebokens redovisning proportionerade mantalet för nämnda hemman skall i jordeboken upptagas i Virestads och huru stor del i Härlunda socken, skolande kostnad, som uppkommer för förrättningen, bestridas av allmänna medel.

I motiveringen framhåller kollegium, att några avgörande skäl att mot Virestads sockens bestridande och samtliga vederbörande myndigheters avstyrkande överflytta de inom Virestads sockens gräns belägna fastigheterna, vilka höra till denna socken, vilka äro förebragta.

Vad åter beträffar de inom Härlunda sockens gränser belägna tre utskiftena, vilkas överflyttning till Härlunda samtliga hörande vederbörande tillstyrkt, synes det emellertid kollegium att genom dessas områdets överflyttning måste vinnas en fördel för den kommunala och ecklesiastika förvaltningen. Härtill kommer, att genom deras överflyttning till Härlunda en befintlig geografisk oregelbundenhet, vilken måste anses vålla olägenhet tillgodoseende kommunala och ecklesiastika behov, skulle komma att försvinna.

Någon ekonomisk uppgörelse i anledning en dylik indelningsändring, som endast berör den kommunala och ecklesiastika indelningen, torde enligt kollegii mening icke erfordras, och densamma synes kunna gå i verkställighet den 1 Jan. 1924.

Ur Smålandsposten N:o 192 Tisdagen den 12 December 1922.

75 år, fyller den 13 December en av Härlunda församlings mera bemärkta personer, förre häradsdomaren Håkan Johansson i Knoxhult.

Johansson, som är född i Knoxhult på den gård han senare övertog efter sin fader, och som han fortfarande innehar, har under en lång följd av år varit socknens ledande kommunalman. Sålunda har han i närmare 40 år varit kommunalstämman kommunalnämndens och fattigvårdsstyrelsens ordförande i Härlunda och innehar ännu trots sin höga ålder de båda förstnämnda befattningarna. Då socknen i början av 1890-talet fick egen nämndeman, valdes han även till denna förtroendepost och utnämndes för några år sedan till häradsdomare i Allbo häradsrätt, i vilken egenskap han kvarstod ända till i fjor, då han tog avsked efter att ha erhållit k. m:ts guldmedalj för medborgerliga förtjänster. Som ordförande i valnämnden har han fungerat allt sedan denna institution tillkom. Vidare har han under många år varit uppbördsman för prästerskapets löneedel, och ständigt har han varit så gott som självskriven ledamot i olika nämnder och kommittéer i socknen. Vid folkpensioneringens och livsmedelsregleringens tillkomst blev han även kallad till dess nämndens ordförande, vilka uppdrag han emellertid omedelbart avsade sig på grund av en redan förut för stor arbetsbörda. Utanför dessa mera offentliga uppdrag har han allt sedan unga år i stor utsträckning anlitats för enskilda skrivgöromål vid boutredningar, auktioner etc. inom och utom socknen.

Genom sin av alla erkända redbarhet sitt urbana flärdfria sätt, sin humanitet och hjälpsamhet, har han förvärvat sig en mycket stor vänkrets, som säkert skall ihågkomma åldringen på hans högtidsdag.

Ur Smålandsposten N:o 197 Torsdagen den 21 December 1922.

Hyllning. Den 13 Dec. fyllde f. d. häradsdomaren Håkan Johansson i Knoxhult 75 år och blev med anledning härav uppvaktad av fattigvårdsstyrelsen, kommunalnämndens ledamöter och flera församlingsmedlemmar samt med telegram från när och fjärran. På morgonen samlades de angivna personerna och tågade upp till häradsdomarens bostad. Den medföljande sångkören uppstämde då en sång, varefter fattigvårdsstyrelsens ordförande, Gustav Johansson i Knoxhult, trädde fram och talade. Han erinrade om det goda samarbete, som ägt rum emellan häradsdomaren som ordförande i kommunalnämnden och fattigvårdsstyrelsen och ledamöterna. Han ville nu framföra hyllningen på 75-årsdagen och överlämna som minnesgåva ett inköpt matsalsbord, därefter framträdde pastor Urzander och talade å församlingens vägnar. Han erinrade om den långa tid förtroendeuppdraget såsom kommunalnämndens och kommunalstämman ordförande inom församlingen åtnjutits och ännu innehades. Han kände med sig icke vara rätte

mannen att bära fram församlingens hyllning, men vad han funnit vore, att sjuttiofem-åringen verkat inom församlingen såsom en uppslagen bok. Han överlämnade från dem en minnesgåva, bestående av en vilstol och två kandelabrar med inskription: "Håkan Johansson på 75-årsdagen" samt en snusdosa av gammalt silver med inskription: "På 75-årsdagen till Håkan Johansson för det nitiska arbete han som förtroendeman nedlagt inom Härlunda församling. Tacksamma församlingsmedlemmar." Dessutom 531 kronor kontant från släkt och vänner.

Håkan Johansson tackade djupt rörd för den hyllning, som ägnats honom på hans 75-årsdag och för de minnesgåvor, som överlämnats. Därpå uppstämde sångkören en sång högtidsstunden till ära, varefter alla de närvarande inbjödos.

Ur Smålandsposten N:o 202 Söndagen den 31 December 1922.

Kommunalt, Härlunda. Årets sista kommunalstämma hölls på tisdagen.

Kommunalstämman godkände debiterings- och uppbörds- samt vägfyrktalslängderna, sedan vederbörlig noggrann granskning av stämman företagits.

Till revisorer att granska de kommunala räkenskaperna valdes komministern A. P. Urzander, Häradsbäck, samt handl. K. E. Ingelsson, Häradsbäck. Som suppleanter valdes lantbr. Gustav Johansson, Elagölshult, samt bagaren Johan Håkansson, Häradsbäck.

Till ledamöter i fattigvårdsstyrelsen omvaldes lantbr. Gustav Johansson i Knoxhult, handl. Peter Bengtsson i Potteboda, samt lantbrukarna F. O. Johansson i Långhult och Sven Pettersson, Ilagölsmåla, vidare valdes som ny ledamot lantbr. Robert Svensson från Spjutaretorp. Förutom dessa om- och nyvalda ledamöter kvarstå från föregående val följande: lantbr. Per Henrik Petersson i Vinskalle, Anton Nilsson i Långasjömåla, Anton Johansson i Trollaboda och Henrik Petersson i Björnhult samt lärarinnan Blända Johansson i Karsemåla.

Stämman beslöt att ej utse någon särskild till ombud för vid vägstämman, emedan sådant ombud i varje särskilt fall kan utses, och kommunen därigenom besparas extra utgift.

Tiden för hållandet av nästa kommunalstämma överlämnades åt ordföranden att bestämma.

Efter en längre och delvis relativt hetsig diskussion om höjande av hundskatten ända till 25 kr. pr kreatur, beslöt dock stämman, att skatten skulle förbli vid, vad den förut varit, nämligen 5 kr. pr hundkreatur.

Till att uppbära och kvittera kommande års roteringsbidrag valdes fjärdingsman Erik Lindberg i Knihult.

Som ledamot i pensionsnämnden för kommande år valdes lantbr. Magnus Svensson i Knoxhult samt som suppleant för honom lantbr. Gustav Johansson i Knoxhult.

Vidare valdes till ledamöter i taxeringsnämnden följande personer: komminister A. P. Urzander, Häradsbäck, lantbrukarna Sven Petersson, Ilagölsmåla, Gustav Johansson, Knoxhult, Otto Svensson, Krampanäs, Karl Olof Johansson, Spjutaretorp, fjärdingsmannen Erik Lindberg, Knihult, nämndemannen Carl Olsson, Trollaboda, handl. Karl Steén, Billarp, samt smedmästaren S. A. Wickström, Häradsbäck. Som suppleanter för ovanvarande valdes handlaren Henrik Olsson, Häradsbäck, lantbrukarna Henrik Petersson, Björnhult, Lis Olof Magnusson, Knoxhult, Algot Larsson, Knihult, S. M. Augustsson, Amundshylte, Anton Johansson, Trollaboda, Gustav Johansson, Elagölshult, Martin Bengtsson, Hallaboda, samt kyrkoväktaren Karl Henrik Jonasson, Långhult.

– Samma dag hölls å samma plats årets tredje ordinarie kyrkostämman.

Granskades och godkändes årets debiterings- och uppbördslängd, rörande kyrka och skola utan anmärkning.

Företogs utlottning ur skolorådet, varvid halva antalet ledamöter utlottades. Vid därpå

företaget val återvaldes alla de utlottade. Vidare valdes som suppleanter följande personer: lantbrukarna Gustav Johansson, Elagölshult, Algot Larsson, Knihult, Nils Hult, Truedstorp, S. J. Svensson, Husjönäs, Ernst Svensson, Vashult, Otto Johansson, Långhult, samt handl. Karl Steén, Billarp.

Till att granska räkenskaperna för innevarande år valdes handl. K. E. Ingelsson, Häradsbäck, samt fjärdingsmannen Erik Lindberg, Knihult, som revisorer, med handlandena Peter Bengtsson, Potteboda, samt Karl Steén, Billarp, som suppleanter.

Väcktes förslag om, att en blivande kyrkostämma skulle draga försorg om att den gamla kyrkoorgeln på lämpliga bästa sätt avyttrades. Som exempel framhölls, att den nedpackades i förefintliga lårar och försåldes till den högstbjudande på offentlig auktion.

Till att justera stämmans protokoll valdes lantbr. Gustav Johansson, Knoxhult, samt kyrkovärden P. O. Andersson, Långasjömåla.

– Skolrådssammanträde hölls samma dag efter kyrkostämmans slut, där följande ärenden förekommo:

Som sökande till vik. folkskollärarebefattningen i Häradsbäcks kyrkskola hade ingen kompetent sökande anmält sig, endast en enda ansökan från en student förelåg skolrådet till behandling. Efter företagen granskning av dennes ansökningshandlingar skred skolrådet till val. Enhälligt valdes ende sökanden, studenten Anders Jönsson-Berninger från Kävlinge till vikarierande folkskollärare för instundande vårtermin.

Som kyrkovärd för kommande period återvaldes P. O. Andersson, som var i tur att avgå.

Till kyrkokassör omvaldes kyrkovärden P. O. Andersson, Långasjömåla, samt till skolkassör för kommande år valdes kyrkovärden Alfred Johansson i Vashult.

Ur Smålandsposten N:o 22 Lördagen den 10 Februari 1923.

Föredrag, över ämnet ”Svenska Landsbygdens Ungdomsförbund, dess uppgifter och syftemål”, hölls i söndags i Härlunda kommunalrum av förbundets sekreterare, Gustav Friberg, Tegnaby.

Efter föredraget, som åhördes av ett 50-tal personer, antecknade sig en del som medlemmar i en blivande avdelning, vilken kommer att bildas vid möte, som hålles söndagen den 25 i denna månad.

Ur Smålandsposten N:o 42 Lördagen den 17 Mars 1923.

Till gravens ro, fördes den 3 Mars Härlunda församlings äldste medlem hustrun Ingeborg Svendsdotter från Häradsbäck, som den 8 sistlidne Januari ingick i sitt 91:a år. Kry och rask var hon, tills hon för 5 år sedan blev bunden vid sängen, som hon sedan icke kunde lämna, men sina själsgåvor hade hon i behåll och var med i dagens frågor ända in i det sista.

Ur Smålandsposten N:o 43 Söndagen den 18 Mars 1923.

Tre utskiften från Virestad till Härlunda. K.m. har förordnat, att tre utskiften om sammanlagt 562 har och omfattande ägor till hemmanen Gemön n:r 1, Hyltan n:r 2 Yttregård, Allamåla n:r 1, Barkhult n:r 1 Västregård och Barkhult n:r 2 Östregård, Sännesshult n:r 1 Östregård, Sännesshult n:r 3 Norregård, Läckhult n:r 1 Södregård och Läckhult n:r 2 Norrgården samt Godhult n:r 1 i Virestad socken, skola fr.o.m. 1 Januari 1924 i kommunalt och ecklesiastikt hänseende samt i jordeboken överflyttas från Virestad kommun till Härlunda kommun. Personer från de överflyttade områdena, som äro berättigade till fattigvård, skola från samma tid övertagas till underhåll av Härlunda socken utan ersättning från Virestads socken.

Ur Smålandsposten N:o 49 Söndagen den 1 April 1923.

Torsåsherden vill ha lön för båda tjänsterna. Kyrkoherden L. C. Haglund i Västra Torsås anför hos k.m. besvär över länsstyrelsens i Växjö beslut den 16 Februari i år att icke utanordna av Torsås och Härlunda församlingars pastorat rekvirerade avlöningsmedel belöpande för en vakant adjunktstjänst under tiden 1 Maj–31 Dec. 1922, eller 2,266 kr.

Kyrkoherde Haglund anser, att detta belopp bort tillkomma honom, som under ifrågasatt tid jämte egen befattning bestritt även adjunktstjänsten.

Ur Smålandsposten N:o 52 Lördagen den 7 April 1923.

90 år, fyllde på fredagen f.d. lantbrukaren Nils Gustaf Pettersson från Knihult, Härlunda församling. Född i Agunnaryds församling, varest han en följd av år innehade tjänst bl.a. som skjutspojke, kom han vid omkring 30 års ålder till Härlunda, varest han allt sedan dess vistats. Många äro de historier och berättelser av skilda slag som den gamle ännu ibland berättar från den s.k. gamla goda tiden. Begåvad med en riktig järnhälsa har han sällan eller aldrig varit sjuk och är trots sin höga ålder fortfarande vid god hälsa och vistas dagligen uppe. Änkling sedan ett 15-tal år tillbaka vårdas Pettersson nu av en sin dotter, bosatt i Godhult, Virestads församling.

Ur Smålandsposten N:o 55 Torsdagen den 12 April 1923.

Dödsfall. Natten till onsdagen avled å Ljungby lasarett, där han några dagar vårdats, extra provinsialläkaren i Ryds distrikt med. lic. G. R. Wettervik.

Doktor Wettervik var född i Stockholm 1871. Under några år till 1910 var han praktiserande läkare i Växjö. Härifrån flyttade han till Engelholm, där han var bosatt till 1914, då han blev extra provinsialläkare i Ryds distrikt. Den bortgångne, som var ogift, sörjes närmast av syskon.

Ur Smålandsposten N:o 56 Lördagen den 14 April 1923.

En högtidlig vespergudstjänst, firades i Härlunda kyrka påskdagens eftermiddag. Uppslaget till denna vespergudstjänst gavs av församlingens pastor A. P. Urzander och kandidat Anders J. Berninger, som för närvarande tjänstgör som vikarierande folkskollärare i Härlunda kyrkskola. En sångkör från Killeberg ställde sig välvilligt till förfogande. Ledaren för kören var jur. kand. W. Simonson från Loushult, som ock fungerade som organist.

På utsatt tid var hela kyrkan fullsatt av åhörare och pastor Urzander, som tjänstgjorde som liturg och predikant, trädde under orgeltoner fram till altaret, klädd i mässkrud, varefter kören sjöng under sin ledare ”Påskhymnen” av Erman för kör och orgel, varpå följde församlingssången 102: 1–2. Därpå följde växelsången mellan liturgen och kören.

Efter skriftläsningen sjöng kören påskhymnen ”Helig tystnad”. Under församlings-sången ps. 106 besteg pastor Urzander predikstolen och höll en kort men kraftig predikan över dagens episteltext. Sedan sjöng kören ”Allena Gud” efter en gammal melodi, varpå följde församlingssången 642. Pastor Urzander trädde därefter fram för altaret och avslitningen skedde på övrigt sätt med trefaldigt Amen och församlingssång. Kand. W. Simonson spelade därefter ett medryckande orgelpostludium. Åhörarna kände sig hänfödda av denna högtidliga andaktsstund och glädde sig över, att ha fått vara med.

Efter vespern blev det en musik- och sångstund. Kand. Simonson hade arrangerat musik för fiol, violoncell och orgel. Förstafiolen spelades av hr Wilhelm Karlsson i Häradsbäck och andrefiolen av hr Georg Roth från Killeberg. Kand. Simonson skötte själv orgeln och kand. A. J. Berninger violoncellen. Musiken omväxlade med sången.

Sedan denna sång- och musikstund var slut, inbjödos sånganföraren med sångarna på middag i skolhuset. En angenäm stämning var rådande. Sång och musik presterades. Pastor Urzander avtackade kand. Simonson, hans sångare och musikanter. Kand. Simonson tackade å kören och sina vägnar för den förståelse, som stämningen och musiken rönt.

Ur Smålandsposten N:o 60 Lördagen den 21 April 1923.

Begravning. En högtidlig jordfästning ägde i onsdags rum i Almundsryds kyrka, då stoftet efter avlidne doktor Ragnar Wettervik, Ryd, vigdes till den sista vilan. Under tonerna av en sorgmarsch inbars den blomsterhöljda kistan i kyrkan och placerades framme i koret. Prestaverna fördes av landsfiskal E. Malmström, Ryd och ingenjör Enhörning, Fridafors. Sedan ps. 452 v.1 sjungits höll pastor J. Hullberg en gripande dödsbetraktelse och vigde stoftet till griftero. Därefter sjöngs ps. 452 v.2 och kistan utfördes ur kyrkan, under det en sorgmarsch tonade, och fördes till järnvägsstationen, för att sändas till Stockholm, där den avlidne skall bisättas.

Ur Smålandsposten N:o 64 Lördagen den 28 April 1923.

Begravning. Förliden söndag fördes till graven å Härlunda kyrkogård Jonas Persson från Häradslund under Häradsbäck. Han hade uppnått den höga åldern av 82 år och några månader. För två månader sedan hade hans hustru, över 90 år gammal gått bort. Själv kry och rask efter sina år hade han ägnat sin hustru en öm vård. Hon hade icke under de senaste sex åren kunnat lämna sängen. Efter hennes död var han kry och rask som vanligt, men träffades av en dubbelsidig lunginflammation, som läkaren fruktade för att han icke skulle gå igenom. Efter blott några dagars sjukdom kom döden.

Skaran, som följde honom till hans sista vilorum var stor, och en rik gärd av kransar höljde gravkullen.

Ur Smålandsposten N:o 97 Tisdagen den 26 Juni 1923.

Dödsfall. På onsdagen avled efter en tids sjukdom komministern i Härlunda Anders Peter Urzander i en ålder av 64 år.

Komminister Urzander var född den 7 Mars 1859 i Älmeboda församling, där fadern var hemmansägare. I yngre år ägnade han sig åt jordbruk och ägde och brukade en hemmanslott i Uråsa. Här bildade han ej mer än 20-årig, familj, men greps efter några år av lust för studier och beslöt att bliva präst. Han intecknade sin hemmanslott så långt det

gick och började, sålunda sedan han fått de ekonomiska förutsättningarna för sina planer ordnade, med all den sällsynt stora energi, som sedan varit honom till stor hjälp i livet, bedriva studier för att nå sitt mål han föresatt sig. Nära 25 år gammal vann han inträde i 5:te klassen vid Växjö högre allm. läroverk och vid 30 års ålder avlade han 1889 där mogenhetsexamen. Samma år blev han student i Uppsala, där han 1881 avlade teol. fil. examen, 1894 teor. teol. examen samt 1895 prakt. teol. examen. Han prästvigdes i Växjö den 22 December 1895 och tjänstgjorde sedan i olika prästerliga befattningar bl.a. i Furuby, Annerstad, Nöttja och Hemmesjö. Komminister i Härlunda blev han 1912 och tillträdde denna befattning året efteråt. År 1908 kallades han till fjärde provpredikant i Hemmesjö, men blev likväl ej av k.m. utnämnd till kyrkoherde därstädes, en motgång, som Urzander visserligen kände tung men som han bar med undergivenhet.

Urzander var en alltigenom redbar man, anspråkslös, försakande och hjälpsam. Hans gåvor som predikant voro visserligen ej glänsande, men han hade ett klart och redigt huvud, samt framför allt ett gott och varmt klappande hjärta. Därtill var han ovanligt kunnig och förfaren i praktiska ting. Han kunde giva råd och anvisningar snart sagt i vilken praktisk angelägenhet som helst inom församlingen, och de vägförbättringar t. ex. som på senare tid tillkommit inom Härlunda, lära till stor del kunna räknas honom till förtjänst, liksom ock att telefonen vunnit insteg i församlingen.

Alltid själv nöjd med sin lott, hade Urzander sin största glädje i att kunna hjälpa. Han var också överallt, där han prästgjorde, och avhållen av alla.

Närmast sörjes den bortgångne av maka, född Söderstrand, samt av tre barn, dottern Ester, som är lärarinna i Härlunda, samt sönerna Amos, som är stationsskrivare vid Karlskrona-Växjö järnväg och Arvid, som är lärare vid högre folkskolan i Alvesta, sonhustrur, barnbarn, övriga släktingar och många vänner.

Ur Smålandsposten N:o 102 Torsdagen den 5 Juli 1923.

Begravning. En högtidlig begravningsakt försiggick i Härlunda i lördags, då stoftet av komministern A. P. Urzander vigdes till den sista vilan. Griftetalet och jordfästningen hölls av kyrkoherde Linderholm, Ryd, och begravningsmässan förrättades av kyrkoherde Holm, Vislanda. Prestaverna fördes av kyrkoherde Haglund, V. Torsås och kyrkoherde Elmbladh, Urshult. Loshults jordbrukareungdoms förbunds sångkör medverkade dels i kyrkan och dels vid vilorummet. Stoftet fördes sedan till Ryd och gravsattes där.

Mycket folk övervar begravningen, från grindarna och till kyrkan hade skolbarnen bildat häck, med svenska flaggan med sorgflor.

Ur Smålandsposten N:o 188 Söndagen den 2 December 1923.

Ett boningshus i Härlunda nedbrunnet. Natten till onsdagen nedbrann ett boningshus tillhörigt lantbrukaren J. E. Andersson i Torbjörnshult, Härlunda.

Elden började vid 12-tiden på natten, då familjen bestående av Anderssons hustru och fyra barn, lågo försänkta i sömn. Ett av barnen, en 3 à 4-åring, blev under sömnen orolig, så att de övriga familjemedlemmarna vaknade. Ett starkt dån förnäms då, och vid närmare efterseende befanns, att eld utbrutit. Familjen vaknade i sista stund, ty det dröjde ej så synnerligen länge, förrän hela huset stod i ljusan låga. Hustrun Andersson hade sinnesnärvaro nog att rädda några klädespersedlar och några andra smärre lösören. De närboende grannarna alarmerade, men ingenting var att göra, då elden redan fått för stark framfart, så att huset nedbrann i grund med det befintliga lösöret.

En försynens skickelse var den omständigheten, att familjemedlemmarna genom det lilla barnets oro i sömnen blevo väckta, ty i annat fall kunde olyckan fått hemskare följder, genom att hela familjen kunnat bliva innebränd.

Ladugården, som låg på 35 meters avstånd, blev skonad. Släckningsarbetet försvårades genom den omständigheten, att vinden låg åt det håll, där brunnen var belägen, så att vattenhämtning på grund av hettan omöjliggjordes. Om eldens uppkomst har ingenting kunnat utrönas. Det troliga är, att den började i trossbotten invid murverket, och uppkomsten kan antagligen tillskrivas bristfällighet i detsamma.

Det brunna var försäkrat i Kronobergs läns brandstodsbolag, boningshuset för 7,600 och lösejendomen för 4,000 kr. Lösörets värde var mer än det dubbla, varför ägaren gör förlust.

Ur Smålandsposten N:o 16 Tisdagen den 29 Januari 1924.

Skjuten av våda. En skogsarbetare K. H. Håkansson från Kramphult i Härlunda ihjäl-sköt på söndagen av våda en skogsarbetare Alfred Nilsson i Karsemåla.

Håkansson hade besökt Alfred Nilsson i hans hem, där de båda suttit och pratat. När de sedan skulle gå ut, tog Alfred bössan med sig, varefter de begåvo sig till Håkanssons hem. Där utanför sköto de först till måls mot en sten, varefter de gingo in i stugan, där Alfred satte sig på en stol. Håkansson tog då ned sin faders bössa från väggen. Bössan var honom ovetande laddad. Ett skott brann av och träffade Alfred Nilsson i hjärttrakten, så att han ljöt en ögonblicklig död.

Så fort Håkansson fick klart för sig, att Nilsson var död, begav han sig springande till Steglehylte gård, varifrån han fick skjuts till Ålshults station, därifrån landsfiskalen i Ryd telefonledes underrättades om olyckshändelsen. Landsfiskalen begav sig även genast till olycksplatsen och höll ett första förhör i saken.

Den skjutne och hans baneman hava varit de bästa vänner.

Den omkomne var omkring 35 år gammal. Håkansson är 28 år gammal. Nilsson var son till framlidne Johan Nilsson.

Ur Smålandsposten N:o 27 Söndagen den 17 Februari 1924.

Kommunalnämndsvalet i Härlunda i ny belysning.

Med anledning av i Eder ärade tidning intagen besvärsskrift över kommunalstämma i Härlunda vid val av ledamöter och ordförande i socknens kommunalnämnd, så får jag härmed vördsamt anhålla att nedanstående förklaring intages i Eder tidning.

Det, som i besvärsskriften är relaterat, är icke ringaste sanning.

Då jag företog val av ledamöter i kommunalnämnden, uppläste jag kommunalnämndens förslag till sådana. Av desamma valdes med enhälligt ja så många som föreslagits och vars och ens val blev med klubbslag befast. Det svarades övervägande eller enhälligt nej på alla förslag. Den, som avsade sig, hade även fått sitt val med klubbslag befast.

Sedan valdes fyra ledamöter utom kommunalnämndens förslag och däribland nämndemannen Carl Ohlsson i Trolleboda, som blev den tolfte ledamoten i nämnden. Mot denna sistnämnda protesterade jag och upplyste att högst elva ledamöter får fungera i kommunalnämnden, och jag sade, att han icke vore valbar till ordförande i nämnden. Då uppstod klaganden och man började resonera som han i besvären säger och slutligen hela hans parti, som var från östra delen av socknen. Flertalet av dem var mer än tillåtet berusade, och en, den främste i ledet, var mycket starkt berusad, så att han då jag skulle resa hem, förföljde mig från sockenhuset fram till slädan och ryckte i mina kläder och slet upp två knappar på min kappa och syntes till att vilja slå mig. Men lyckligtvis tillkom en annan person, som med våld tog honom från slädan, så att jag fick resa i frid till mitt hem.

Detta kan bevisas av flerfaldiga personer, och beteendet kommer att åtalas. Även vet ryktet berätta, att han på sin hemresa blev så överlastad och redlös, att han icke kunde taga vård om sig själv, utan måste av barmhärtiga människor tagas om hand och forslas till sitt hem.

Beträffande stämman blev slutligen skrålet och skriket från de berusade så svårt, att jag icke förmådde avstyra ofoget, utan måste upplösa stämman och utsätta annan dag för dess avslutande. Om den av mig den första dagen begärda omröstningen till ordförande i nämnden kunnat försiggå, hade tydligen Gustaf Johansson i Knoxhult blivit även då vald, såsom visar sig av valet till ordförande i stämman, då Gustaf Johansson erhöll ett flertal mera röster än Carl Ohlsson, enär samma personer voro närvarande både vid valet av ordförande i nämnden och i stämman.

Jag har varit socknens kommunale förtroendemän i 40 år och hållit över 500 kommunalstämmor, men aldrig någon sådan, utan att stämman kunnat avsluta den dag den blivit utlyst. Rusets inflytande vållade obehaget. Undras huru länge hembränningen, särskilt i den östra delen av socknen, skall opåtalat få existera?

Jag har till följd av ålderdom nu måst draga mig tillbaka från alla förtroendeuppdrag.

Knoxhult den 16 Februari 1924.

Håkan Johansson.
Stäm. ordf.

Ur Smålandsposten N:o 28 Tisdagen den 19 Februari 1924.

Kommunalbråket i Härlunda. Såsom förut omtalat har hr Gustaf Johansson, Ellagölshult, hos länsstyrelsen anfört besvär över kommunalstämmorna i Härlunda den 28 och 31 Dec. angående val av ledamöter och ordf. i kommunalnämnden. K. bhde hade infortrat de icke klagandes yttrande över besvären, och med anledning härav hölls extra kommunalstämma den 14 Febr. Stämman var kungjord endast en gång.

Ordf. föredrog besvärshandlingen och förklarade därefter ordet fritt. Karl Gustafsson, Ellagölshult, begärde då ordet och föreslog att stämman instämde i besvärsskrivelsen. Därefter begärdes sluten omröstning, vilken dock ej upptogs av ordf. Stämmodeltagarna började därefter anmäla sig en i sänder, och det blev sammanlagt 29 röstande, som instämde i Karl Gustafssons yrkande om besvärens godkännande. En del av rösterna avgavs genom fullmakter. Fem personer röstade för besvärens ogillande.

Då röstningen var överstökad förklarade ordf., Gustaf Johansson, att det blir en ny stämma söndagen den 17 Febr. för justering av dagens protokoll.

Ur Smålandsposten N:o 31 Söndagen den 24 Februari 1924.

Kommunalnämndsvalet i Härlunda i nyaste belysning.

I Smålandspostens söndagsnummer har influtit en kuriös artikel, "Kommunalnämndsvalet i Härlunda i ny belysning", vari häradsdomare Håkan Johansson i Knoxhult så sällsynt godtyckligt handskas med sanningen, att en gensaga torde vara på sin plats. Detta trots att var och en med lätthet genomskådar, att de lösa uppgifter, varmed vederbörande rör sig, ligga till större delen utanför den egentliga saken och således knappast äro värda ett bemötande. Artikeln ifråga skall utgöra ett genmäle på de besvär, som anförts över val av ledamöter och ordf. i Härlunda kommunalnämnd, vid vilka val häradsdomare Johansson lett stämmans förhandlingar. Han börjar sin förklaring med följande synnerligen befängda påstående "Det som i besvärsskriften är relaterat, är icke ringaste sanning". Efter denna hastiga avrättning av klagomålen kunde all vidare debatt om saken synas onödig, men i känsla av att dock någon saklig utredning kunde erfordras har han sedan i några dunkla satser försökt sig på en dylik, som skall utgöra ett gendrivande av klagomålen. Utan att inlåta mig på halten av de uppgifter, som där lämnas, då detta skulle föra för långt, riktar jag härmed till häradsdomare Johansson följande öppna fråga:

Hur vill Ni då förklara, att vid nyligen hållen klagostämma i besvären instämde 30 personer, medan dessa bestredos av endast 6, av vilka de 4 genom att, antagligen i tanklöshet, har beriktigtat och justerat protokollet över överklagade stämman, har så att säga tvingat sig själva att stå kvar på Eder sida? Detta resultat uppnåddes, fastän klagostämman hölls på en olämplig dag, samt utlysts nära tre veckor i förväg och sedan ej vidare kungjorts, tydligen i tanke att det hela skulle falla i glömska hos de mera långväga.

Med ett ovanligt friskt humör utslungar Ni sedan hr häradsdomare, den ena beskyllningen efter den andra mot såväl stämman i gemen som enskilda stämmobesökare, utan angivande av namn, och slutligen mot hela den för Er misshagliga delen av församlingen. Den tavla Ni därför inför en häpen allmänhet upprullar från den socken Ni allsväldigt styrt i 40 år är både för Er och för socknen föga smickrande och vittnar på Er sida om en ansvarslöshet och godtycke över alla gränser, då det utan svårighet kan ledas i bevis, att under stämmans lopp ingen var synbart berusad. Utan något samband med saken i övrigt yrar Ni i slutet av Er artikel om lönnbränningen i den östra delen av socknen. Ni kunde med lika eller större fog ha lokaliserat Er till den västra delen, i synnerhet då mig veterligt, det enda fall som kommit inför myndigheterna, tilldragit sig i – Knoxhult, och utan Ert ingripande.

Då Ni i Ert inlägg ej längre tilltror Er att kunna leda i bevis de uppgifter Ni lämnar om förhållandena efter stämman, finner Ni lämpligt förklara "att ryktet vet berätta, etc." Då lösa obevisade rykten av Er tydligen anses som fullt lagliga vapen i agitationens tjänst vill jag blott påpeka, att många rykten cirkulerar i Härlunda församling, men en del av betydligt mera graverande art än det av Er offentliggjorda.

Ett synnerligen oskyldigt sådant återger från Er mun ett yttrande, att Ni aldrig skulle hållit så laglig stämma, som den nu överklagade. Komplettera detta med den stolta uppgift Ni lämnar i Smålandsposten, att Ni hållit 500 kommunalstämmor, blir slutsatsen, att dessa 500 stämmor var denna den lagligaste.

Spjutaretorp i Härlunda den 20 Februari 1924.

Högaktningsfullt
Axel Henriksson.

Ur Smålandsposten N:o 34 Lördagen den 1 Mars 1924.

Kommunalnämndsvalet i Härlunda. Undertecknade Härlundabor, som bevistat den överklagade kommunalstämman i Härlunda den 28 sistl. December, uttala härmed vår gemensamma protest mot de uppgifter, häradsdomaren Håkan Johansson i Knoxhult offentliggjort i Smålandsposten den 17 Februari. Ovederhäftigheten av det referat, han lämnat av sagda stämman framgår bäst av klagostämmans resultat, 30 instämmanden i klagoskriften mot 6 röster för bestridande av samma. Beträffande hans påstående att de närvarande vid stämman skulle varit berusade, så får detta stå för hans egen räkning och risk och vittnar om en sällsynt stor ansvarslöshet hos vederbörande. Därför inlägga vi vår bestämda gensaga mot denna hans uppgift. Ännu oförsämdare är den beskyllning han utan sammanhang med stämman i övrigt utslungar mot invånarna i församlingens östra del.

Vi fordrar därför härmed, att häradsdomare Johansson framlägger klara bevis för dessa påståenden.

Härlunda den 23 Februari 1924.

Carl Ohlsson,
Trolleboda,
Nämndeman.

Vilhelm Augustsson,
Gäddegölshult,
Lantbrukare.

N. J. Hult,
Truvedstorp,
Lantbrukare

Alfred Svensson,
Krampamåla,
Led. i kommunalnämnden.

Carl Magnusson,
Spjutaretorp,
Lantbrukare.

Peter Bengtsson,
Potteboda,
Led. i fattigvårdsstyrelsen.

Einar Johansson,
Ellagölshult,
Lantbrukare.

L. O. Magnusson,
Knoxhult,
Lantbrukare.

Anton Johansson,
Trolleboda,
Led. i fattigvårdsstyrelsen.

Gustaf Nilsson,
Gäddegölshult,
Lantbrukare.

L. J. Svensson,
Ulriksmåla,
Lantbrukare.

Ur Smålandsposten N:o 37 Torsdagen den 6 Mars 1924.

Härlunda-valet än en gång. Med anledning av vik. folkskollärare Axel Henriksson i Spjutaretorp insända artikel i Eder ärade tidning får jag, sedan häradsdomaren Håkan Johansson i Knoxhult lämnat motpartiets skrivelser åt föraktet, bedja Eder intaga följande.

Det förvånar mig på det högsta, att Ni, hr Henriksson kan skriva dylikt i tidningen, enär ni vid tiden för stämmornas hållande icke vistades inom Härlunda gränser. Varifrån har Ni hämtat Edra uppgifter? Antagligen från häradsdomarens fiender, och så går Ni på i ullstrumporna utan fakta och skäl. Det synes mig underligt, att häradsdomaren Håkan Johansson innehaft ordförandeposten i 40 år, om han varit den person, Ni vill försöka göra honom till. Har ej häradsdomaren blivit vald med majoritet varje gång?

Av sunt tänkande av bildade människor är häradsdomaren ansedd för en hedersman och har i alla tider haft folkets fulla förtroende.

Häradsdomaren har även varit nämndeman i 30 år och innehar konungens guldmedalj för medborgerliga förtjänster, och på 75-årsdagen blev han uppvaktad av församlingsmedlemmarna med många värdefulla presenter och förut med en guldklocka med kedja av samma metall. Jag tycker, att detta är borgen för vad häradsdomaren varit. Det är ingen konst att nedsvärta sin nästa till oigenkännlighet. Ni, hr Henriksson, som skall vara barnauppfostrare, försök istället att ställa till lugn och ordning i församlingen, ty det är Eder plikt och moraliska skyldighet. För övrigt passar det bättre, att en person i häradsdomarens ålder skriver i tidningen angående hans förflutna. Ni, hr Henriksson som endast vistats i församlingen något över 1 år och är nätt och jämt röstberättigad i denna församling, synes hava bildat Edert omdöme om häradsdomaren på sladdervägen. Det man ej med egna ögon och öron sett och hört, skall man ej befatta sig med. Låtom oss istället komma överrens om att lämna allt detta bråket åt dess eget värde och enas om det som är bättre och nyttigare för församlingen. Härlunda är illa känt tillräckligt.

Härlunda den 3 Mars 1924.

E. Johansson.

Ur Smålandsposten N:o 40 Tisdagen den 11 Mars 1924.

Insändare från Härlunda. Diskussionen ifråga om det omtvistade kommunalnämndsvalet må nu betraktas såsom avslutad. Alla parter har fått framträda, vadan intet tordes stå att vinna med en fortsatt polemik, som hotar att gå vid sidan av huvudfrågan.

Smålandspostens redaktion.

Ur Smålandsposten N:o 65 Lördagen den 26 April 1924.

(dödsannons)

Att
vår kära syster

Bengta Persson,

idag avsomnat i en ålder av 62 år och 6
månader, djupt sörjd och innerligt
saknad av oss syskon, syskonbarn och
övriga vänner, hava vi den
smärtsamma plikten tillkännagiva.
Långhult pr Häradsbäck den 24 april
1924.

Syskonen.

Sv. Ps. 480.

Ur Smålandsposten N:o 93 Lördagen den 14 Juni 1924.

Från Härlunda skriver vår korrespondent:

På Kristi himmelfärdsdag fick kandidat Anders Berninger i Härlunda uppbära ett frivilligt offer i Västra Torsås kyrka uppgående till kronor 143 och annandag pingst i Härlunda kyrka kronor 167:85. För 14 dagar sedan fick kandidat Berninger av tacksamma församlingsbor i Härlunda mottaga en tecknad gåva av 189 kronor för sin tjänst därstädes som folkskollärare.

Ur Smålandsposten N:o 126 Tisdagen den 12 Augusti 1924.

(dödsannons)

Min innerligt älskade make och vår
käre fader

f.d. häradsdomaren
Håkan Johansson
Häradsbäck.

Född den 13 dec. 1847,
ingick idag kl. 2,15 f.m. i den eviga
vilan, djupt sörjd och i tacksamt
minne bevarad av oss, släktingar och
många vänner.

Häradsbäck den 11 aug. 1924.

Ingrid Johansson,
född Gränström.

Barnen.
Ps. 486.

För dem, som önskar följa den avlidne till
hans sista vilorum tillkännagives att
jordfästningen äger rum i Härlunda kyrka
lördagen den 16 d:s kl. 1 e.m.

Dödsfall. F.d. häradsdomaren Håkan Johansson i Knoxhult, Häradsbäck, avled på måndagsmorgonen i en ålder av 76 år.

Håkan Johansson var en av socknens förgrundsmän, och länge intog han en mycket ledande ställning. Sålunda var han i ett 40-tal år kommunalstämmans, kommunalnämndens och fattigvårdsstyrelsens ordförande i Härlunda. Då socknen i början av 1880-talet fick egen nämndeman, valdes han även till denna förtroendepost och utnämndes för några år sedan till häradsdomare i Allbo häradsrätt, i vilken egenskap han kvarstod ända till 1921, då han tog avsked efter att ha erhållit k. m:ts guldmedalj för medborgerliga förtjänster.

Som ordförande i valnämnden har han fungerat i ett flertal år. Vidare har han under många år varit uppbördsman för prästerskapets löne-medel. Ständigt har han varit så gott som självskriven ledamot i olika nämnder och kommittéer i socknen.

Vid folkpensioneringens och livsmedelsregleringens tillkomst blev han även kallad till hithörande nämnders ordförande, vilka uppdrag han emellertid avsåg sig på grund av en redan förut alltför stor arbetsbörda.

Utom för dessa mera offentliga uppdrag har han alltsedan unga år i stor utsträckning anlitats för enskildas skrivgöromål, för boutredningar, auktioner etc. inom och utom socknen.

Genom sin erkända redbarhet, sitt urbana, flärdfria sätt, sin humanitet och nogsamhet har han förvärvat sig en mycket stor vänkrets.

Närmast sörjande äro maken, född Gränström, samt barn.

Ur Smålandsposten N:o 130 Tisdagen den 19 Augusti 1924.

Den gamle häradsdomarens jordefärd.

– Brev till Smålandsposten. –

Då man vid middagstiden sistliden lördag närmade sig Härlunda kyrka, var det påtagligt, att något alldeles särskilt i församlingen stod före. Emot det nyinredda hem, där Härlunda sockens forne nämndeman, häradsdomaren Håkan Johansson, nyligen inflyttat, ställde högtidsklädda människor sin gång. Och även det av lövrika trädkronor omgivna lantliga templet uppsöktes av sorgklädda skaror. En av församlingens märkesmän – ovedersägligen dess främste – hade gått ur tiden. Häradsdomaren Håkan Johansson, förut i Knoxhult, hade gått den vägen, dit ingen vänder åter. Och denna lördag skulle hans jordefärd äga rum.

Sedan samling skett i sorgehuset och ett kortare tal, åtföljt av psalmsång hållits, bröt liktåget upp, och under klockringning fördes den hänsovne till och därpå in i kyrkan. Kistan placerades inne i koret på en katafalk till orgelns sorgetoner. Stilla ljuslågor å altarets bord och kransars färgstarka blomsterprakt i kyrkans kor väckte en allvarlig högtidsstämning. Efter det ps. 452: 1 sjungits förrättades jordfästningen av kyrkoherde Per Hyltén i Bergunda, varpå orgelns toner ånyo hördes och ps. 42: 9–11 sjöngs.

Så bestogs predikstolen av officianten, som med textord i Es. 38: 1 talade över Herrens barmhärtiga maning: ”Beställ om ditt hus.” Det var ord, sade talaren, av profeten Es. till Juda konung Hiskia. Det jordiska majestätet ställdes inför dödens majestät, som inte har anseende till personer – till kronor och troner. Det är ord, som under tidernas gång ställas till människor i skilda livslägen på oräkneliga sätt. Men de äro den barmhärtige Gudens. Ej för att väcka den förlamande frukten för den med rätta fruktade döden, utan den fruktan, som eggas till att söka en förblivande fristad, sänder oss Guds barmhärtighet maningen.

Den bortgångne var i varje betydelse församlingens barn, fortsatte talaren. Tidigt togs hans förmåga i anspråk för gemensamma angelägenheter, och det blev hans lott att ordna och styra därmed i ett 40-tal år. I en sak måste alla i församlingen vara ense: Härlunda församlings väl var hans förnämsta syfte.

Det låg visserligen emot honom, att han var i hög grad temperamentsfull och en utpräglad viljemänniska, som därför lätt stötte emot. Men likt det skogens träd, som i stormen har svårt för att böja sig, att vekt slippa undan var det hans heder att efter stormen stå rak. Med sitt goda huvud och sin energi visade han sig även de besvärligaste uppgifter vuxen.

Andligen fostrad av den vördade församlingsläraren Gustaf Angarius Lindblad leddes han av orubblig kärlek till fädernas kyrka. Vördad för dess inrättningar och ordningar. Det vore att hoppas, att han med denna uppfattning mottagit syndaförlåtelsens rikedom, då han i sanning beställt om sitt hus.

Så uttalades till sist ett tack till honom för allt gott han tänkt, haft i sikte och utfört för gemensamt mål – tungt, enär det vore ett tack från en hel församlings hjärta.

Sedan sång av ps. 461: 7–8 ägt rum, utfördes från altaret begravningsmässan med den gripande aktens avslutning genom sjungandet av ps. 452: 2. Fem söner och en närstående annan person buro därpå stoftet av den hänsovne ut ur helgedomen och sänkte det under den stilla aftonen i den vigda jordens stilla sköte – fädernas grifter.

Ur Smålandsposten N:o 144 Lördagen den 13 September 1924.

Den i Kristianstad döda kvinnan f.d. Virestadsbo? Rörande den döda kvinna, vilken träffades av ett mystiskt sjukdomsfall i Kristianstad och sedan avled på lasarettet utan att ha återfått sansen, har detektiva polisen i Kristianstad meddelat följande upplysningar:

Polisen i Landskrona har uppgivit, att kvinnan ifråga – på grund av samstämmighet i klädsel antager man, att det är fråga om samma person – kommit till Landskrona från Köpenhamn i början av augusti månad samt inhyst sig hos privatperson. Under vistelsen, som varade till slutet av augusti, hade hon uppgivit sig vara fröken *Ingrid Johansson, född den 11 oktober 1861 i Virestads församling. I Landskrona hade hon pantsatt en del kläder för 25 kr. och samtidigt uppgivit, att hon skulle resa till Stockholm för att hälsa på släktingar. Å ett annat ställe hade hon emellertid senast sagt, att hon skulle taga vägen till Kristianstad och där vila sig en tid. Vid ett tillfälle hade hon varit inne på poliskontoret i Landskrona och då pratat en hel del om sig själv på ett sådant sätt, att polisen funnit henne en smula egendomlig. Sålunda hade hon bl.a. omtalat, att hon vore mycket berest och besökt nästan alla europeiska länder. Hon hade med sig en hel del utländsk litteratur, vilken hon uppbjöd till försäljning. Även hade hon uppgivit, att hon vistats mycket i Köpenhamn. Polisen fick emellertid ingen anledning att befatta sig närmare med kvinnan under hennes vistelse i Landskrona. I Landskrona hade kvinnan liksom i Kristianstad varit klädd i grå kappa och grå klädning samt en svart vidbrättad hatt. En läkare i Landskrona, hos vilken hon varit i och för undersökning, kunde erinra sig, att det varit en äldre kvinna hos honom under den angivna tiden, men han kunde icke minnas något närmare om fallet.

*dotter till backstugesittaren Per Johansson o.h.h. Hanna Jönsdotter, u. Låkhults Norregård, Virestads socken.

Ur Smålandsposten N:o 158 Tisdagen den 7 Oktober 1924.

Specialvisitationen i Härlunda, hölls på fredagen i kyrkan, som var fylld av andäktiga åhörare. Förrättningen inleddes med morgonbön av komminister A. W. Hallengren. Sedan hölls förhör med folkskolebarnen först av deras lärare, sedan av biskopen L. Lindberg, varefter följde förhör med de två sista årens konfirmander. Stiftschefen uttryckte sin tillfredsställelse med kristendomskunskapen, och talade sedan till de unga. En gedigen predikan över Mark. Ev. 10: 17–21 hölls sedan av biskopen, som därefter förrättade altartjänst.

Sammanträde hölls sedan med kyrko- och skolråd samt lärarepersonalen, varvid genomgick de delar av pastorns ämbetsberättelse, som rörde Härlunda församling.

Beslut har fattats, att kyrkan skall genomgå en genomgripande restaurering. Ritningar härpå gjorda av en arkitekt i k. byggnadsstyrelsen, företeddes och biskopen uttalade sin stora glädje över detta beslut.

Kyrkogården behöver utvidgas, och gravkartor och gravbok borde anskaffas. Kyrkskolans lärosalar och lärarebostäder besågos även och befunnos ej fullt tillfredställande. Skolsalarna borde ommålas, skymmande träd borthuggas, och ett särskilt avklädningsrum anskaffas för folkskolan. Detta kunde ske genom avdelning av den alltför stora folkskolesalen, varefter den nuvarande sockenstugan lämpligen kunde användas vid konfirmationsundervisning.

Ur Smålandsposten N:o 175 Torsdagen den 6 November 1924.

Dödsfall. I söndags avled efter endast några veckors sjukdom förre soldaten J. P. Knall, Häradsbäck.

Knall, som under sin krafts dagar varit en synnerligen duktig man, har alltid varit begåvad med god hälsa och ett glatt lynne, varigenom han gjort sig omtyckt och avhållen av alla, som kommit i beröring med honom.

De senare åren har dock Knall varit så illa plågad av värk, att han varit nödsakad att hålla sig i stillhet, men hans glada lynne hade dock ej för detta svikit honom.

Närmast sörjande äro åldrig maka samt barn, som vistas i Amerika.

Ur Smålandsposten N:o 185 Söndagen den 23 November 1924.

Avliden åldring. På fredagens morgon avled efter endast några dagars sjukdom änkan Ingegärd Pettersson i Karsemåla, Härlunda socken, i en ålder av 71 år. Den avlidna, som var änka efter förre hemmansägaren Sven Pettersson i Truedstorp, har alltid varit vid god hälsa och var ända in i sena ålderdomen vid särdeles god vigör. Närmast sörjande äro gift dotter, boende å fädernegården, samt två söner och en dotter, som vistas i Amerika.

Ur Smålandsposten N:o 18 Söndagen den 11 Januari 1925.

Härlunda församlings äldste medlem, f.d. torparen Nils Gustaf Pettersson, Knihult, avled den 27 Januari i den höga åldern av nära 92 år.

Pettersson har under sina många levnadsår kunnat glädja sig åt en riktig järnhälsa och har knappast varit sjuk en enda dag. Tills för mer än något år sedan tillbaka var han i arbete.

Född i Agunnaryds församling kom han i unga år till Härlunda där han alltsedan vistats. Änkling sedan 1908 sörjes han närmast av sex barn, tre söner och tre döttrar, av vilka en dotter är bosatt i Amerika och de övriga bosatta i Sverige.

Ur Smålandsposten N:o 24 Torsdagen den 12 Februari 1925.

Begravning. Före gudstjänstens början jordfästes på söndagen i Härlunda kyrka stofen efter avlidna Semmy Petersson från Lockhult, samt Nils Gustaf Petersson från Knihult. Jordfästningen förrättades av pastor Hullberg, som höll en gripande dödsbetraktelse. Därefter fördes kistorna ut ur templet och nedsattes i graven. En mängd kransar hedrade de avlidnas minne.

Avliden åldring. I lördags avled i sitt hem i Häradsbäck, Härlunda socken, hustrun Kristina Magnusson, född Svensson, i en ålder av 78 år. Den avlidna, som för endast några dagar sedan var kry och rörlig, drabbades då av en häftig förkylning, som i hast ändade hennes liv. Närmast sörjande äro åldrig make samt barn, som vistas i Amerika.

Ur Smålandsposten N:o 28 Torsdagen den 19 Februari 1925.

Begravning. Jordfästning ägde rum i Härlunda kyrka i söndags, då stoftet efter den så hastigt avlidna hustrun Kristina Magnusson från Häradsbäck, Härlunda socken, vigdes till den sista vilan. Under tonerna av en sorgmarsch inbars den rikt blomsterhöljda kistan och placerades i koret, varefter jordfästningen förrättades av tjänstgörande pastor Hullberg från Ryd, vilken även höll en gripande dödsbetraktelse, talande tröstens ord till de sörjande. Därefter utbars kistan och nedsattes i graven. En talrik skara släktingar och vänner följde den avlidna på hennes sista färd.

Ur Smålandsposten N:o 32 Torsdagen den 26 Februari 1925.

Dödsfall. En av Härlunda församlings äldsta medlemmar, förre hemmansägaren Petter Håkansson i Björnhult, avled i sitt hem därstädes onsdagen den 18 dennes i den höga åldern av nära 88 år.

Håkansson, som under de två senaste åren av sin långa levnad för det mesta varit sängliggande på grund av ålderdomssvaghet, började för en kort tid sedan märkbart försämras, men ingen trodde dock att det var dödssjukdomen, som nu hade börjat sitt verk, varför dödsfallet även för hans närmaste kom överraskande.

Håkansson, som är född i Horgeboda av Västra Torsås församling, där hans föräldrar ägde ett mindre jordbruk, började sin bana därstädes som skräddare, vilket yrke han sedan samtidigt som han varit jordbrukare alltsedan bedrivit. Han inflyttade för cirka 33 år sedan till Härlunda, där han inköpt hemmanet Björnhult, vilket han ända tills för ett 10-tal år sedan innehade, då han försålde detsamma, sedan han åt sig själv och sin maka uppbyggt och inrett sig ett litet vackert hem i gårdens närhet.

Håkansson sörjes närmast av åldrig maka samt 7 barn, varav 2 vistas i Amerika, dessutom står sörjande en talrik skara barnbarn samt många släktingar och vänner.

Ur Smålandsposten N:o 36 Torsdagen den 5 Mars 1925.

Jordfästning, ägde rum i Härlunda kyrka sistlidne söndag, då stoftet efter avlidne f.d. hemmansägaren Petter Håkansson från Björnhult, samt flickan Ruth Mimmi Hörberg från Häradsmåla vigdes till gravens ro.

Under tonerna av en sorgmarsch inbars de rikt blomsterhöljda kistorna i templet och placerades i koret, varefter jordfästningen förrättades av pastor Hullberg, vilken även höll en särdeles gripande dödsbetraktelse, därvid särskilt påminnande om huru träget döden nu under endast en kort tid gästade denna lilla församling, därvid den ena dagen borttryckt en av församlingens äldsta, en gammal åldring, som under sitt långa och växlingsrika liv i rikt mått fått smaka på livets såväl onda som goda sidor, andra dagen ett litet barn, som ryckts bort, redan så tidigt att det knappast hunnit få en försmak av allt detta.

Därefter var den högtidliga akten över, varefter kistorna utburos ur templet och nedsattes i gravarna. En stor mängd släktingar och vänner ledsagade de avlidna till deras sista vilorum.

Ur Smålandsposten N:o 50 Tisdagen den 31 Mars 1925.

Kommunalt. Kommunalstämma hölls i Härlunda den 25 Mars.

Till ledamöter i valnämnden utsågos handl. C. Steen, Billarp, lantbr. Axel Johnsson, Skifterna, Frans Johansson, d:o, och skomakaren G. Adolfsson, Häradsbäck. Suppleanter blevo kyrkovaktm. K. H. Jonasson, Långhult och skomakaren Aug. Johansson, Häradsbäck.

Till barnavårdsnämnd valdes komminister Fahl (självskriven ordf.) samt Axel Johnsson, Skifterna, lantbr. Julius Johansson, Knihult, Gustaf Adolfsson, Häradsbäck och lärarinnan Susanna Håkansson, Hallaboda. Suppleanter blevo kyrkovård Alfred Johansson, Vashult, A. Johansson, Häradsbäck och lärarinnan Blenda Johansson, Karsemåla.

Åt kommunalkassören beviljades ett arvode av 30 kr. och åt pensionsnämndens ordförande 50 kr.

Ur Smålandsposten N:o 55 Torsdagen den 9 April 1925.

Svårt hemsökt familj. I April avled på lägenheten Trollenäs under Trolleboda, Härlunda församling änkan Elin Eskilsson i en ålder av 70 år.

Hon var den fjärde inom samma familj, som på en kort tid ryckts bort av döden. För någon månad sedan avled nämligen först en minderårig son till ställets innehavare, Johan Svensson, kort därefter dog hastigt hans hustru på Ljungby lasarett, blott 30 år gammal, och samma vecka gick också hans åldrige fader Sven Eskilsson bort, 85-årig. Som nämnts följdes han nu av sin hustru, och den hårt prövade mannen, som så hastigt förlorat far, mor, hustru och ett barn, står nu ensam med de överlevande minderåriga barnen, varför sorgen kännes djup.

Ur Smålandsposten N:o 56 Lördagen den 11 April 1925.

(dödsannons)

Härmed hava vi den smärtsamma
plikten tillkännagiva, att Gud
i sitt allvisa råd behagat
hädankalla
min ömt uppoffrande make och
vår käre fader,
Handlanden
Petter Bengtsson,
som, i tron på Jesus, gick in i den
eviga vilan den 7/4 1925 kl. 8 f.m., i
en ålder av 43 år, 5 mån. och 23
dagar, djupt sörjd och begråten av oss,
åldrig moder, syskon, övrig släkt samt
många vänner.
Potteboda den 7/4 1925.
Ida Bengtsson.
Barnen.
Joh. evang. 8 kap. 16 v.
Ty så älskade Gud världen etc.

Hur tomt, hur tyst, hur öde blir här hemma,
för oss, som nu du lämnat har,
Ej mer vi hör din kära stämma,
som nu för alltid tystnat har.

Ur Smålandsposten N:o 58 Torsdagen den 16 April 1925.

Dödsfall. I tisdags avled efter en tids sjukdom handlanden Petter Bengtsson i Potteboda, Härlunda församling. Ett hjärtlidande, som han redan under unga år ådragit sig i förening med tillfällig förkylning ändade hans liv vid endast 43 års ålder.

Bengtsson var född i Knihult och började tidigt ägna sig åt handelsrörelse utan begynnelsekapital och till en början i mycket blygsamma former, men arbetade sig stadigt framåt och kunde snart inköpa det ställe, där han alltsedan bedrivit sin handelsverksamhet. Med en varm religiositet och nitälskan för det kyrkliga förenade han en stark rättrådighet och duglighet också i världsliga ting, och han efterlämnar därför i sin bekantskapskrets det bestående minnet av en gedigen personlighet.

Också för kommunala värv har hans tid tagits i anspråk, och han var vid sin död ledamot av fattigvårdsstyrelsen och taxeringsnämnden.

Närmast sörjes den avlidne av maka och söner.

Ur Smålandsposten N:o 63 Lördagen den 25 April 1925.

Begravning. En högtidlig begravningsakt ägde sistlidne söndag rum i Härlunda kyrka, då stoftet efter avlidne handlanden Petter Bengtsson från Potteboda, Härlunda socken, vigdes till sitt sista vilorum.

Under tonerna av en sorgmarsch inbars den särdeles rikt blomsterhöljda kistan i kyrkan och placerades i koret, varefter en psalm sjöngs. Pastor Hullberg från Ryd höll därefter med utgång från S. Joh. ev. 3: 16 ”Ty så älskade Gud världen, att han utgav sin ende son” etc. En särdeles gripande dödsbetraktelse, talande tröstens ord till de sörjande. Därpå förrättades jordfästningen, varefter kistan utbars och nedsänktes i graven. En talrik skara släktingar och vänner följde den avlidne på hans sista färd.

Ur Smålandsposten N:o 170 Lördagen den 31 Oktober 1925.

Kommunalt. Årets andra ordinarie kommunalstämma med Härlunda hölls söndagen den 25 dennes efter slutad gudstjänst, varvid godkändes det förslag till utgifter och inkomster, som av kommunalnämnden och fattigvårdsstyrelsen uppgjorts för kommande år.

Till kommunalombud att närvara vid mantalsskrivningen innevarande år valdes följande (suppleanterna inom parentes): fjärdingsman Erik Lindberg, Knihult, (lantbr. Algot Larsson, Knihult), kommunalkassör S. M. Jonasson, Spjutaretorp, (nämndem. Carl Olsson, Trollaboda), lantbr. Emil Petersson, Hårdahult, (lantbr. Sven Petersson, Illagölsmåla), f. gästgivaren Magnus Olsson, Långhult, (kyrkoväktaren K. H. Jonasson, Långhult).

Stämman förklarade sig nöjd med det vid sammanträdet för landsfiskalen i Älmhults distrikt uppgjorda förslaget till Älmhults landsfiskalsdistrikts indelning i polisdistrikt.

Till ordf. i barnavårdsnämnden istället för komminister G. Fahl, som av sagt sig uppdraget, valdes lärarinnan Susanna Håkansson, Hallaboda.

Framställning om anslag till centralförbundets för nykterhetsundervisning allmänna upplysningskurs i Åsheda avslogs.

Ur Smålandsposten N:o 186 Lördagen den 28 November 1925.

Allbo häradsrätt. Årets tredje ordinarie vintersammanträde med Allbo häradsrätt hölls på torsdagen och fredagen i Alvesta. Som rättens ordförande fungerade förste notarie vid domsagan, e.o. hovrättsnotarien Elof Bergenholz.

Innan de egentliga rättsförhandlingarna togo sin början, hade häradsrätten enskild överläggning, varefter bl.a. följande utslag meddelades:

Karl Ferdinand Rydiander från Härlunda socken, vilken av landsfiskal August Selander åtalats för olaglig tillverkning av brännvin, dömdes för olaga försäljning av denna vara att böta 100 kr. I fråga om han skulle inneha hembränningsapparat kunde svaranden icke mot sitt nekande fällas.

Ur Smålandsposten N:o 194 Lördagen den 12 December 1925.

Förslaget till restaurering av Härlunda kyrka. Byggnadsstyrelsen har i skrivelse till pastorsämbetet i Härlunda församling anmodat vederbörande att låta bringa ritningar och beskrivning för restaurering av församlingens kyrka i överensstämmelse med församlingens å kyrkostämman fattade beslut. Församlingen har nämligen i väsentliga punkter beslutat frångå det av statsarkitekten G. Wetterling upprättade förslaget, och för att styrelsen skall rätt kunna bedöma de nya åtgärderna, måste ärendet kompletteras i nämnda avseende.

Ur Smålandsposten N:o 48 Lördagen den 27 Mars 1926.

(dödsannons)

Tillkännagives,
att
Herren Gud behagat till sig
hemkalla
**min älskade make och vår fader,
f. Hemmansägaren
Johan Magnus Nilsson,**
som efter endast några dagars sjukdom,
stilla och fridfullt ingick i den eviga
sabbatsvilan, tisdagen den 23 mars, i en
ålder av 82 år, 1 mån., 18 dagar, efter-
lämnande oss maka, barn och barnbarn,
släkt och vänner i den djupaste sorg.
Knihult pr Häradsbäck den 23 mars 1926.

Signe Nilsson,
född Pettersson.

Barnen.

Sv. Ps. 479.

Ur Smålandsposten N:o 58 Torsdagen den 15 April 1926.

Restaurering av Härlunda församlings kyrka. Byggnadsstyrelsen har godkänt ett omarbetat förslag till restaurering av Härlunda församlings kyrka. Styrelsen lämnar i samband med fastställelsen vissa forskrifter för restaureringsarbeten.

Ur Smålandsposten N:o 67 Lördagen den 1 Maj 1926.

Födelsedag. 65 år fyller på måndag pastor Gustaf Fahl i Härlunda församling. Pastor Fahl, som är född i Bäve församling, Bohuslän, har under tidigare år ägnat sig åt jordbruk. Efter avlagd agronomexamen tjänstgjorde han som förste lärare i Uppsala läns folkhögskola samt studerade på statsstipendium med folkhögskoleverksamheten i flera av våra grannländer. Hans håg drog honom emellertid in på nya vägar, och efter sin prästvigning 1909 har han verkat som komminister i Stockholm och sedan i Backa församling i Göteborg, tills han valborgsmässoaftonen 1925 tillträdde sitt nya kall i Härlunda. Pastor Fahl står sålunda mitt uppe i ett andra livsverk, och den kroppens och sinnets spänstighet han alltjämt besitter, utvisar snarare en man på livets middagshöjd än en 65-åring. Med oförminskad kraft och varmt nit sköter han såväl sin prästerliga gärning som de övriga uppdrag, vilka vilar på honom, och på den korta tiden av ett år har han lyckats helt vinna sina församlingsbors hjärtan genom det öppna och redbara i sitt uppträdande och sitt arbete. På högtidsdagen skola därför säkert många varma lyckönskningar nå honom i hans gästfria och trevna hem i Häradsbäck, både från gamla vänner och från den vänkrets, han i Härlunda förvärvat.

Ur Smålandsposten N:o 115 Söndagen den 25 Juli 1926.

(dödsannons)

Att
Gud i sitt allvisa råd behagat
hädankalla
vår ömt älskade make och vår käre
fader,
Hemmansägaren
Sven Magnus Nilsson,
Som efter ett långvarigt men med
tålmod buret lidande stilla och
fridfullt avled i sitt hem den 23
dennes, i en ålder av 76 år, 9 månader,
5 dagar, djupt sörjd och i tacksamt
minne bevarad av maka, barn,
barnbarn, broder, släkt och vänner,
hava vi den smärtsamma plikten
tillkännagiva.
Häradsbäck den 23/7 1926.
Sofia Nilsson.
Barnen
Sv. Ps. 344, 346.

Ur Smålandsposten N:o 122 Lördagen den 7 Augusti 1926.

Koppartak å Härlunda församlings kyrka. I skrivelse till pastorsämbetet i Härlunda församling förklarar sig byggnadsstyrelsen icke vilja motsätta sig, att taket å församlingens kyrka omtäckes med kopparplåt, ehuru täckning med kluven furuspån ur utseendesynpunkt givetvis hade varit att föredra.

Värmeledningsförslaget befinner sig ännu i ett ofullständigt skick och tarvar komplettering och förändring med hänsyn till vissa av styrelsens värmeexperter, ingenjören H. Eriksson, framställda erindringar.

Ur Smålandsposten N:o 173 Torsdagen den 4 November 1926.

Ny värmeanordning i Härlunda kyrka. Byggnadsstyrelsen har med en mindre ändring godkänt det ingivna förslaget till värmeledningsanläggning i Härlunda församlings kyrka.

Ur Smålandsposten N:o 186 Lördagen den 27 November 1926.

Härlunda vill slippa bygga fattigvårdsanstalt. Härlunda kommun besvärar sig hos k.m. över att länsstyrelsen i Växjö avslagit kommunens framställning om befrielse t.v. från skyldigheten att anordna egen fattigvårdsanstalt.

I besvären göres gällande, att antalet understödstagare i kommunen är obetydlig, och att kostnaderna för ett ålderdomshem – beräknade till 40,000 kr. – bli så stora, att Härlunda lilla fattiga befolkning absolut ej står ut därmed. För övrigt har understödstagarna ”en riktig fasa för anstaltsvård” ty det blir icke den frihet, de nu har, vilken frihet de värderar mera än all glans. ”En viss person har påvisat huru vi böra göra, bara rusa iväg, låna pengar på lång sikt, bygga fattigvårdsanstalt och sköta den samt tillsätta löntagare. Se´n får vi skattelindringsbidrag av staten, men det inses ju lätt, att en sådan politik bär raka vägen till hela landets ekonomiska ruin, och löntagare är här ju tillräckligt med – Ja, mer än tillräckligt.”

Besvären utmynna i en hemställan, att länsstyrelsens beslut måtte undanröjas och kommunen medgivnas den sökta befrielsen.

Ur Smålandsposten N:o 24 Söndagen den 13 Februari 1927.

Härlunda måste anordna fattigvårdsanstalt. Länsstyrelsen i Växjö avstyrker Härlunda kommuns besvär över länsstyrelsens beslut den 18 Oktober i fjor att avstå dess ansökan om befrielse från skyldighet att ha egen fattigvårdsanstalt. Länsstyrelsen framhåller, att kommunen såväl med hänsyn till folkmängden som fattigvårdsförhållandena icke synes kunna vara utan fattigvårdsanstalt, även om kommunens behov i detta hänseende icke f.n. icke torde kunna anses trängande.

Med hänsyn härtill har länsstyrelsen ansett sig sakna anledning bevilja fattigvårdssamhället den begärda befrielsen. Däremot anser länsstyrelsen skäl förefinnas för beviljande av anstånd med anstaltens anordnande för den längsta tid, som kan av länsstyrelsen meddelas.

Yttrande bifogas från statens fattigvårdskonsulent och landsfiskalen i Älmhults distrikt, vilka likaledes avstyrka framställningen. Den senare framhåller, att den av honom tidigare föreslagna överenskommelsen med Virestads sockens fattigvårdssamhälle och plats för visst antal hjon, synes vara den bästa lösningen för ordnande av fattigvården inom kommunen. Då emellertid detta förslag förkastats utan att kommunen framkommit med något bättre – eller över huvud något som helst – förslag till frågans lösning, kan i likhet med fattigvårdskonsulenten landsfiskalen icke finna annat, än att kommunen icke vill ordna fattigvården på ett enligt nutida begrepp tillfredställande sätt.

Ur Smålandsposten N:o 51 Söndagen den 2 April 1927.

Kommunalt. Kommunalstämman har beviljat ansvarsfrihet.

Till ledamöter i socknens valnämnd valdes J. M. Håkansson, Häradsbäck, byggmästare A. Johansson, Ellagölshult, skomakare G. Adolfsson, Häradsbäck, och H. Johansson, Knoxhult, med bagare O. Johansson, Häradsbäck, och K. Gustafsson, Ellagölshult, som suppleanter.

Till extra fjärdingsmän vid stortorgdagarna i Häradsbäck för 1927 valdes hemmansägaren L. O. Magnusson, Knoxhult, hemmansägaren A. Svensson, Husjönäs, hemmansägaren M. Löv, Björkesjömåla, med ett arvode av 6 kr. pr dag. Arvodet till kommunalnämndens ordförande, fattigvårdsstyrelsens ordförande samt kommunalkassören beslutades som förgående år.

Ur Smålandsposten N:o 54 Lördagen den 9 April 1927.

Härlunda kyrkas restaurering. Kyrkostämman hölls på onsdagen i Härlunda. Stämman hade att genomgå de inkomna anbudena i och för kyrkans restaurering denna sommar och antaga anbud.

Följande anbud antogs; för kyrktakets täckande och för åskledarens uppsättande: P. A. Strömbergs eftr. A. Birger i Växjö; för målningsarbetet: Ernst N. Nyqvist i Boarp; för grundläggnings- murnings- och snickeriarbeten: Ivar Månsson i Kyrkhult; kopparplåt och kopparspik inköpas från August Hall i Alvesta.

Ur Smålandsposten N:o 62 Söndagen den 24 April 1927.

Från Härlunda skrives till oss:

En hemmansägare, som i vackra påskmorgonen skulle ut och försöka sin fiskelycka, blev inte vidare glatt överraskad, då han fann sin nya 75-kronors ekbåt sönderslagen och sänkt till "havets" botten. Ryssjor och annat vartill fisket hör, hade rönt samma öde. Om det är någon slags hämndeakt eller ett utslag av "påskaglädje" lär väl bli utrett längre fram, då man har misstankarna riktade åt visst håll.

Ur Smålandsposten N:o 69 Lördagen den 7 Maj 1927.

Missionsgudstjänst, hölls i Härlunda kyrka i torsdags kl. 4 e.m. av missionären Josef Sandström från Afrika. Hans innehållsrika och väckande predikan åhördes med spänd uppmärksamhet. Före predikan sjöngs psalmen 540: 1, 2. Efter predikan sjöngs psalmen 541: 1, 2, därefter förrättades altartjänst av komminister Gustaf Fahl. Gudstjänsten avslutades med psalmen 141: 3, 4.

Härlunda församling visade genom sitt offer efter gudstjänstens slut att den hyser ett stort intresse för kristenhetens utbredande i hednaländerna. Offret uppgick till 93 kronor.

Ändrande av förslag till värmeledning å Härlunda församlings kyrka. Byggnadsstyrelsen har medgivit sådan ändring i det fastställda förslaget till värmeledning i Härlunda församlings kyrka, som av församlingen ifrågasatts och varigenom avses att med förändring av elementens placering undvika avtagande av bänkarna och sittplatsernas minskning.

Såsom villkor för medgivandet uppställer dock styrelsen, att elementen i koret förses med lämpliga skärmar eller inklädnader, vartill förslag skall underställas styrelsens prövning.

Ur Smålandsposten N:o 74 Söndagen den 15 Maj 1927.

Från Härlunda meddelas till oss:

Härlunda handelsförening u.p.a. har hållit årsmöte i föreningens lokal i Spjutaretorp. Omsättningen har under året ökat med 2,423 kr. Nio nya medlemmar hava under året ingått.

Till styrelse intill tiden för nästa årsmöte har omvalts de i tur avgående: hemmansägarna Magni Persson, Husjönäs, Olof Ohlsson, Spjutaretorp och Carl O. Johansson, Spjutaretorp. Övriga styrelseledamöter äro hemmansägarna Vilhelm Augustsson, Gäddhult, och Ernst Johansson, d:o.

*

Härlunda biodlarförening som bildades sistlidna år, har kunnat glädja sig åt intresse för sin verksamhet. Medlemsantalet är ju dock ännu synnerligen ringa.

Vid årsmötet, som hölls hos ordföranden lantbr. Algot Johansson, Gäddhult, valdes till styrelse intill tiden av nästa årsmöte Algot Johansson, Gäddhult, ordf., och korresponderande ledamot, lantbr. Viktor Svensson, Brändetorp, sekr., och lantbr. Albert Johansson, Gäddhult, kassör. Suppleant för dessa blevo lantbruksbiträdet Edvin Svensson, Spjutaretorp, och d:o Anton Johansson, Siggaboda. Till revisor, valdes lantbr. K. E. Pettersson, Tjuvön.

*

Sedan en tid tillbaka pågår ett välbehövt arbete med iordningsställandet av vägarna inom socknen. Sockenborna har länge väntat länge på detta och hålla vägstyrelsen räkning för, att löftena nu infriats.

*

Ett dödsfall, som väckt den största förstämning inträffade för några dagar sedan i Gäddegölshult by. En 35-årig lantbrukare, som var i färd med spridning av gödsel på ett åkerfält, hittades i närheten av häst och vagn sittande död lutad mot en sten på åkern. Den avlidne, Ernst Julius Johansson, hade träffats av hjärtslag.

Han efterlämnar det allra ljusaste minne, känd, aktad och värderad av alla vilka han kommit i beröring med.

Ur Smålandsposten N:o 80 Torsdagen den 26 Maj 1927.

(dödsannons)

Att
Gud i sitt allvisa råd behagat
hädankalla
vår ömt älskade make och vår käre
fader,
Änkan
Ulrika Håkansson,
född Lindström,
Vilken avled den 13 maj 1927, i en
ålder av 86 år, 3 månader och 4 dagar,
djupt sörjd av oss, barn, barnbarn och
barnbarnsbarn, övriga släktingar samt
många vänner, hava vi den
smärtsamma plikten tillkännagiva.
Björnhult den 13 maj 1927.
Barnen.

Dödsfall. Änkan Ulrika Håkansson, född Lindström, har avlidit i Härlunda, i en ålder av något över 86 år.

Den avlidna, som sedan några år var änka efter förre skraddaren och hemmansägaren Petter Håkansson i Björnhult, Härlunda, har under den senaste tiden varit sängliggande på grund av ålderdomssvaghet, tills döden nu kom som en befrielse. Hon har under sin sjukdom ömt vårdats av sin dotter och måg i Ulriksmåla, där hon nu, sedan hon ej längre kunnat reda sig själv, vistats.

Änkan Håkansson har under sin långa levnad varit en synnerligen praktisk och arbetsam husmoder, varför få torde kunna i flit och omtanke om hemmet, mäta sig med henne.

Änka sedan några år har den nu avlidna uppfostrat en stor barnaskara, varav alla äro gifta, de flesta lantbrukare i hemsocknen. Övriga äro bosatta i U.S.A.

– Efter en längre tids sjukdom, avled i Krontorpet under Häradsmåla, Härlunda socken, förre kronotorparen Jonas Andersson, i en ålder av något över 80 år.

Den avlidne, sedan några år änklings, har i sin krafts dagar vistats mycket ute på järnvägsarbeten inom Sverige, och få torde de järnvägsbyggen vara, som Andersson ej tagit aktiv del uti. Närmast sörjande äro fyra söner, varav tre äro anställda vid järnvägar inom landet. En av sönerna vistas sedan ett flertal år i Nederländska Kongo, där han är anställd som lokförare.

Från Härlunda skriver vår korrespondent:

Vårarbetet inom socknen, som på grund av regnig och kall väderlek avsevärt fördröjts, är nu i det närmaste avslutad, med undantag av en del lägre liggande mossmarker, vilka på grund av vattensjuka ännu ej kunnat besås.

Sedan en tid tillbaka pågår makadamisering och grusning av vägen Häradsbäck till Kinnevalds gräns. Arbetet, som utföres av Allbo härads vägkassa, göres synnerligen grundligt med användande av nutidens mest praktiska vägförbättringsmaskiner.

Övriga vägar inom socknen äro tyvärr ännu i ett synnerligen bedrövt skick, men det är att hoppas, att vägkassan inom en ej allför långt avlägsen framtid sätter även dessa i gott stånd.

Anmärkningsvärt är dock, att vägarna inom socknen, knappast i mannaminne befunnits i så dåligt skick som de f.n. äro, men så hava ej heller på fyra år vägarna inom socknen pålagts någon grus, men väl körts över några gånger med vägskrapa, vilket dock i längden ej kan förbättra vägarna.

Ur Smålandsposten N:o 82 Söndagen den 29 Maj 1927.

Skogsexkursion i Härlunda.

(Brev till Smålandsposten.)

I onsdags, den 25 dennes, hade Smålands Skogsägareförening anordnat en skogsexkursion för skogsägare i Härlunda, och denna exkursion hade förlagts till Amundshylte, där samling skedde vid det gamla idylliskt belägna bostället. Vädret var ostadigt och allt emellanåt silade regnet ned, men icke desto mindre hade inemot ett 25-tal lantmän kommit tillstädes med sockenkommitténs ordförande, nämndeman Carl Olsson i

Trolleboda i spetsen. Förrättningen leddes av länsskogvaktare Karlsson, och föreningens ordförande, brukspatron Ekströmer, på Klavreström hade också infunnit sig.

Denna exkursion var i många hänseenden lärorik och intressant, mycket beroende av valet av platsen för dess hållande, som nog får anses typisk för markerna i denna del av länet. Amundshylte är en betydande gård med små, starkt stenbundna åkrar, ganska stora förumpade marker, som dock syntes vara av godartad beskaffenhet, och lämpliga för utdikning – byamännen hade också med berömvärda uppoffringar åstadkommit ett betydande torrlägningsarbete – och synnerligen vidsträckt skogsmarker, där skogen växer frodigt, så frodigt att den visst aldrig kan taga slut. Det meddelades, att gården för ej länge sedan tillhört kommunen som pastorsboställe men för en ganska ringa summa försålts till enskild skogsägare och att den sedan flera gånger gått i handel, men varje ägare har tagit ut betydande skogskvantiteter och ändå fått mera betalt för gården än han givit.

Man skulle dock tro, att gården skulle varit skoglös, men så var ingalunda förhållandet, visserligen funnos en del äldre tråkiga kalmarker, som tack vare bristande återplantering nu voro förvildade, och även färskare kalhyggen förekommo, men större delen av skogsarealen var beväxt med yngre, täta vackra bestånd, som snart nog åter kunna giva rikliga skördar. I dessa bestånd hade efter skogsvårdstyrelsens anvisningar gallringar utförts, som nu beskådades och diskuterades. Exkursionsledaren påvisade särskilt vikten av att vid ungskogsgallringar de bästa och mest livskraftiga träden kvarlämnades, så att den ökade tillväxt, som efter gallringen uppstår, kommer att frambringas av dylika träd, som givetvis mycket hastigare ökar i värde än vad de sämre undertryckta träden skulle göra, om endast sådana skulle kvarlämnas. En del av deltagarna tyckte nog att detta var litet upp- och nedvänt, ty de menade, att man alltid vid en avverkning bör taga ut de träd, som giva de mesta pengarna för stunden och sedan låta de sämre träden stå och ”växa i sig”, en åsikt som nog är högst vanlig bland våra skogsägare, men som icke blir mycket riktigare för det. Vidare påpekades det slöseri, som ligger i att låta så dyrbar mark som här ligga blott delvis utnyttjad, vilket bl. a. sker om man låter gamla alltför hårt uthuggna glesa äldre bestånd stå orörda. I dylika bestånd hade här och var luckor upptagits, ej större än att självsådd kunde påräknas, och ledaren utstämplade under exkursionens gång ytterligare dylika luckor, i vilka sålunda förnygring utan kostnad åstadkommes. Vad som särskilt var intresseväckande i dessa skogar var att se skillnaden i produktionen mellan gallrade och icke gallrade yngre skogsbestånd, en jämförelse gjordes i ett par 45-åriga bestånd, och det visade sig, att i en flera gånger gallrad skog virkesmassan var nära dubbelt så stor som i den ogallrade.

Här som annorstädes klagade man emellertid över svårigheten att bli av med virke av klenare dimensioner, och behovet av en industri, som kan använda dylikt virke är i sanning stort.

Härlunda socken, som ligger litet avsides belägen, är givetvis i hög grad beroende av sina vägar, och då detta ej minst gäller skogsägarna, för vilka användbara vägar äro ett livsvillkor, kan det ej vara oriktigt att i detta sammanhang påtala det bedrövliga skick, i vilka vägarna i dessa trakter befinna sig. Enligt uppgift skulle något underhåll icke påkostats på flera år, och tillståndet bar också syn för sägen, bottenlösa hjulspår, stora jordfasta hålstenar, djupa gropar och allehanda försåt mötte resenären, och det är svårt att finna ord nog starka för att skildra hur vägen mellan Almundsryd och V. Thorsås by såg ut sedan längre fram på dagen ett ktaftigt regn fallit. Man kan nöja sig med att beteckna förhållandet som skandalöst och förvåna sig över vederbörandes likgiltighet och ortsbefolkningens tålmod.

Men för att återvända till exkursionen så var belåtenheten med densamma synbar, och nämndeman Olsson uttryckte nog den allmänna meningen, då han tackade färdledaren för god undervisning och hoppades, att Härlundaborna snart nog finge ut i skogen under sakkunnig ledning.

Ur Smålandsposten N:o 120 Lördagen den 6 Augusti 1927.

Inget ecklesiastiskt virke till garage. Hos domänstyrelsen har komministern i Härlunda G. Fahl ansökt att av det virke, som enligt tidigare beviljat tillstånd utsynats från komministerbostället för församlingens kyrka, och som eventuellt icke erfordras, få uppföra ett bilgarage och en svinstia. Domänstyrelsen har avslagit framställningen.

Ur Smålandsposten N:o 132 Lördagen den 27 Augusti 1927.

Härlunda socken mister en taxering. Efter besvär av hemmansägaren Peter Bengtsson har kammarrätten undanröjt hans taxering år 1924 i Härlunda socken till bevilling för 2,350 kr. samt inkomst- och förmögenhetsskatt för 3,960 kr.

Ur Smålandsposten N:o 163 Torsdagen den 20 Oktober 1927.

Kyrkohögtid i Härlunda.

Kyrkan åter tagen i bruk efter restaureringen.

Efter en genomgående såväl yttre som inre restaurering togs Härlunda församlings kyrka åter i bruk i söndags. En enkel invigningsfest var anordnad.

Innan kyrkklockorna kallat till gudstjänst, var templet fyllt till sista plats. Sedan psalmen 573: 1-3 sjungits, bestogs predikstolen av församlingens komminister, Gustaf Fahl, som utgående från orden: ”Var två eller tre äro församlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem”, höll invigningstalet.

Efter en kort historik över kyrkan, som grundlades på 1700-talet, samt en förteckning över de prästmän, som verkat inom församlingen alltsedan 1822, varvid särskilt betonade kyrkoherde Gustaf Ansgarius Lindblads verksamhet såsom komminister i Härlunda, övergick talaren till utläggningen av textorden. Bland annat yttrade han ”Och vi vilja nu tacka kyrkans Herre för detta vårt sköna tempel. Med hans tillstädjelse och under Hans välsignelse har det blivit byggt. Och med hans tillstädjelse och under Hans välsignelse har det blivit restaurerat.

Måtte därför nu och i tiderna framåt kyrkans Herre bliva rikligen ärad i detta tempel.

Måtte icke Härlunda församlingsmedlemmar övergiva sin församlings gemenskap, såsom så många på andra orter i vårt land haft och fortfarande hava försedd i denna villfarelse och avfallets tid.

Vi önska, då vi nu börjar våra gudstjänster i denna restaurerade kyrka, vi önska under bön till Herren, att inom dessa väggar ett rent och klart Guds ord alltfört måtte bliva predikat. Och vi önska, att de måtte bliva många, som längta och trängta efter att i detta tempel få höra eviga livets ord.

Ja, måtte Du, o Herre, i detta tempel för varje gång det står öppet för gudstjänstfirande vara mitt ibland många nådehungrande och nådetörstande!”

Därefter framfördes tack till dem, som genom gåvor höjt prydnaden i Härlunda kyrka. Så frambars församlingens tack till fröken Emma Karlsson i Potteboda, som ensam bekostat de båda målade korfönstren; till grossh. C. J. Adamsson, Ryd, vilken ensamt bekostat den nya fina mässkruden, altarduken, antependium och predikstolsdok; till hr.

Ernst V. Magnusson och Maria Karlsson, som med penningar bidragit till mattor och andra prydnader.

Vidare uttalades församlingens värdsamma och hjärtliga tack till kontrollanten, ingenjör Martin Eriksson, Guö, och målaremästaren Ernst Nyqvist, Boarp, till byggmästaren Ivar Månsson, Kyrkhult, fabrikör A. Birger, Växjö, och till dem alla som haft att utföra arbetet med kyrkans restaurering.

Kyrkans organist, fröken Alma Nilsson, sjöng därefter från läktaren: ”Hur ljuvt det är att komma” etc.

Därefter sjöngs psalmen 573: 4-6.

Sedan ett kort uppehåll gjorts började den sedvanliga högmässotjänsten. Vid altaret tjänstgjorde jämte komminister Gustaf Fahl hans brorson, komminister Eric Fahl från Göteborgs stift. Båda voro iklädda mässkrudar den förstnämnde den nya vackra mässkruden, som nu togs i bruk för första gången. Altaret var smyckat med blommor och levande ljus.

Efter högmässan bestogs predikstolen av komminister Eric Fahl, som höll en kraftig uppbygglig predikan. Ingångsorden utgjordes av 34:de psalmens 2:dra vers ”Huru ljuvliga äro icke Dina boningar, Herre Zebaoth”.

Till ämne hade talaren ”Ljuvligt är det, att Gud alltid vill hava förkunnat i sin helgedom på jorden det för nådehungrande syndare tröstliga budskap, och är Gud för allting möjligt.

I vanlig ordning förrättades efter predikan altartjänsten, varefter den högtidliga gudstjänsten avslutades med psalmen 112: 9.

Säkerligen fröjdade sig Härlundaborna över såväl sin kyrka som den stämmingsfulla invigningshögtidligheten.

Efter högtidligheten i kyrkan vore kommitténs för kyrkans restaurerings ledamöter, kyrko- och skolråd samt lärarekår m.fl. inbjudna till den gästfria prästgården, där de under angenäm stämning njöto av det goda, varmed de undfägnades. Flera tal höllos, och man skiljdes åt i tacksam glädje över den minnesrika dagen.

Ur Smålandsposten N:o 164 Lördagen den 22 Oktober 1927.

Kyrkoherdeval både i Västra Torsås och Härlunda? Västra Torsås och Härlunda församlingar hava nu var för sig avgivit ytande över den av Carl Ohlsson m.fl. kyrkorådsledamöter i Härlunda hos k.m. gjorda framställningen därom, att frågodagsförrättning och val för återbesättande av lediga kyrkoherdetjänsten i Västra Torsås pastorat måtte komma en uppdelning av pastoratet i tvenne valdistrikt, få äga rum för Västra Torsås församling i Västra Torsås kyrka och för Härlunda församling i Härlunda kyrka.

Västra Torsås församlings kyrkostämman har därvid enhälligt avstyrkt det gjorda yrkandet med den motiveringen, att det vore gammal praxis, att kyrkoherdeval hölles i Västra Torsås kyrka. Det syntes stämman rättvist, att så finge ske också i nu stundande val. Stämman ville särskilt framhålla, att vid de båda senaste komministervalen i Härlunda, dessa val ägt rum i Härlunda kyrka utan att någon framställning om ändring därom gjorts från Västra Torsås församling.

Härlunda församling däremot anhåller, att såväl prov som val måtte få äga rum även i Härlunda kyrka.

Växjö domkapitel har till k.m. under hänvisning till domkapitlets skrivelse i ärendet av den 21 Sept., meddelat att domkapitlet icke finner församlingarnas yttranden böra föra något förnyat utlåtande av domkapitlet i ärendet.

I skrivelsen den 21 Sept. förklarar domkapitlet sig anse det icke vara nödigt, att frågodagsförrättningen hölles på flera stationer. Däremot tillstyrker domkapitlet, att k.m. måtte, med hänsyn till de jämförelsevis stora avstånden inom pastoratet, beträffande valet förordna, att detsamma måtte äga rum för envar av församlingarna i deras respektive kyrkor.

Ur Smålandsposten N:o 167 Torsdagen den 27 Oktober 1927.

Kommunalt. Kommunalstyrelsen har avslagit begärt anslag till Kronobergs läns nykterhetsförbund.

Till ombud vid mantalsskrivningen valdes kommunalnämndens ordf. Carl Ohlsson, Trolleboda. Fattigvårdsstyrelsens ordf. Gustav Johansson, Knoxhult, fjärdingsman Karl H. Jonasson, Häradsbäck, kyrkovärd N. A. Johansson, Vashult. Till suppleanter utsågos skomakare Gust. Adolfsson, skomakaren August Johansson, Häradsbäck, hem.-äg. Anton Johansson, Trolleboda och hem.-äg. Ernst Svensson, Vashult.

Kommunalnämnden hade föreslagit, att Amundshylte gård skulle av kommunen inköpas till skogsallmänning, men detta avlogs av stämman.

Ur Smålandsposten N:o 195 Torsdagen den 15 December 1927.

Härlunda slipper bygga egen fattigvårdsanstalt. Efter besvär av Härlunda kommun har regeringsrätten med ändring av länsstyrelsen i Växjö beslut den 18 Okt. i fjol förordnat, att kommunen t.v. skall vara befriad från skyldigheten att anordna egen fattigvårdsanstalt. På grund av förefintlig möjlighet att bereda utackordering av de jämförelsevis ringa antalet understödstagare har regeringsrätten nämligen funnit kommunen icke för närvarande vara i behov av egen fattigvårdsanstalt eller del av sådan.

Ur Smålandsposten N:o 3 Lördagen den 7 Januari 1928.

Från Härlunda, skrives till oss:

Julhelgen har förflutit i stillhet och ro. Vid julottan som började kl. 7 på morgonen var kyrkan fylld till sista plats. Prydd med granar och levande ljus gav kyrkan ett mycket stämningsfullt intryck i sitt nyrestaureerade skick. Före predikan sjöng kyrkokören: "Ära vare Gud" av Lothscher under ledning av kantor fröken Alma Nilsson. Efter predikan sjöng fröken Nilsson solo: "Julsång" av Adam. Även vid nyårsottan medverkade kören med att sjunga "Guds lov i naturen" av Beethoven. Kören, som förfogar över ett gott röstmaterial, visar uppenbarligen ett stort intresse för att med sin insats höja andakten och högtidligheten vid gudstjänsterna.

Ur Smålandsposten N:o 15 Lördagen den 28 Januari 1928.

Berövade sig livet i förtvivlan över faderns död. En sorglig händelse inträffade natten mellan onsdagen och torsdagen i Uthövdan, Virestads socken. Arbetaren Emil Jönsson därstädes berövade sig då nämligen livet genom att skjuta sig. För c:a en vecka sedan avled Jönssons c:a 70-årige fader, som tillsammans med sonen bebott hemmet. En granne hade av Jönsson erhållit uppdrag att ombesörja begravningen, som var utsatt till torsdagen. Då grannen på morgonen anlände fann han dörrarna olåsta och vid närmare undersökning även liket av Jönsson. Denna anhöll i ett efterlämnat meddelande att begravningen av fadern skulle ske på utsatt dag, och att han ej ansåg sig kunna leva ensam.

Jönsson var c:a 40 år gammal.

Ur Smålandsposten N:o 26 Torsdagen den 16 Februari 1928.

Från Härlunda, skriver vår korrespondent:

Efter sedvanliga högmässogudstjänsten i söndags i Härlunda kyrka vidtog valförrättning för återbesättande av lediga kyrkoherdetjänsten i V. Torsås och Härlunda pastorat. Valförrättningen leddes – enär kontraktsprosten av sjukdom var förhindrad – av kyrkoherde K. Holm, Vislanda, med biträde av kyrkovärden Carl Ohlsson, Trolleboda, som valnotarie. Förrättningen inleddes med avsjungandet av Ps. 310: v. 1 o. 2, varefter kyrkoherde Holm höll ett manande tal till församlingen, vars medlemmar mött upp i stora skaror. Han yttrade däri bland annat:

Det är i dag en stor dag i församlingens historia, då den i dag för första gången väljer kyrkoherde i sin egen kyrka. Det tycks mig även vara en underlig försynens skickelse, att just kyrkoherden i Vislanda skall förrätta detta val. Härlunda har nämligen på 1500-talet hört till Vislanda pastorat, och varje gång det var val på den tiden, har alltså Härlundaborna måst resa den långa vägen upp till Vislanda för att rösta. Under de följande århundradena har Härlunda en tid tillhört Skatelövs pastorat och sedan, liksom nu, V. Torsås. Det är ju givet, att det ej varit så många Härlundabor, som kunnat resa så långt att rösta och därför kunnat inverka något vidare på valet. Ni bör därför också nu i dag tänka på det ansvar, som vilar på eder. Kraven och önskingarna på en prästman äro många. En önskar en trevlig sällskapsmänniska, en annan en duktig kommunalman, som gör stora insatser för skola och kyrka, en annan åter en god själasörjare. En god herde för församlingen, en som bringar välsignelse i sitt kall, önskar ni ju alla. Må därför var och en allvarligt betänka, med vilka avsikter han kommit till detta val och nedlägga sin röst utan att taga hänsyn till andras åsikter.

Efter talet sjöngs Ps. 317: v. 2 o. 3.

Sedan vidtog själva valet, lugnt och stilla, varunder 384 avgåvos. Förrättningen var slut kl. 5, varefter valurnan och valprotokollet förseglades för att sändas till prostexpeditionen i Alvesta, där sammanräkningen av rösterna skedde. Kyrkoherde Holm uttalade slutligen en önskan, att vilken prästman, som än blev vald, så måtte Guds välsignelse vila över honom i hans arbete.

Till sist sjöngs psalmen 500 v. 1.

Ur Smålandsposten N:o 44 Söndagen den 18 Mars 1928.

Från Härlunda, skrives till oss:

Konfirmation förrättades i Härlunda kyrka i fredags kl. 11 f.m. Den efter restaureringen prydliga kyrkan var ännu mera stämningsfull genom det till passionstiden av tvenne lärarinnor skänkta svarta antependiet och predikstolsdöket. Dessutom pryddes altaret och predikstolen av levande växter och blommor. Akten inleddes med solosång av församlingens kantor, fröken Alma Nilsson, som sjöng Dav. psalm 84: 1 – 4.

Sedan psalmen 564: 1 – 3 avsjungits höll komminister Fahl konfirmationstalet över 5 Moseb. 5 – 29. Efter talet hölls förhör med de unga, som visade sig äga en djup grundlig kristendomskunskap. Ingen fråga lämnades av konfirmanderna obesvarad.

På konfirmationstalet följde samma psalms 4 och 5 verser.

På söndagen gingo de unga till nattvarden. Kyrkan var fullsatt av andäktigt lyssnande åhörare. Och på måndagen voro konfirmanderna inbjudna i prästhemmet av herrskapet Fahl på kaffe med dopp m.m.

Ur Smålandsposten N:o 47 Lördagen den 24 Mars 1928.

Kommunalt. Extra ordinarie kyrkostämma hölls på tisdagen.

Efter att stämman beviljat resebidrag åt valförrättaren vid prästvalet samt åt kommunombudet vid röstsammanräkningen i Alvesta, kom dagens huvudfråga angående kyrkostallarnas flyttning för att bereda plats för det nya skolhuset. Efter en stunds debatt beslöts genom omröstning, att kyrkstallarna skola läggas utmed Vashultsvägen. Därtill fordras emellertid mark, som måste expropieras från prästbostället. För denna expropriation samt för infordrande av kostnadsförslag och ritningar till det nya skolhuset utsågs en kommitté, bestående av grossh. C. Olsson, Haga, lantbr. Ernst Svensson, Vashult, lantbr. Johan Pettersson, Slätthult, lantbr. Julius Nilsson, Knihult, och lantbr. Gustaf Johansson, Ellagölshult.

Ur Smålandsposten N:o 57 Torsdagen den 12 April 1928.

Avliden åldring. En av Härlunda sockens äldsta invånare, f. hemmansägaren Nils Ohlsson i Karsemåla, avled i tisdags i sitt hem, i den höga åldern av något över 94 år.

Den avlidne gamle dannemannen var en man av äkta gammalt småländskt kärnvirke. In i det sista var han kry och har hela livet igenom ägt en god hälsa. Under en lång följd av år har Ohlsson innehaft den lantgård, på vilken han nu fått sluta sina dagar. I sin hemort var den bortgångne känd som en duktig jordbrukare, en man, som i stillhet skötte sitt kall på sin lilla gård.

Som närmast sörjande stå dotter och måg, hos vilka den gamle åtnjutit vård, samt av en dotter bosatt i U.S.A., vidare av flera barnbarn, samt en stor släkt och vänkrets.

Marknaden i Häradsbäck, under onsdagen var synnerligen talrikt besökt av ortens befolkning. Tillförseln av hornboskap var ringa; endast ett 25-tal djur voro saluförda, och få av dessa bytte ägare. Några uppköpare hade ej infunnit sig. Endast kor och ungdjur hade salubjudits, och dessa betingade pris från 125 – 200 kr.

Ur Smålandsposten N:o 59 Söndagen den 15 April 1928.

Han var ej valbar. Med anledning av de besvär, som kyrkovärden Carl Ohlsson, Trolleboda, hade anfört angående beslut å kommunalstämma i Härlunda den 27 Dec.

1927, att till ledamot i socknens kommunalnämnd invälja handl. Carl Olsson, Haga, har länsstyrelsen förklarat, att denne ej var valbar på grund av att han ej är röstberättigad inom kommunen. Vidare har förordnats att ny kommunalstämma skall utlysas och en ny ledamot inväljas i nämnda persons ställe.

Ur Smålandsposten N:o 63 Söndagen den 22 April 1928.

Eldsvåda i Härlunda. En eldsvåda, som kunnat kräva människoliv, utbröt i fredags morse hos Elin Svensson, änka efter handlanden och kyrkovärden Johannes Svensson i Häradsbäck.

Elin Svensson, vilken är över 80 år och sedan en tid tillbaka sängliggande, har vårdats av en tjänsteflicka. När denna vaknade på morgonen, tyckte hon sig höra ett knastrande

ljud från köket. När hon öppnade dörren till detta slog eld och rök emot henne. Flickans första tanke gällde den gamla, vilken hon bar ut på verandan, varefter hon sprang till närmaste granne efter hjälp. Några ögonblick efter rasade taket in. Allt lösöret blev lågornas rov. Elden tros ha uppkommit genom någon bristfällighet i rökgångarna i murverket.

Ur Smålandsposten N:o 64 Tisdagen den 24 April 1928.

(annons)

Häradsbäck.

Genom offentlig auktion, som å stället förrättas tisdagen den 1 maj kl. 12 på dagen, låta sterbhusdelägarne efter f. handl. Johannes Svensson, Häradsbäck, på grund av timad eldsvåda å bostads- huset, försälja avs. lägenheten Johannes- hus under Häradsbäck i Härlunda sn.

Villkoren tillkännagivas vid auktionens början.

Knoxhult den 22/4 1928.

Gustav Johansson.

Ur Smålandsposten N:o 123 Tisdagen den 7 Augusti 1928.

Kommunalt. Extra ordinarie kyrkostämma hölls den 2 augusti i Härlunda.

Från folkskoleinspektören O. Lidén, Ljungby, hade till skolrådet inkommit en skrivelse med anledning av en av honom förrättad bostadssyn i Karsemåla mindre folkskola. Han påyrkade vissa förändringar i bostadslägenheten såsom inredande av en garderob, ledstång till kökstrappan samt fyllande omkring nedre trappsteget, så att detta erhöles lagom höjd. Stämman biföll inspektörens önskemål. Vidare väcktes förslag om inköpande om en ny orgel till nämnda skola av hemmansägaren Otto Svensson, Krampanäs.

Bröllop.

Bröllop ägde i fredags rum mellan lantbrukaren, nämndeman Gustaf Johansson, Knoxhult, Härlunda och fröken Ida Kristina Håkansson, Siggamåla. Vigseln förrättades av komminister G. Fahl, Härlunda, varefter middag intogs i brudens hem i Siggamåla.

Ur Smålandsposten N:o 162 Söndagen den 14 Oktober 1928.

Besvär över lantmäteriförrättning. Hemmansägaren H. P. Persson i Hårdahult besvära sig hos regeringsrätten över länsstyrelsen i Växjö beslut den 14 sept. att bifalla av H. Haraldsson gjord ansökan om lantmäteriförrättning för inlösen enligt ensittarlagen av det Persson tillhöriga av Haraldsson arrenderade jordområdet Hårdaslätt under 19/240 mtl. Hårdahult 19 i Härlunda socken.

Ur Smålandsposten N:o 5 Torsdagen den 10 Januari 1929.

Eldsvåda. Ett boningshus, tillhörigt lantbrukaren Algot Johansson, Gäddegölshult, Härlunda, eldhärjades i tisdags kväll vid 8-tiden och nedbrann till grunden.

Elden lär ha börjat i trossbotten i kökstaket. När den observerades hade den fått så stor spridning att släckningsförsöken visade sig fruktlösa. Ägaren själv var borta ett ärende ett stycke från hemmet, men observerade olyckan omedelbart och hann hem så att han med tillhjälp av tillskyndande personer lyckades rädda en del lösöre.

Orsaken till eldens uppkomst är icke känd, men det troliga är, att den förorsakats genom någon bristfällighet i murverket. Det brunna var försäkrat till ungefärligen fulla värdet.

Ur Smålandsposten N:o 24 Tisdagen den 12 Februari 1929.

Carnegiehjältinna. Carnegie Stiftelsen torde komma att belöna 17-åriga tjänsteflickan Edit Lindgren i Häradsbäck, som natten mellan den 19 och 20 april i fjor räddade sin 83-åriga matmor från att innebrännas vid eldsvåda.

Räddningen var förenad med ganska stor fara för räddarinnans eget liv enär elden redan börjat i det rum, där den aldrig låg och sov. Vid eldsvådan fick Edit Lindgren klädespersedlar till ett sammanlagt värde av 297 kr. förstörda, och hon har trots rättegång med brandstolsbolaget icke kunnat få ersättning för dem.

Ur Smålandsposten N:o 72 Lördagen den 11 Maj 1929.

Eldsvåda i Ryd. Omkring kl. halv 2 i onsdags morse utbröt eld i en snickeriverkstad tillhörig snickaremästaren Agaton Pålsson, Ryd.

Då elden, som började i övre våningen å verkstaden, varsnades, hade den redan fått så stark fart, att byggnaden ej kunde räddas utan nedbrann till grunden. I verkstaden befintliga arbetsmaskiner och motorer m.m. blevo lågornas rov med undantag av några hyvelbänkar och smärre verktyg, som man lyckades rädda.

Ett boningshus, som var beläget cirka 15 meter från verkstaden var starkt hotat, men då samhällets motorspruta varit i verksamhet en stund blev elden dämpad så att faran för de närliggande byggnaderna avvärdades. En i närheten av verkstaden befintlig brädstapel blev oskadd. Hur elden uppkommit är ännu obekant. Det förmodas att den uppkommit genom någon bristfällighet i murverket, då det vill synas som om den börjat i trossbotten i närheten av skorstenen.

Det brunna var försäkrat i Köpmännens brandförsäkringsbolag samt i brandförsäkringsaktiebolaget Viktoria till sitt ungefärliga värde.

Ur Smålandsposten N:o 82 Tisdagen den 28 Maj 1929.

Begravning.

I söndags begrovs i Härlunda kyrkogård f.d. kyrkovärden Johannes Svenssons avlidna maka Elin Svensson.

Den avlidna har det senaste året vistats och vårdats hos en dotter i Lönsboda, Skåne. Jordfästningen skedde i Lönsboda kyrka, varefter en kortege på femton bilar följde kistan den två mil långa vägen till Härlunda, där gravsättning skedde.

Vid graven talade kyrkoherden Martin Lindström, Lönsboda, samt den avlidnas svärson, bankdirektör Johan Jeppsson, Lönsboda, varefter en yngling uppläste för tillfället författade verser. En rik blomstergård hade ägnats den avlidne.

Ur Smålandsposten N:o 95 Torsdagen den 20 Juni 1929.

Begravning.

En högtidlig jordfästning ägde rum i söndags före gudstjänsten å Härlunda kyrkogård, då stoftet efter den så hastigt borttryckte hemmasonen Albert Johansson, Gäddegölshult, vigdes till griftero.

Sedan psalmen 490: 1 sjungits, höll pastor G. Sandahl en gripande och manande dödsbetraktelse över skriftens ord: ”Det är icke mer än ett steg mellan livet och döden”, samt talade tröstens ord till de sörjande.

Efter jordfästningen, vilken bevitnades och åhördes av en stor menighet, sjöngs psalmen 490: 5, varpå officianten lyste frid över stoftet.

Ur Smålandsposten N:o 101 Tisdagen den 2 Juli 1929.

Födelsedag.

50 år fyller den 6 Juli f.d. kyrkovärden Alfred Johansson, Vashult, Häradsbäck.

Född i Knihult, Härlunda församling, övertog han i unga år sin svärfaders gård i Vashult, vilken han ännu innehar och brukar.

I kommunens tjänst har han varit mycket anlitad. Sålunda var han under en följd av år församlingens kyrko- och skolkassör och kyrkovärd, och är sedan flera år ordf. i valnämnden, ledamot i kyrko- och skolrådet, och har dessutom anlitats som auktion- och boutredningsman inom kommunen. Genom sitt glada, vänsälla och flärdfria väsen har han tillvunnit sig mångas vänskap och aktning, och därför komma helt säkert många välgångsönskningar att framhållas till 50-åringen på hans bemärkelsedag.

Ur Smålandsposten N:o 106 Torsdagen den 11 Juli 1929.

Hyllning.

50 år fyllde i lördags f.d. kyrkovärden Alfred Johansson, Vashult, Härlunda, och blev därför av släkt och vänner föremål för hjärtliga hyllningar i form av penningar, skrivställ, matsilver, en korgstol och den obligatoriska silverkryckan.

På högtidsdagen gävo hr och fru Johansson middag i sitt hem för ett 100-tal inbjudna där dagen förflöt i den angenämaste stämning. Tal höllos av nämndeman G. Johansson, Knoxhult, och grosshandl. O. Ohlsson, Haga, vilken efter middagen läste upp de telegram, som anlant samt erinrade om att högtidsdagen var en dubbel bemärkelsedag i det att hr och fru Johansson två dagar förut firat sin silverbröllopsdag.

Ur Smålandsposten N:o 133 Tisdagen den 27 Augusti 1929.

Inbrott i Härlunda. Natten till söndagen ägde inbrott rum på fyra ställen i Härlunda.

Tjuvarna besökte bl.a. prästgården i Häradsbäck, där pengar tillgrepos, dels i en skrivbordslåda och dels i en väska i tamburen, sammanlagt 20 å 25 kr. Sedan besökte de tre andra platser i Häradsbäck, där de stulo matvaror och spritdrycker. Landsfiskalen i Älmhults distrikt, S. Kirsten, efterspanar såsom misstänkta för stölden ett par personer av tattareutséende, 20 å 25 år gamla, som kommit åkande på cykel. På ett ställe, troligen det som sist hemsökts, kvarglömde tjuvarna en gammal hovtång av en numera ej använd typ, vilken möjligen kan bli till en ledtråd för polisen.

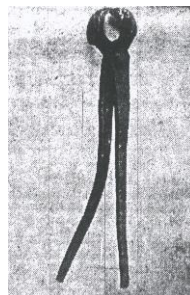
Ur Smålandsposten N:o 135 Lördagen den 31 Augusti 1929.

Vems är tången?

Vid inbrotten i Härlunda natten till söndag kvarlämnade bovarna en hovtång.

Då tången är ganska unik och dess ägare eller förutvarande innehavare nog kan förväntas giva sig till känna, om han får syn på den, och på så sätt giva något uppslag i affären, meddelar vi här en avbild på hovtången på landsfiskalens begäran.

Vem har haft denna tång i sin ägo?

Ur Smålandsposten N:o 142 Torsdagen den 12 September 1929.

Födelsedag.

70 år fyller på söndag förre lantbrukaren Magnus Svensson, Knoxhult, Härlunda.

Svensson är född i Olofshylte, V. Torsås. När han för omkring 45 år sedan ingick äktenskap, övertog han sin svärfars gård i Tullanäs i samma socken, som han innehade några år, varpå han köpte $\frac{1}{4}$ mantal Knoxhult i Härlunda. Å detta hemman har han utfört betydande grundförbättringar. Svensson, som är en å huvudets vägnar rikt utrustad och mångsidigt begåvad man, har vid sidan om sin verksamhet som jordbrukare och ännu mera sedan han för några år sedan överlämnade gården till en av sönerna, varit ivrigt sysselsatt med olika slags hantverk.

I det kommunala livet har hr Svensson ävenledes tagit verksam del exempelvis som ledamot i kyrko- och skolråd under en följd av år; och vid det omfattande restaureringsarbetet av Härlunda kyrka 1927 var Svensson en av de ledande krafterna.

Ur Smålandsposten N:o 160 Söndagen den 13 Oktober 1929.

Födelsedag.

80 år fyller på onsdag f.d. kyrkovärden Olof Åkesson, Långasjömåla, Härlunda.

Jämte skötseln av sin gård i det natursköna Långasjömåla innehade han under sin krafts dagar åtskilliga förtroendeuppdrag inom församlingen. I en lång följd av år var han sålunda kyrkovärd, medlem av kyrko- och skolråd och kyrkokassör, vilka poster han iklädde med stor plikttröhet och ordning.

Om hr Åkesson kan man säga, att han hör till ”de stilla i landet”. Vänsäll och redbar till sin karaktär och utrustad med gammaldags tro och heder har alltid hans kyrka och församling legat honom varmt om hjärtat. På 80-årsdagen kommer säkerligen mångens tankar att gå till den vördade gamle kyrkovärden.